

Ноутбукты пайдаланушы нұсқаулығы

© Copyright 2010 Hewlett-Packard Development Company, L.P. АТІ белгісі - Advanced Micro Devices, Inc. компаниясының сауда белгісі.

Bluetooth өз меншік иесінің сауда белгісі болып табылады және оны Hewlett-Packard компаниясы лицензия бойынша пайдаланады. SD Logo - өз меншік иесінің сауда белгісі. Microsoft және Windows - Microsoft корпорациясының АҚШ-тағы тіркелген сауда белгілері.

Осы құжатта берілген ақпарат ескертусіз өзгертіледі. HP өнімдері мен қызметтеріне кепілдік тек осындай өнімдермен және қызметтермен бірге келетін тікелей кепілдік мәлімдемелерінде беріледі. Осы құжаттағы ешнәрсе қосымша кепілдік деп түсіндірілмеуі тиіс. HP компаниясы осы құжаттағы техникалық немесе редакторлық қателер, не болмаса қалып кеткен мәліметтер үшін жауапты емес.

Бірінші басылым: сәуір, 2010 ж.

Құжат бөлігінің нөмірі: 599695-DF1

Өнім туралы ескерту

Пайдаланушы нұсқаулығы көптеген модельдерге бірдей болатын мүмкіндіктерін сипаттайды. Кейбір мүмкіндіктер компьютеріңізде болмауы мүмкін.

Қауіпсіздік ескертпелері

-
- △ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Қызып кетумен байланысты жарақат алу немесе компьютердің қатты қызып кету қатерін азайту үшін, компьютерді тізеңізге қоймаңыз немесе компьютердің ауа желдеткішін бітемеңіз. Компьютерді тек қатты, тегіс беттің үстіне қойып пайдаланыңыз. Қасында тұрған қосымша принтер сияқты қатты беттің немесе жастық, кілем немесе мата сияқты жұмсақ беттің ауа ағынын бөгеуіне жол бермеңіз. Сонымен қатар, жұмыс кезінде айнымалы ток адаптерінің теріге немесе жастық, кілем немесе мата сияқты жұмсақ бетке тимеуін қадағалаңыз. Компьютер және айнымалы ток адаптері Ақпараттық технология жабдығы қауіпсіздігінің халықаралық стандарты (IEC 60950) арқылы белгіленетін пайдаланушыға рұқсат етілген бет температурасына сай келеді.
-

Мазмұны

1 Алғашқы жұмыс	1
HP QuickWeb пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	2
2 Мүмкіндіктер	3
Аппараттық құралдарды анықтау	3
Бөліктер	4
Жоғарғы жағындағы бөліктер	4
сенсорлы тақта	4
Сенсорлы тақтаның түймешіктері	5
Шамдар	6
Түймешіктер және саусақ ізін оқу құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде)	7
Пернелер	8
Алдыңғы жағындағы бөліктер	10
Оң жақтағы бөліктер	10
Сол жақтағы бөліктер	11
Түбіндегі бөліктер	12
Дисплей бөліктері	13
Сымсыз антенналар	14
Қосымша жабдық бөліктері	15
Жапсырмалар	16
3 Сымсыз құрылғылар, жергілікті желі және модем	18
Сымсыз құрылғыларды қолдану	18
Сымсыз байланыс және желі күйі белгішелерін анықтау	19
Сымсыз басқару элементтерін пайдалану	19
Сымсыз байланыс әрекет пернесін пайдалану	19
HP Wireless Assistant пайдалану	20
Амалдық жүйе басқару элементтерін пайдалану	20
WLAN құрылғысын қолдану	21
WLAN желісін орнату	21
WLAN желісін қорғау	22
WLAN желісіне қосылу	23
Басқа желіге роуминг	23
Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	24

Bluetooth және Интернетке қосылуды ортақ пайдалану (ICS)	24
Жергілікті желіге (LAN) қосылу	25
4 Меңзегіш құрылғылар және пернетақта	26
Меңзегіш құрылғыларды пайдалану	26
Меңзегіш құрылғылардың таңдаулы параметрлерін орнату	26
Сенсорлы тақтаны қолдану	26
Сенсорлы тақтаны қосу және сөндіру	26
Сенсорлы тақта іс-қимылдарын пайдалану	27
Жылжу	27
Шымшу	28
Сенсорлы экранды пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	28
Сенсорлы экранды тексеру	29
Сенсорлы экранда әрекеттер орындау	30
Түртуді орындау	30
Түртулер орындау	30
Түрту параметрлерін өзгерту немесе тексеру	30
Түрту тапсырмаларын өзгерту немесе жасау	31
Сенсорлы экранның таңдаулы параметрлерін орнату	31
Сыртқы тінтуірді жалғау	31
Әрекет пернелерін пайдалану	31
Жылдам перне пайдалану	34
Сенсорлы тақта мен пернетақтаны тазалау	35
5 Мультимедиа	36
Мультимедиа мүмкіндіктері	36
Мультимедиалық бөліктерді анықтау	37
Дыбыс деңгейін реттеу	38
Медиа белсенділігі пернелерін пайдалану	39
Мультимедиа бағдарламалық құралы	40
HP MediaSmart немесе TouchSmart бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	40
Алдын ала орнатылған басқа мультимедиа бағдарламалық құралдарын пайдалану	40
Мультимедиа бағдарламалық құралын дискіден орнату	41
Аудио	42
Сыртқы аудио құрылғыларды қосу	42
Аудио функцияларын тексеру	42
Бейне	43
Сыртқы мониторды немесе проекторды жалғау	44
HDMI құрылғысын жалғау	45
Дыбысты HDMI көмегімен реттеу	45
Веб-камера	46

6 Қуатты басқару	47
Қуат параметрлерін орнату	47
Қуатты үнемдеу күйлерін пайдалану	47
Ұйқы күйін қосу және одан шығу	47
Күту күйін қосу және одан шығу	48
Батарея санауышын қолдану	48
Қуат жоспарын пайдалану	49
Ағымдағы қуат жоспарын қарап шығу	49
Басқа қуат жоспарын таңдау	49
Қуат жоспарларын өзгерту	49
Оянған кезде сұралатын құпия сөзбен қорғау	50
Сыртқы айнаымалы ток қуатын пайдалану	51
Айнаымалы ток адаптерін қосу	52
Батарея қуатын пайдалану	53
Батарея ақпаратын анықтама және қолдау бөлімінен табу	53
Батареяны тексеру құралын қолдану	53
Батарея зарядының қалған деңгейін көрсету	54
Батареяны салу және шығарып алу	54
Батареяны зарядтау	55
Батарея зарядының біту уақытын арттыру	55
Батареяның төмен деңгейлерін басқару	56
Батареяның төмен деңгейлерін анықтау	56
Төмен батарея деңгейін шешу	56
Сыртқы қуат қолданылғанда төмен батарея деңгейін реттеу	56
Зарядталған батарея бар болғанда төмен батарея деңгейін реттеу	56
Сыртқы қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін реттеу	57
Компьютер күту күйінен шыға алмаған кезде төмен батарея деңгейін реттеу	57
Батареяны тексеру	57
Батарея қуатын үнемдеу	59
Батареяны сақтау	60
Пайдаланылып болған батареяны жою	60
Батареяны ауыстыру	60
Графиканы өңдейтін режимдерді ауыстыру (тек таңдаулы үлгілерде)	61
Компьютердің жұмысын аяқтау	61
7 Диск жетектері	63
Дискілерді ұстау	63
Оптикалық диск жетегі	64
Орнатылған оптикалық жинақтағыш дискіні анықтау	64
Оптикалық дискілерді пайдалану	64
Дұрыс дискіні (ықшам дискілерді, DVD және BD дискілерін) таңдау	65
CD-R дискілері	65

CD-RW дискілері	65
DVD±R дискілері	66
DVD±RW дискілері	66
LightScribe DVD+R дискілері	66
Blu-ray дискілері (BD)	66
Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискілерін ойнату	66
AutoPlay параметрлерін реттеу	67
DVD дискісінің аймақтық параметрлерін өзгерту	67
Авторлық құқықтар жөніндегі ескерту талаптарын орындау	69
Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне көшіру	69
Ықшам немесе DVD дискісін жасау (жазу)	70
Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін шығарып алу	72
Сыртқы дискілерді пайдалану	73
Қатты дискінің жұмысын жақсарту	74
Дискіні дефрагментациялау құралын пайдалану	74
Дискіні тазалау құралын пайдалану	74
HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралын пайдалану	75
HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралының күйін анықтау	75
Қуатты қауіпсіз позицияға орнатылған қатты диск көмегімен басқару	76
HP ProtectSmart Hard Drive Protection бағдарламалық құралын пайдалану	76
Диск салатын жердегі қатты дискіні ауыстыру	77
8 Сыртқы құрылғылар	80
USB құрылғысын пайдалану	80
USB құрылғысын жалғау	80
USB құрылғысын ажырату	81
SATA құрылғысын пайдалану	81
eSATA құрылғысын жалғау	82
eSATA құрылғысын ажырату	83
9 Сыртқы медиа карталары	84
Сандық медиа ұясының карталарын пайдалану	84
Сандық картаны енгізу	84
Сандық картаны шығарып алу	85
10 Жад модульдері	86
11 Қауіпсіздік	90
Компьютерді қорғау	90
Құпия сөздерді пайдалану	91
Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату	91
Setup Utility утилитасында құпия сөздерді орнату	92
Әкімші құпия сөзі	92

Өкімші құпия сөзін басқару	93
Өкімші құпия сөзін енгізу	93
Қосылғанда сұралатын құпия сөз	93
Қосылғанда сұралатын құпия сөзді басқару	94
Қосылғандағы құпия сөзді енгізу	94
Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану	95
Қалқан бағдарламалық құралын пайдалану	95
Қорғаныс жүйесінің маңызды жаңартуларын орнату	96
Қосымша қауіпсіздік кабелін орнату	96
Саусақ ізін оқу құрылғысын қолдану (тек таңдаулы модельдерде)	97
Саусақ ізін оқу құрылғысын табу	97
Саусақ ізін тіркеу	98
Тіркелген саусақ ізін Windows жүйесіне кіру үшін пайдалану	99
12 Ақаулықтарды жою	100
WLAN жүйесіне қосылу мүмкін емес	100
Қажет желіге қосылу мүмкін емес	101
Желі белгішесі көрсетілмейді	101
Ағымдағы желі қауіпсіздігінің кодтары қолжетімді емес	101
WLAN қосылымы өте нашар	102
Сымсыз жол жоспарлағышына қосылу мүмкін емес	103
Оптикалық диск салғыш ықшам диск, DVD немесе BD дискісін шығару үшін ашылмайды	103
Компьютер ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін анықтамайды	104
Ықшам диск, DVD немесе BD дискісі ойнатылмайды	105
Ықшам диск, DVD немесе BD дискісі автоматты түрде ойнатылмайды	106
DVD немесе BD дискісіндегі фильм тоқтайды, өткізіп жібереді немесе тұрақсыз ойнатылады	106
DVD немесе BD дискісіндегі фильм сыртқы дисплейде көрінбейді	106
Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазу үрдісі басталмайды немесе аяқталғанға дейін тоқталады	107
Windows медиа ойнатқышында ойнатылатын DVD немесе BD дискісі ешбір дыбыс шығармайды немесе көрсетілмейді	107
Драйверді қайтадан орнату керек	107
HP құрылғы драйверлерінің ең соңғы нұсқаларын алу	108
Windows құрылғы драйверлерінің ең соңғы нұсқауларын алу	108
13 QuickWeb параметрлерін өзгерту	110
QuickWeb ажырату және қосу	110
Қосымша A Setup Utility (BIOS)	111
Setup Utility құралын бастау	111
Setup Utility құралын пайдалану	111
Setup Utility утилитасының тілін өзгерту	111

Setup Utility утилитасында шарлау және таңдау	112
Жүйе апаратын көрсету	112
Setup Utility утилитасында әдепкі параметрлерді сақтау	113
Setup Utility утилитасынан шығу	114
Setup Utility утилитасының мәзірі	114
Негізгі мәзір	114
Қауіпсіздік мәзірі	114
Жүйе конфигурациясының мәзірі	114
Диагностикалау мәзірі	115
Қосымша В Бағдарламалық құрал жаңартулары	116
BIOS нұсқасын жаңарту	117
BIOS нұсқасын анықтау	117
BIOS жаңартуын жүктеп алу	117
Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту	118
Қосымша С Сақтық көшірме жасау және қалпына келтіру	120
Қалпына келтіру дискілерін жасау	121
Ақпараттың сақтық көшірмесін жасау	122
Windows жүйесінің сақтық көшірме жасау және қалпына келтіру мүмкіндігін пайдалану	124
Жүйені бастапқы қалпына келтіру нүктелерін пайдалану	124
Бастапқы қалпына келтіру нүктелерін жасау уақыты	124
Жүйені қалпына келтіру нүктесін жасау	125
Алдыңғы күнге және уақытқа дейін қалпына келтіру	125
Қалпына келтіруді орындау	125
Қалпына келтіру дискілерінен қалпына келтіру	126
Арнаулы қалпына келтіру бөлімінен қалпына келтіру (тек таңдаулы үлгілерде)	126
Индекс	127

1 Алғашқы жұмыс

Компьютердің негізгі амалдық жүйесі - Microsoft® Windows®. Компьютерде HP QuickWeb (тек таңдаулы үлгілерде) бағдарламасы болуы мүмкін.

- Microsoft Windows амалдық жүйесінде экранға жұмыс үстелі шығарылады және амалдық жүйе компьютердің жабдықтары, сырты құрылғылары және бағдарламалық құралдарды басқарады.
- Егер компьютерде QuickWeb бағдарламасы болса, ол Интернетке жылдам шығуға, сандық фотосуреттер көруге, музыка тыңдауға немесе негізгі амалдық жүйені бастамай, электрондық пошта, лездік хабарлар немесе Skype бағдарламасын пайдалану арқылы байланыста болуға мүмкіндік береді.

 ЕСКЕРІМ: QuickWeb ажырату немесе қайта қосу үшін, «QuickWeb параметрлерін өзгерту» тарауын қараңыз. QuickWeb туралы қосымша ақпарат білу үшін QuickWeb бағдарламасында қамтылған бағдарламалық құралдың анықтамасын қараңыз, оны ашу үшін хабарландыру аймағындағы Справка (Анықтама) белгішесін басыңыз.

HP QuickWeb пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

QuickWeb бастау үшін

1. Компьютерді қосыңыз. HP QuickWeb негізгі экраны көрсетіледі.
2. Бағдарламаны іске қосу үшін, QuickWeb негізгі экранындағы белгішені басыңыз.

Microsoft Windows жүйесінде QuickWeb бастау үшін

- ▲ **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқыңыз, одан кейін **Перезапустить** (Қайта қосу) белгішесін басыңыз. Компьютер қайта басталады да, HP QuickWeb басты экраны ашылады.

 ЕСКЕРІМ: HP QuickWeb туралы қосымша мәліметтер алу үшін QuickWeb бағдарламасында қамтылған бағдарламалық құрал анықтамасын қараңыз.

2 Мүмкіндіктер

Аппараттық құралдарды анықтау

Компьютерде орнатылған жабдықтардың тізімін көру үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) тармақтарын таңдаңыз.
2. Жүйелік аймақтағы **Device Manager** (Құрылғы реттеушісі) түймешігін басыңыз.

Құрылғы реттеушісін аппараттық құрылғыны қосу немесе құрылғы конфигурациясын өзгерту үшін пайдаланыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Windows® жүйесі компьютердің қауіпсіздігін жақсартатын пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігін қамтиды. Қолданбаларды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

Бөліктер

Жоғарғы жағындағы бөліктер

сенсорлы тақта

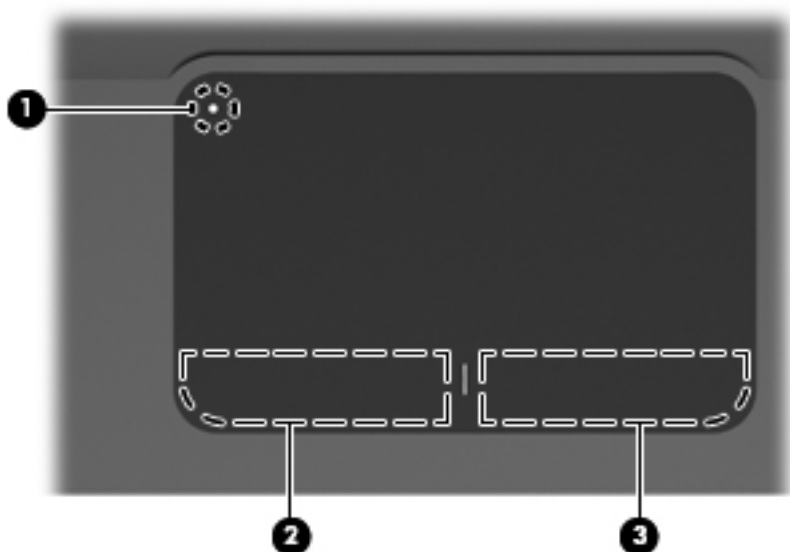

Бөлік	Қызмет
Сенсорлы тақта аймағы	Меңзерді жылжытады және экрандағы элементтерді таңдайды немесе іске қосады.

Меңзегіш құрылғының таңдаулы параметрлерін көру немесе өзгерту үшін

1. **Пуск (Бастау) > Устройства и принтеры** (Құрылғылар мен принтерлер) тармақтарын таңдаңыз.
2. Компьютер болып табылатын құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз.
3. **Параметры мыши** (Тінтуір параметрлері) пәрменін таңдаңыз.

Сенсорлы тақтаның түймешіктері

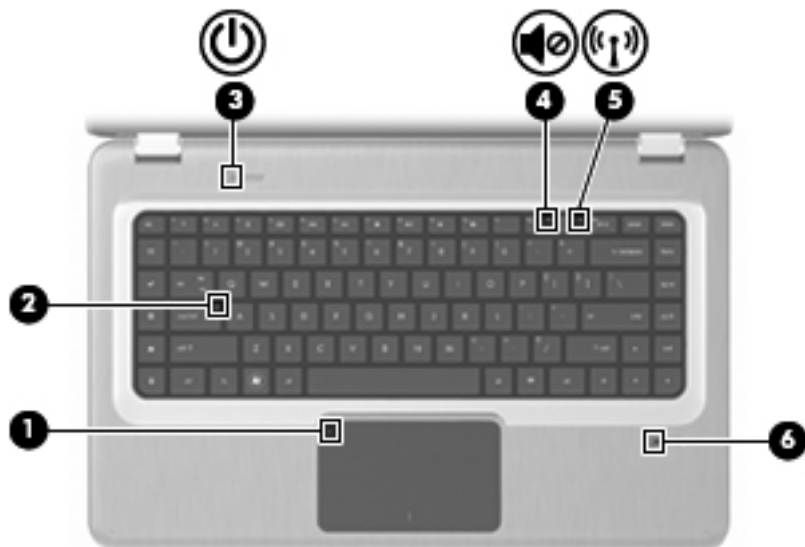

Элемент	Сипаттама	Қызмет
1	Сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткіші	Сенсорлы тақтаны қосу және өшіру үшін, сенсорлы тақта шамын екі рет тез түртіңіз.
2	Сенсорлы тақтаның сол жақ түймешігі	Сыртқы тінтуірдің сол жақ түймешігінің функцияларына ұқсас функциялар.
3	Сенсорлы тақтаның оң жақ түймешігі	Сыртқы тінтуірдің оң жақ түймешігінің функцияларына ұқсас функциялар.

Меңзегіш құрылғының таңдаулы параметрлерін көру немесе өзгерту үшін

1. **Пуск (Бастау) > Устройства и принтеры** (Құрылғылар мен принтерлер) тармақтарын таңдаңыз.
2. Компьютер болып табылатын құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз.
3. **Параметры мыши** (Тінтуір параметрлері) пәрменін таңдаңыз.

Шамдар

Элемент	Сипаттама	Қызмет
1	Сенсорлы тақта шамы	<ul style="list-style-type: none"> Өшірулі—сенсорлы тақта қосулы. Сары—сенсорлы тақта өшірулі.
2	Caps Lock шамы	Қосулы—Caps Lock қосулы.
3	Қуат шамы	<p>ЕСКЕРІМ: Компьютерде екі қуат шамы бар. Басқа қуат шамы компьютердің оң жағында орналасқан.</p> <ul style="list-style-type: none"> Қосулы—Компьютер қосулы. Жыпылықтау—Компьютер ұйқы күйінде. Өшірулі—Компьютер өшірулі немесе күту күйінде.
4	Volume Mute (Дыбысты өшіру) шамы	Сары—Компьютерде дыбыс өшірулі.
5	Сымсыз байланыс шамы	<ul style="list-style-type: none"> Ақ—Сымсыз жергілікті желі (WLAN) құрылғысы және/немесе Bluetooth® құрылғысы сияқты ішкі сымсыз құрылғы анықталды. Сары—Ешбір сымсыз құрылғы анықталмады.
6	Саусақ ізін оқу құрылғысы шамы (тек таңдаулы үлгілерде)	<ul style="list-style-type: none"> Ақ—Саусақ ізі оқылды. Сары—Саусақ ізі оқылмады.

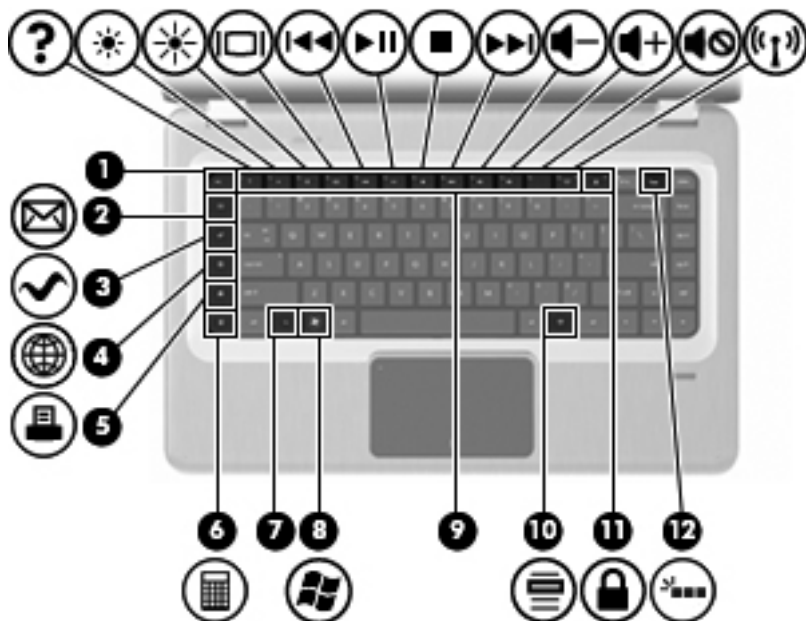
Түймешіктер және саусақ ізін оқу құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде)

Элем ент	Сипаттама	Қызмет
1	Қуат түймешігі	<p>Питание (Қуат) түймешігін мына әрекеттерді жүзеге асыру үшін басыңыз:</p> <ul style="list-style-type: none">• Компьютерді қосу.• Ұйқы күйін қосу.• Ұйқы күйінен шығу.• Күту күйінен шығу. <p>Егер компьютер жауап беруді тоқтатса және Windows® жүйесінің өшіру іс реті көмектеспесе, компьютерді өшіру үшін Питание (Қуат) түймешігін кем дегенде бес секунд басып тұрыңыз.</p> <p>Қуат параметрлері туралы қосымша ақпарат алу үшін, Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.</p>
2	Саусақ ізін оқу құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде)	Құпия сөз арқылы кірудің орнына, Windows жүйесіне саусақ ізі арқылы кіруге мүмкіндік береді.

Зауыттық параметрлерді өзгерту туралы ақпарат алу үшін анықтама және қолдау орталығын қараңыз.

Пернелер

Элемент	Сипаттама	Қызмет
1	esc пернесі	fn пернесімен бірге басылған кезде жүйе ақпараты көрсетіледі.
2	Электрондық пошта пернесі	Жаңа электрондық пошта сеансын әдепкі электрондық пошта клиентінде ашады.
3	Медиа қолданбасы пернесі	MediaSmart қолданбасын (немесе TouchSmart қолданбасын сенсорлы экранмен жабдықталған таңдаулы үлгілер үшін) іске қосады.
4	Веб-шолғыш пернесі	Әдепкі веб-шолғышты іске қосады.
5	Басып шығару пернесі	Ағымдағы ашылған құжатты әдепкі принтерге жібереді.
6	Есептегіш пернесі	Есептегіш қолданбасын іске қосады.
7	fn пернесі	esc пернесімен бірге басылған кезде жүйе ақпараты көрсетіледі. ЕСКЕРІМ: Егер пернетақтада жарықтандырғыш пернесі (тек таңдаулы үлгілерде) болса, fn пернесі оң жақтағы shift пернесімен бірге басылған кезде Пауза (Тоқтата тұру) функциясы басталады.
8	Windows логотипті перне	Windows жүйесінің Пуск (Бастау) мәзірін көрсетеді.
9	Әрекет пернелері	Жиі қолданылатын жүйе әрекеттерін орындайды.
10	Windows қолданбалар пернесі	Меңзердің астындағы элементтер үшін төте мәзірді көрсетеді.

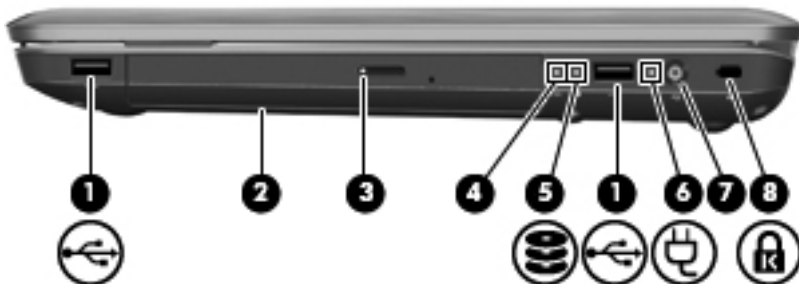
Элемент	Сипаттама	Қызмет
11	QuickLock пернесі	QuickLock құралын бастайды.
12	Жарықтандырғыш пернесі (тек таңдаулы үлгілерде)	Пернетақта жарықтандырғышын қосады немесе өшіреді. ЕСКЕРІМ: Жарықтандырғыш пернесі жоқ пернетақталарда сол орында Пауза (Тоқтата тұру) функциясы бар. Жарықтандырғыш пернесі бар пернетақталарда Пауза (Тоқтата тұру) функциясын бастау үшін, оң жақтағы shift пернесін басқан кезде fn пернесін басып ұстап тұрыңыз.

Алдыңғы жағындағы бөліктер

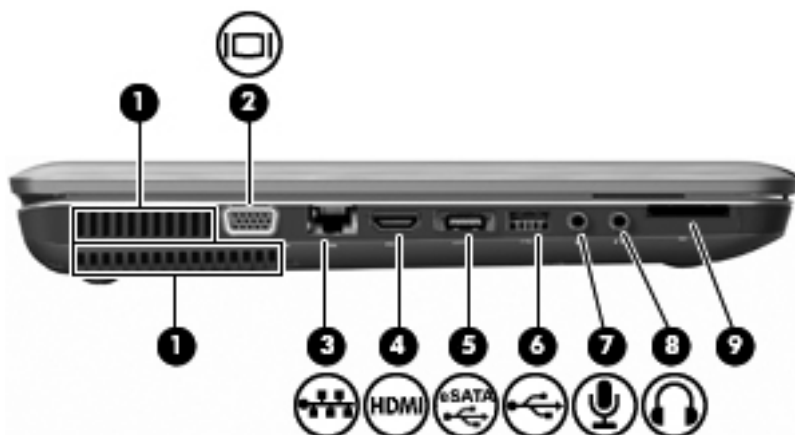
Сипаттама	Қызмет
Үндеткіштер (2)	Дыбыс шығарады.

Оң жақтағы бөліктер

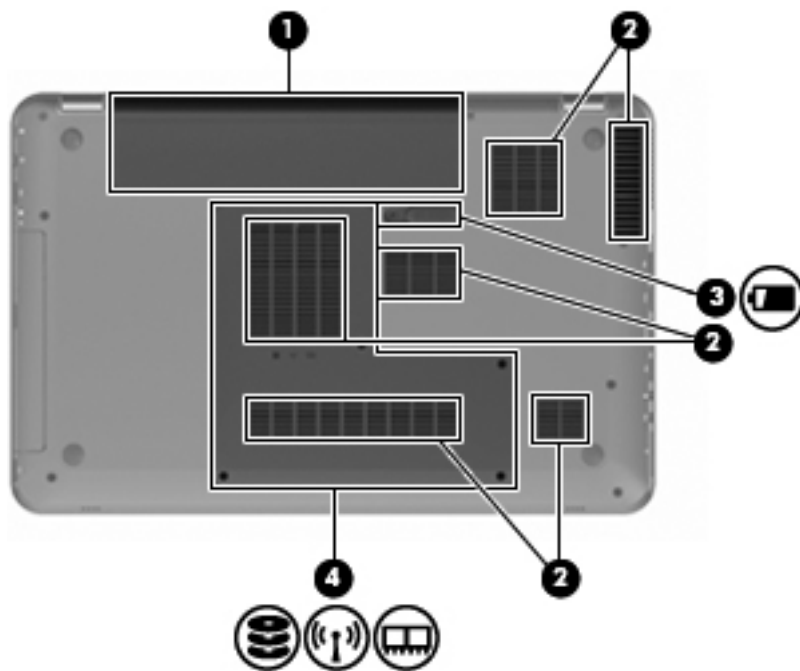
Элемент	Сипаттама	Қызмет
1	USB порттары (2)	Қосымша USB құрылғыларын қосады.
2	Оптикалық диск жетегі	Оптикалық дискілерді оқиды және таңдаулы үлгілерде оптикалық дискілерге жазады.
3	Оптикалық диск жетегі шамы	Жыпылықтау—Оптикалық дискіге кіреді.
4	Қуат шамы	<p>ЕСКЕРІМ: Компьютерде екі қуат шамы бар. Басқа қуат шамы компьютердің үстіңгі сол жақ бұрышында орналасқан.</p> <ul style="list-style-type: none"> Қосулы—Компьютер қосулы. Жыпылықтау—Компьютер ұйқы күйінде. Өшірулі—Компьютер өшірулі немесе күту күйінде.
5	Қатты диск жетегінің шамы	<ul style="list-style-type: none"> Ақ—Қатты диск жетегі белсенді. Сары—Қатты диск қауіпсіз позицияға орнатылған.
6	Айнымалы ток адаптерінің шамы	<ul style="list-style-type: none"> Ақ—Компьютер сыртқы қуат көзіне қосылған және батарея толық зарядталған. Сары—Компьютер сыртқы қуат көзіне қосылған және батарея зарядталуда. Өшірулі—Компьютер сыртқы қуатқа қосылған жоқ.
7	Қуат қосқышы	Айнымалы ток адаптеріне қосылады.
8	Қауіпсіздік кабелінің ұясы	Қосымша қауіпсіздік кабелін қосады. Қауіпсіздік кабелі сақтандырғыш құрал ретінде әрекет ету үшін жасалған, бірақ ол компьютерге күтімсіз қараудан немесе оны ұрланудан қорғай алмауы мүмкін.

Сол жақтағы бөліктер

Элемент	Сипаттама	Қызмет
1	Желдеткіштер (2)	Ішкі бөліктерді салқындату үшін ауа ағынын қамтамасыз етеді. ЕСКЕРІМ: Компьютер желдеткіші ішкі бөліктерді салқындату үшін және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс барысында желдеткіштің қосылып-өшірілуі қалыпты жағдай болып табылады.
2	Сыртқы монитор порты	Сыртқы VGA мониторын немесе проекторды қосады.
3	RJ-45 (желі) ұясы	Желілік кабелді қосады.
4	HDMI порты	Ажыратымдылығы жоғары теледидар немесе кез келген үйлесімді сандық не аудио компоненті сияқты қосымша бейне немесе дыбыс құрылғыларын қосады.
5	eSATA/USB порты	Сыртқы eSATA қатты дискісі сияқты өнімділігі жоғары eSATA құрамдас бөлігін немесе қосымша USB құрылғысын жалғайды. ЕСКЕРІМ: Компьютер үлгісіне байланысты компьютерде тек USB порты болуы мүмкін.
6	USB порты	Қосымша USB құрылғысын жалғайды.
7	Аудио кіріс (микрофон) ұясы	Қосымша компьютердің гарнитура микрофонын, стереомикрофонды немесе моно микрофонды қосады.
8	Аудио шығыс (құлақаспап) ұясы	Қосымша тоққа қосылатын стерео үндеткіштерге, құлаққаптарға, тығын тәріздес құлақаспаптарға, гарнитураға не теледидар дыбысы ұясына қосылған кезде дыбыс шығарады.
9	Сандық медиа ұясы	Келесі қосымша сандық карталар пішімдерін қолданады: <ul style="list-style-type: none"> • Secure Digital (SD) жад картасы • Мультимедиа картасы (MMC) • Жад картасы (MS) • Жад картасы Pro (MSP) • xD-Picture картасы (XD)

Түбіндегі бөліктер

Элем ент	Сипаттама	Қызмет
1	Батарея орны	Батареяны ұстайды.
2	Желдеткіштер (6)	Ішкі бөліктерді салқындату үшін ауа ағынын қамтамасыз етеді. ЕСКЕРІМ: Компьютер желдеткіші ішкі бөліктерді салқындату үшін және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс барысында желдеткіштің қосылып-өшірілуі қалыпты жағдай болып табылады.
3	Батареяны босату ысырмасы	Батареяны батарея орнынан босатады.
4	Қатты диск ұясы	Қатты дискті, жад модулі ұяларын және WLAN модулін ұстайды. ЕСКЕРТУ: Жүйенің жауап бермеуін болдырмау үшін, сымсыз модульді еліңіздегі немесе аймағыңыздағы сымсыз құрылғыларды реттеуші үкіметтік агенттікпен қолдануға рұқсат етілген сымсыз модульдермен алмастырыңыз. Егер модульді орнатып, одан кейін ескерту хабарын алсаңыз, компьютер мүмкіндігін қалпына келтіру үшін модульді жойып, анықтама және қолдау орталығы арқылы техникалық қолдау көрсету орталығына хабарласыңыз.

Дисплей бөліктері

Элем өнт	Сипаттама	Қызмет
1	Ішкі микрофондар (2)	Дыбысты жазады.
2	Веб-камера шамы	Қосұлы—Веб-камера қолданыста.
3	Веб-камера	Бейнені жазады және суреттерді түсіреді.

Сымсыз антенналар

Таңдаулы компьютер үлгілерінде кем дегенде екі антенна бір немесе бірнеше құрылғыларға сигналдарды жібереді және қабылдайды. Бұл антенналар компьютердің сыртынан көрінбейді.

 ЕСКЕРІМ: Жақсы таратылым үшін антенналардың айналасындағы аймақтарды тез арада кедергілерден тазалаңыз.

Сымсыз байланыс ережелері туралы ескертпелерді қарап шығу үшін, анықтама және қолдау орталығындағы *Заңдық, қауіпсіздік және қоршаған орта ескертулері* нұсқаулығының мемлекетіңізге немесе аймағыңызға байланысты қолданылатын бөлімді қараңыз.

Қосымша жабдық бөліктері

Элем ент	Сипаттама	Қызмет
1	Қуат сымы*	Айнымалы ток адаптерін айнымалы ток розеткасына қосады.
2	Айнымалы ток адаптері	Айнымалы ток қуатын тұрақты ток қуатына түрлендіреді.
3	Батарея*	Компьютер сыртқы қуат көзіне жалғанбаған кезде, қуатпен қамтамасыз етеді.

* Түрлі елде және аймақта батареялардың және қуат сымының көрінісі әртүрлі болады.

Жапсырмалар

Компьютерге жапсырылған жапсырмалар жүйе ақаулықтарын жойғанда немесе компьютер алып шетелге саяхатқа шыққанда қажет болуы мүмкін.

- Кірістірілген техникалық сипаттама белгішесі—Компьютер, сондай-ақ компьютер үлгісінің нөмірін, сериялық нөмірін және кепілдік туралы ақпаратын қамтитын техникалық сипаттама белгішесі туралы заңдық ақпаратты қамтамасыз етеді. Бұл жапсырма батарея ұясының ішіне жапсырылады.

Бөлік	Сипаттама
1	Заңдық ақпарат
2	Техникалық сипаттама белгішесі*

*Техникалық қолдау орталығына хабарласқан кезде осы ақпарат қол жетімді болуы қажет.

- Microsoft® түпнұсқалық туралы куәлігі—Windows® өнім кілті туралы ақпаратты қамтиды. Өнім кілті амалдық жүйені жаңарту немесе ақаулықтарын жою үшін қажет болуы мүмкін. Бұл куәлік компьютердің түбіне жабыстырылады.
- Техникалық деректер жапсырмасы—компьютер туралы техникалық ақпаратты береді. Техникалық деректер жапсырмасы батарея ұясының ішіне жабыстырылады.
- Сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырма(лар) (тек таңдаулы үлгілерде)—Қосымша сымсыз құрылғылар туралы және құрылғылар қолдану үшін бекітілген кейбір мемлекеттер мен аймақтардың мақұлдау жөніндегі таңбалар береді. Қосымша құрылғы сымсыз жергілікті желінің (WLAN) құрылғысы немесе қосымша Bluetooth® құрылғысы болуы мүмкін. Егер компьютерде бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылар болса, бір немесе бірнеше куәландыру белгісі компьютермен бірге беріледі. Бұл ақпарат шетелге саяхатқа шыққанда

қажет болуы мүмкін. Сымсыз куәлік берілетін жапсырмалар жад модулі бөлімінің ішіне жабыстырылады.

- НР мобильді кең жолақты модулінің сериялық нөмірі бар жапсырма (тек таңдаулы үлгілерде)—НР мобильді кең жолақты модулінің сериялық нөмірін көрсетеді. Бұл жапсырма батарея ұясының ішінде орналасады.

3 Сымсыз құрылғылар, жергілікті желі және модем

Сымсыз құрылғыларды қолдану

Сымсыз технология деректерді сым арқылы емес, радио толқындары арқылы тасымалдайды. Компьютер келесі сымсыз құрылғылардың біреуі немесе бірнешеуімен жабдықталған болуы мүмкін:

- Сымсыз жергілікті желі (WLAN) құрылғысы—Компьютерлерді корпоративті офистер, үй және әуежайлар, мейрамханалар, кафелер, қонақ үйлер және университеттер сияқты қоғамдық орындарда (әдетте Wi-Fi желілері, сымсыз LAN немесе WLAN деп аталатын) сымсыз жергілікті желілерге қосады. WLAN желісінде әрбір мобильді сымсыз құрылғы сымсыз жол жоспарлағышымен немесе сымсыз кіру нүктесімен байланысады.
- Bluetooth құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде)—Компьютерлер, телефондар, принтерлер, құлақаспаптар, үндеткіштер және камералар сияқты басқа Bluetooth қосылған құрылғылармен байланысу үшін басқа жеке аймақтық желіні (PAN) жасайды. PAN желісіндегі әр құрылғы басқа құрылғылармен тікелей байланысады және бұл құрылғылар бір-біріне біршама жақын, әдетте бір-бірінен 10 метр (шамамен 33 фут) қашықтықта болуы тиіс.

WLAN құрылғысы бар компьютерлер келесі IEEE өнеркәсіп стандарттарының біреуін немесе бірнешеуін қолданады:

- 802.11b, алғашқы танымал стандарт, секундына 11 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және 2.4 ГГц жиілігінде жұмыс істейді.
- 802.11g секундына 54 мегапиксельден жоғары деректерді тасымалдау жылдамдығын қолданады және 2.4 ГГц жиілігінде жұмыс істейді. 802.11g WLAN құрылғысы 802.11b құрылғыларына кері үйлесімді, сондықтан бірдей желіде жұмыс істей алады.
- 802.11a стандарты 54 Мбит/с-қа дейінгі деректер алу жылдамдығын қолданып, 5 ГГц жиілігімен жұмыс жасайды.

 ЕСКЕРІМ: 802.11a құрылғысы 802.11b және 802.11g құрылғылармен үйлесімді емес.

- 802.11n стандарты 450 Мбит/с-қа дейінгі деректер алу жылдамдығын қолданып, 2,4 немесе 5 ГГц жиілігімен жұмыс жасауы мүмкін, осылайша 802.11a, b, және g құрылғыларымен кері үйлесімді болады.

Сымсыз технология туралы қосымша ақпарат алу үшін, анықтама және қолдау орталығындағы веб-тораптар сілтемелерін және мәліметтерді қараңыз.

Сымсыз байланыс және желі күйі белгішелерін анықтау

Белгіше	Атауы	Сипаттама
	Сымсыз (қосылған)	Сымсыз байланыс шамының орнын және компьютердегі сымсыз байланыс әрекет пернесін анықтайды. Сондай-ақ компьютердегі Wireless Assistant бағдарламалық құралын анықтайды және бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылардың қосылғандығын анықтайды.
	Сымды желі (қосылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын және бір немесе бірнеше желі құрылғыларының желіге қосылғандығын көрсетеді.
	Сымды желі (өшірілген/ ажыратылған)	Бір немесе бірнеше драйверлердің орнатылғандығын, бірақ ешбір желі құрылғылары қосылмағандығын (немесе Windows басқару тақтасында барлық желі құрылғыларының ажыратылғандығын) анықтайды.
	Желі (қосылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын және бір немесе бірнеше желі құрылғыларының желіге қосылғандығын көрсетеді.
	Желі (ажыратылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын және сымсыз қосылымдардың жұмыс істемегенін, бірақ ешбір желі құрылғыларының сымсыз желіге қосылмағандығын анықтайды.
	Желі (өшірілген/ ажыратылған)	Бір немесе бірнеше желі драйверлерінің орнатылғандығын, бірақ сымсыз қосылыстарының қолданылмайтындығын (немесе барлық сымсыз желі құрылғыларының сымсыз байланыс әрекет пернесі (f12) не Wireless Assistant арқылы ажыратылғандығын) көрсетеді.

Сымсыз басқару элементтерін пайдалану

Компьютердегі сымсыз құрылғыларды мына құралдарды пайдалану арқылы басқарады:

- Сымсыз байланыс әрекет пернесі (f12)
- HP Wireless Assistant бағдарламалық құралы
- HP Connection Manager бағдарламалық құралы (тек таңдаулы үлгілерде)
- Амалдық жүйе басқару элементтері

Сымсыз байланыс әрекет пернесін пайдалану

Компьютерде сымсыз байланыс әрекет пернесі (f12), бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылар және бір немесе бірнеше сымсыз байланыс шамы бар. Компьютердегі сымсыз құрылғылардың барлығы зауытта қосылады, сондықтан, компьютер қосылғанда, сымсыз байланыс шамы (ақ түспен) жанып тұрады.

Сымсыз байланыс шамы жеке құрылғылардың емес, сымсыз құрылғылардың жалпы қуат күйін анықтайды. Егер сымсыз байланыс шамы (ақ түспен) жанып тұрса, кем дегенде бір сымсыз құрылғы қосылған. Егер сымсыз байланыс шамы сары түспен жанып тұрса, сымсыз құрылғылар өшірілген.

Сымсыз құрылғылар зауытта қосылғандықтан, бірден сымсыз құрылғыларды қосу немесе ажырату үшін, сымсыз байланыс әрекет пернесін (f12) қолдануға болады. Жеке сымсыз құрылғылар Wireless Assistant бағдарламалық құралы арқылы басқарылады.

HP Wireless Assistant пайдалану

Сымсыз құрылғы Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану арқылы қосылады және өшіріледі. Егер сымсыз құрылғы орнату бағдарламасы арқылы ажыратылса, сымсыз құрылғы Wireless Assistant бағдарламалық құралын пайдалану арқылы қосылмас немесе ажыратылмас бұрын оны Setup утилитасы арқылы қайта қосу қажет.

 ЕСКЕРІМ: Сымсыз құрылғыны қосу немесе ажырату компьютерді желіге немесе Bluetooth арқылы қосылған құрылғыға автоматты түрде қоспайды.

Сымсыз құрылғылардың күйін көру үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырылған белгішелерді көрсету) белгішесін, яғни хабарландыру аймағының сол жағындағы көрсеткіні нұқыңыз және тінтуір меңзерін сымсыз байланыс белгішесінің үстіне орналастырыңыз.

Егер сымсыз байланыс белгішесі хабарландыру аймағында көрсетілмесе:

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) > **Центр мобильности Windows** (Windows мобильділікті басқару орталығы) тармақтарын таңдаңыз.
2. Windows мобильділікті басқару орталығының төменгі жолында орналасқан Wireless Assistant қатарындағы Сымсыз байланыс белгішесін басыңыз. Wireless Assistant ашылады.
3. **Свойства** (Сипаттар) параметрін таңдаңыз.
4. **Значок Wireless Assistant в области уведомлений** (Хабарландыру аймағындағы Wireless Assistant белгішесі) құсбелгісін қойыңыз.
5. **Применить** (Қолдану) түймешігін басыңыз.
6. **Закреть** (Жабу) түймешігін басыңыз.

Толық ақпарат алу үшін, Wireless Assistant бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз. Анықтама бөліміне кіру үшін

1. Windows мобильділікті басқару орталығындағы белгішені басу арқылы Wireless Assistant бағдарламалық құралын ашыңыз.
2. **Справка** (Анықтама) түймешігін басыңыз.

Амалдық жүйе басқару элементтерін пайдалану

Кейбір амалдық жүйелер кірістірілген сымсыз құрылғылар мен сымсыз қосылымды басқару жолын ұсынады. Мысалы, Windows қосылымды немесе желіні орнатуға, желіге қосылуға, сымсыз желілерді басқаруға және желі ақаулықтарын тексеруге және жөндеуге мүмкіндік беретін желі және ортақ қолдану орталығымен қамтамасыз етеді.

Желілер мен ортақ пайдалануды басқару орталығына кіру үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Сеть и Интернет** (Желі және Интернет) > **Центр управления сетями и общим доступом** (Желілер мен ортақ пайдалануды басқару орталығы) тармақтарын таңдаңыз.

Қосымша ақпаратты алу үшін, **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) тармақтарын таңдаңыз.

WLAN құрылғысын қолдану

WLAN құрылғысымен сымсыз жол жоспарлағышы немесе сымсыз кіру нүктесі арқылы байланыстырылған басқа компьютерлерден және керек-жарақтарынан құрылған сымсыз жергілікті желіге (WLAN) кіруге болады.

 ЕСКЕРІМ: Сымсыз жол жоспарлағышы және сымсыз кіру нүктесі жиі өзара ауыстырылатын күйде қолданылады.

- Корпоративтік немесе жалпы WLAN желісі сияқты кең ауқымды WLAN жүйесі әдетте көптеген компьютерлерді және керек-жарақтарын жайластырып, керекті желілік функцияларды бөле алатын сымсыз кіру нүктелерін пайдаланады.
- Үй немесе шағын кеңселік WLAN жүйесі бірнеше сымсыз немесе сымды компьютерлерге Интернет қосылымын, басып шығарғышты және файлдарды аппараттық немесе бағдарламалық құралдардың қосымша бөліктерін талап етпей, ортақ пайдалануға мүмкіндік беретін сымсыз жол жоспарлағышты пайдаланады.

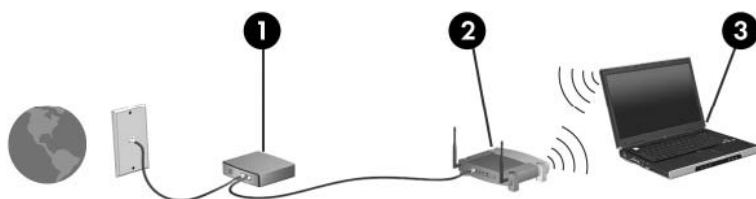
Компьютерде WLAN құрылғысын қолдану үшін, WLAN инфрақұрылымына (қызмет провайдері немесе қоғамдық не біріккен желі арқылы берілген) қосылыңыз.

WLAN желісін орнату

WLAN құрылғысын орнату және Интернетке қосылу үшін, төмендегілер қажет:

- Кең жолақты модем (DSL немесе кабельді) **(1)** және Интернет провайдерінен (ISP) сатып алынған жоғары жылдамдықты Интернет қызметі
- Сымсыз жол жоспарлағыш (бөлек сатылады) **(2)**
- Сымсыз компьютер **(3)**

Төменде берілген суретте Интернетке қосылған сымсыз желінің орнатымы мысалға келтірілген.

Желі кеңейген сайын, Интернетке кіру үшін желіге қосымша сымсыз және сымды компьютерлерді қосуға болады.

Сымсыз жергілікті желіні (WLAN) орнату туралы көмек алу үшін, жол жоспарлағышы немесе Интернет қызметі провайдері (ISP) арқылы берілген ақпаратты қараңыз.

WLAN желісін қорғау

WLAN стандарты шектелген қауіпсіздік мүмкіндіктермен, негізінен өте күшті шабуыл түрлерінен гөрі, ақпараттың кездейсоқ ұсталуына кедергі жасау үшін жасалғандықтан, WLAN жүйелері танымал және тіркелген қауіпсіздік кемшіліктеріне осал екендігін түсіну керек.

Қоғамдық аймақтар немесе кофеханалар және әуежайлар сияқты адам көп аймақтар ешқандай қауіпсіздікті қамтамасыз етпейді. Сымсыз өндірушілер мен байланыс орнының қызмет провайдерлері қоғамдық ортада қауіпсіздікті және жасырын болуды ұлғайтатын жаңа технологияларды жетілдіруде. Байланыс орнында компьютердің қауіпсіздігі туралы сенімді болмасаңыз, өрескел емес электрондық пошта жіберу және негізгі Интернетте іздеу сияқты желі әрекеттерімен шектеңіз.

WLAN құрылғысын орнату немесе бар WLAN желісіне кіру кезінде, әрқашан рұқсатсыз кіруден желіні қорғау үшін қауіпсіздік мүмкіндіктерін қосыңыз. Жалпы қауіпсіздік деңгейлері WPA-Personal протоколы және WEP протоколы болып табылады. Сымсыз радио сигналдары желі сыртында жүретіндіктен, басқа WLAN құрылғылары қорғалмаған сигналдарды қабылдауы және желіге қосылуы (шақырусыз) немесе ол арқылы жіберілетін ақпаратты иеленуі мүмкін. WLAN желісін қорғау үшін

- Қауіпсіздігі кірістірілген сымсыз сигнал таратқышты қолдану

Көптеген сымсыз негізгі станциялар, шлюздер, жол жоспарлағыштары сымсыз қауіпсіздік протоколдары және желіаралық қалқандар сияқты кірістірілген қауіпсіздік мүмкіндіктерімен қамтамасыз етеді. Желіні көптеген жалпы сымсыз қауіпсіздік қатерлерінен дұрыс сымсыз сигнал таратқыш арқылы қорғай аласыз.

- Қалқанның артында жұмыс істеу

Желіаралық қалқан желіге жіберілген деректерді де, сұраныстарды да тексеретін және кез келген сезікті элементтерден бас тартатын тосқауыл болып табылады. Қалқандар бағдарламалық құралда да, жабдықта да жұмыс істейді. Кейбір желілер екі түрдің бірігуін қолданады.

- Сымсыз шифрлауды қолдану

Күрделі шифрлау протоколдарының түрлері WLAN үшін қолданылады. Желі қауіпсіздігі үшін ең тиімді шешімді табыңыз:

- WEP протоколы - WEP кілті арқылы тасымалданбас бұрын барлық желі деректерін кодтайтын және шифрлайтын сымсыз қауіпсіздік протоколы. Желі WEP кілтін тағайындайды, бірақ өз кілтіңізді орнатуға, басқа кілтті жасауға немесе басқа қосымша параметрлерді таңдауға болады. Басқа пайдаланушылар WLAN желісіне дұрыс кілтсіз кіре алмайды.
- WPA протоколы, WEP сияқты, желі арқылы таратылатын деректерді шифрлау және шифрламау үшін қауіпсіздік параметрлерін қолданады. Дегенмен, шифрлаулар үшін WEP сияқты бір статикалық қауіпсіздік кілтті қолданудың орнына, WPA әрбір бума үшін көп сырлы жаңа кілтті жасау үшін, «уақытша кілтті біріктіру протоколын» (TKIP) қолданады. Сондай-ақ, ол желідегі әр компьютер үшін әртүрлі кілт жиындарын жасайды.

WLAN желісіне қосылу

WLAN жүйесіне қосылу үшін

1. WLAN құрылғысының қосылуы екендігіне көз жеткізіңіз. Егер қосылған болса, сымсыз байланыс шамы ақ болады. Егер сымсыз байланыс шамы сары түспен жанып тұрса, сымсыз байланыс әрекет пернесін (f12) басыңыз.
2. Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан Сеть (Желі) белгішесін басыңыз.
3. Тізімнен WLAN желісін таңдаңыз.
4. **Подключиться** (Қосылу) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер WLAN тізімі көрсетілсе, сымсыз жол жоспарлағышы ауқымының немесе кіру нүктесінің сыртындасыз.

- Егер желі қауіпсіз WLAN желісі болса, ұсынылған кезде желі қауіпсіздігі кодын (қауіпсіздік кодын) енгізіңіз, одан кейін қосылымды аяқтау үшін **ОК** түймешігін басыңыз.
- Егер қосылатын желіні көрмесеңіз, **Открыть центр управления сетями и общим доступом** (Желілер мен ортақ пайдалануды басқару орталығын ашу) пәрменін таңдап, **Настройка нового подключения или сети** (Жаңа қосылым немесе желіні орнату) түймешігін басыңыз. Мүмкіндіктер тізімі ашылады. Желіні таңдап, оған қосылыңыз немесе жаңа желі қосылысты жасаңыз.

Қосылыс жасалғаннан кейін, тінтуір меңзерін қосылымның атын және күйін растау үшін хабарландыру аймағындағы Сеть (Желі) белгішесінің үстіне орналастырыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Жұмыс ауқымы (сымсыз сигналдардың жету алыстығы) WLAN кіруіне, жол жоспарлағышын өндірушіге және басқа электрондық құрылғылардан алынған кедергілерге немесе қабырғалар және едендер сияқты құрылымды тосқауылдарға байланысты болады.

WLAN желісін қолдану туралы қосымша ақпаратты төмендегілерден табуға болады:

- Сымсыз жол жоспарлағышы мен басқа WLAN жабдығымен қамтылған Интернет провайдері және пайдаланушы нұсқаулықтары
- Анықтама және қолдау орталығының ақпараты және веб-торап сілтемелері

Қасыңыздағы қоғамдық WLAN жүйелерінің тізімін алу үшін, ISP провайдерімен байланысыңыз немесе вебтен іздеңіз. Қоғамдық WLAN жүйелерінің тізімін беретін веб-тораптар Cisco Internet Mobile Office сымсыз орындарын, Hotspotlist және Geektools тораптарын қамтиды. Баға және қосылу талаптары үшін әрбір қоғамдық WLAN орындарын тексеріңіз.

Басқа желіге роуминг

Компьютерді басқа WLAN желісінің ауқымынан жылжытсаңыз, Windows сол желіге қосылуға әрекет жасайды. Егер әрекет сәтті болса, компьютер автоматты түрде жаңа желіге қосылады. Егер Windows жүйесі жаңа желіні танытпаса, «WLAN желісіне қосылу» бөліміндегі нұсқауларды орындаңыз.

Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Bluetooth құрылғысы әдетте мына электрондық құрылғыларды байланыстыратын физикалық кабель қосылымдарын ауыстыратын қысқа ауқымды сымсыз байланыстарды қамтамасыз етеді.

- Компьютерлер (жұмыс үстелі, ноутбук, қалта компьютері)
- Телефондар (ұялы, сымсыз, смартфон)
- Сурет түсіретін құрылғылар (принтер, камера)
- Дыбыстық құрылғылар (гарнитура, үндеткіштер)

Bluetooth құрылғысы Bluetooth құрылғыларының дербес желісін орнатуға мүмкіндік беретін тең рангілі мүмкіндікті қамтамасыз етеді. Bluetooth құрылғысын теңшеу мен пайдалану туралы ақпарат алу үшін, Bluetooth бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Bluetooth және Интернетке қосылуды ортақ пайдалану (ICS)

HP компаниясы Bluetooth мүмкіндігі бар компьютерді басты компьютер ретінде орнатып, оны басқа компьютерлер Интернетке қосылатын шлюз ретінде **пайдаланбауды** ұсынады. Екі немесе одан да көп компьютер Bluetooth арқылы қосылған кезде және компьютерлердің біреуінде Интернетке қосылуды ортақ пайдалану мүмкіндігі қосылған кезде басқа компьютерлер Интернетке Bluetooth желісі арқылы қосыла алмайды.

Bluetooth құралының күші компьютер және ұялы телефондар, басып шығарғыштар, камералар және PDA құрылғыларын қамтитын сымсыз құрылғылар арасындағы ақпарат көшірілуін үндестіруде болып табылады. Екі немесе одан да көп компьютердің Bluetooth арқылы Интернетті ортақ пайдалану үшін үздіксіз қосылу мүмкінсіздігі Bluetooth және Windows амалдық жүйесінің шектеуі болып табылады.

Жергілікті желіге (LAN) қосылу

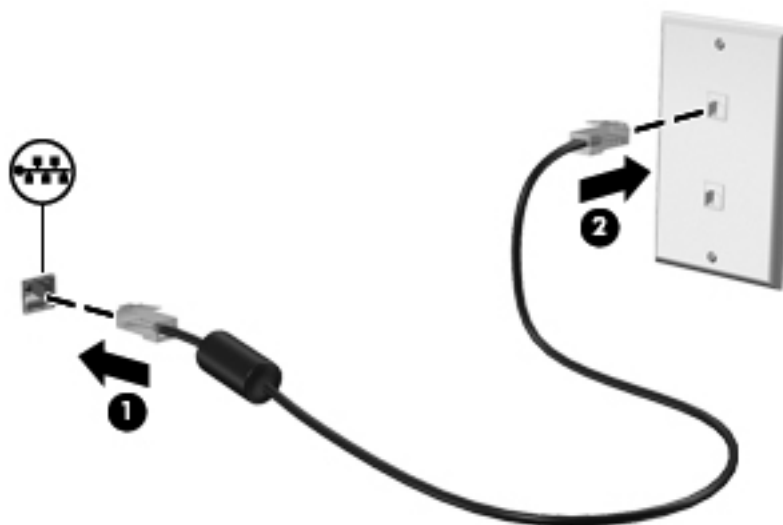
Жергілікті желіге (LAN) қосылу 8-істікшелі, RJ-45 желілік кабелін (бөлек сатылады) талап етеді. Егер желі кабелінде ТД және радио толқындарының бөгеуілдерін болдырмайтын құрал (1) бар болса, кабельдің (2) бұл құрал орналасқан ұшын компьютерге қарай орналастырыңыз.

△ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ток соғу, өрт шығу немесе жабдықтарды зақымдау қаупін азайту үшін, телефон немесе модем кабелін RJ-45 (желілік) ұясына жалғамаңыз.

Желілік кабельді жалғау үшін

1. Желілік кабельді компьютердегі желі ұясына (1) жалғаңыз.
2. Кабельдің екінші ұшын қабырғадағы желі ұясына (2) жалғаңыз.

4 Меңзегіш құрылғылар және пернетақта

Меңзегіш құрылғыларды пайдалану

Меңзегіш құрылғылардың таңдаулы параметрлерін орнату

Түймешік теңшелімі, басу жылдамдығы және меңзер параметрлері сияқты меңзегіш құрылғыларына арналған параметрлерді теңшеу үшін, Windows жүйесіндегі тінтуір параметрлерін қолданыңыз.

Тінтуір параметрлерін қолдану үшін

1. **Пуск (Бастау) > Устройства и принтеры** (Құрылғылар мен принтерлер) тармақтарын таңдаңыз.
2. Компьютер болып табылатын құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз.
3. **Параметры мыши** (Тінтуір параметрлері) пәрменін таңдаңыз.

Сенсорлы тақтаны қолдану

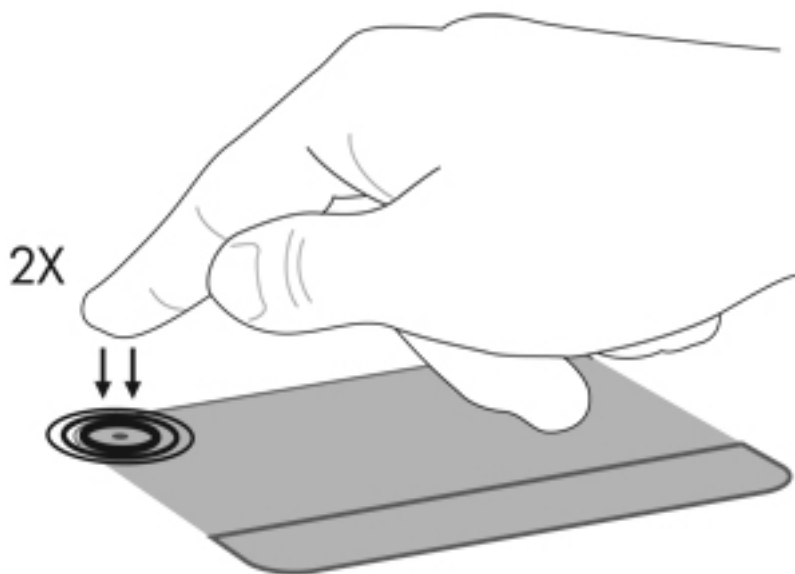
Меңзерді жылжыту үшін, бір саусақты сенсорлы тақтаның бойымен сырғыту немесе оны түрту арқылы меңзерді қалаған жаққа бағыттаңыз. Сенсорлы тақтаның сол және оң жақ түймешіктері сыртқы тінтуірдің сәйкес түймешіктері сияқты пайдаланылады.

Көрсеткіні жылжыту үшін бір бармақты сенсорлы тақтаның бетінде көрсеткіні жылжытқыңыз келген бағытқа жылжытыңыз. Сенсорлы тақтаның сол және оң жақ түймешіктері сыртқы тінтуірдің сәйкес түймешіктері сияқты пайдаланылады.

 ЕСКЕРІМ: Сенсорлы тақтаның бөліктерін анықтау туралы ақпарат алу үшін, осы нұсқаулықтағы «Сенсорлы тақта түймешіктері» бөлімін қараңыз.

Сенсорлы тақтаны қосу және сөндіру

Сенсорлы тақта зауытта қосылған. Сенсорлы тақта қосуды болғанда, шам өшірулі. Сенсорлы тақта өшірулі кезде шам сары болады. Сенсорлы тақтаны қосу және өшіру үшін, сенсорлы тақтаны өшіру көрсеткішін екі рет тез түртіңіз.

Сенсорлы тақта іс-қимылдарын пайдалану

Сенсорлы тақта басқа сенсорлы тақтаның іс-қимылдарын қолдайды. Сенсорлы тақта іс-қимылдарын қосу үшін, келесі бөлімде айтылғандай етіп екі саусағыңызды бір уақытта сенсорлы тақтаның үстіне қойыңыз.

ЕСКЕРІМ: Сенсорлы тақтаның кез келген жерінде жылжытуға және шымшуға болады.

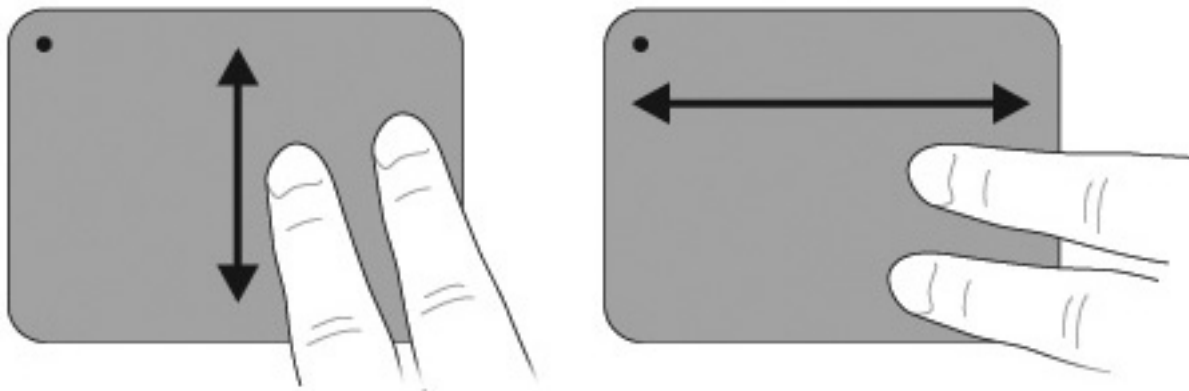
Бұл мүмкіндіктерді қосу немесе ажырату үшін, хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Synaptics** белгішесін нұқып, одан кейін **Отключить жесты** (Іс-қимылдарды ажырату) құсбелгісін қойыңыз немесе алып тастаңыз. Арнайы іс-қимылды қосу немесе ажырату үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппарат және дыбыс) > **Мышь** (Тінтуір) > **Параметры устройства** (Құрылғы параметрлері) > **Параметры** (Параметрлер) тармақтарын таңдаңыз, одан кейін қосылатын немесе ажыратылатын іс-қимылдың жанына құсбелгіні қойыңыз немесе оны алып тастаңыз.

ЕСКЕРІМ: Компьютер зауытта ажыратылған қосымша сенсорлы тақтаның іс-қимылдарын қолдайды. Бұл мүмкіндіктерді көру және қосу үшін, хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Synaptics** белгішесін басыңыз, одан кейін **Параметры устройства** (Құрылғы параметрлері) қойыншасын ашыңыз. Құрылғыны таңдап, **Настройки** (Параметрлер) түймешігін басыңыз.

Жылжу

Жылжыту бетте немесе суретте жоғары немесе төмен жылжу үшін пайдаланылады. Жылжу үшін 2 саусақты сенсорлы тақтаның үстіне қойып, оларды сенсорлы тақта бойымен жоғары, төмен, сол немесе оң жаққа жылжытыңыз.

ЕСКЕРІМ: Жылжу жылдамдығы саусақ жылдамдығы арқылы басқарылады.

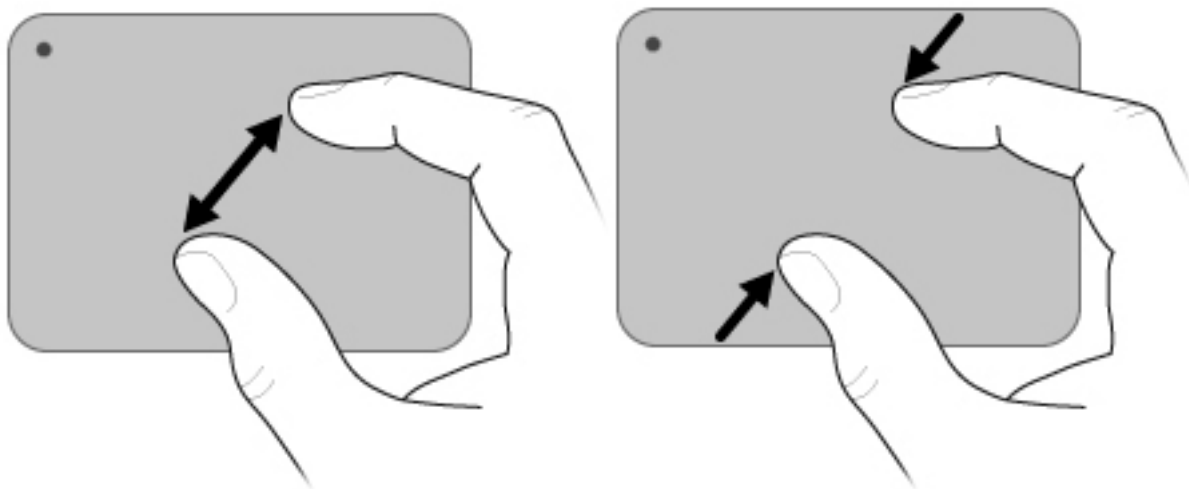

Шымшу

Қысу әрекеті PDF, суреттер және фотосуреттер сияқты элементтерде ірілеу не кішілеу мүмкіндігін береді.

Шымшу үшін

- Ірілеу үшін, екі саусақты сенсорлы тақтада қысып ұстаңыз, одан кейін нысанның өлшемін ұлғайту үшін саусақтарды жан-жаққа жылжытыңыз.
- Кішілеу үшін, екі бармақты сенсорлы тақтада жан-жақта ұстап, нысанның өлшемін кішілеу үшін саусақтарды бірге жылжытыңыз.

Сенсорлы экранды пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Сенсорлы экран элементтерді таңдауға немесе экрандағы элементтерді саусақ арқылы қосуға мүмкіндік береді.

Сенсорлы экран әдепкі тексеру параметрлерімен немесе басқа пайдаланушы орнатқан тексеру параметрлерінің жиынымен жұмыс істейді. Осымен, HP сенсорлы экранды тексеруді ұсынады. Тексеру сандық көрсеткіштің жұмысын барлық пайдаланушылар үшін және солақай пайдаланушылар үшін оңтайландырады.

Сенсорлы экранды тексеру

Сенсорлықты тексеру үшін

1. Жұмыс үстелдегі тексеру белгішесін екі рет басыңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Свойства планшета** (Планшет қасиеттері) > **Калибровка сенсорности** (Сенсорлықты тексеру) тармақтарын таңдаңыз.

2. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
 - Саусақты тексеру таңбалауыштарының әрбірінің ортасына түрту үшін пайдаланыңыз. Тексеру таңбалауыштары экранда плюс белгілері (+) ретінде көрсетіледі. Бұл әрекет сенсорлықты тексереді.
 - Сенсорлықтың 4 экран бағдарында пайдалану үшін тексерілгендігіне көз жеткізіңіз. Экранды жаңа бағдарға бұру үшін, дисплейдегі экранды бұру түймешігін пайдаланыңыз.
 - Тексеру аяқталғанша экран бағдарын өзгертпеңіз.

Сенсорлы экранда әрекеттер орындау

Нұқу немесе түрту әрекеттерін орындау үшін, пластикалық компьютер қаламын немесе саусақ тырнағыңызды пайдаланыңыз.

Осы бөлімдегі нұсқаулар зауытта орнатылған таңдаулы параметрлерге негізделген. Танылған нұқу мен түрту әрекеттеріне арналған параметрлерді өзгерту үшін, **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Оборудование и звук (Жабдық және дыбыс) > Ручка и устройства ввода (Қалам және енгізу құрылғылары)** тармақтарын таңдаңыз.

Түртуді орындау

Сенсорлы экранда нұқулар орындау үшін

- Элементті таңдау үшін, оны сыртқы тінтуірдің сол жақ түймешігін басқандай түртіңіз.
- Элементті таңдау үшін, оны сыртқы тінтуірдің оң жақ түймешігін басқандай түртіп ұстап тұрыңыз.
- Элементті екі рет нұқу үшін, оны сыртқы тінтуірдің сол жақ түймешігін басқандай екі рет түртіңіз.

Түртулер орындау

 ЕСКЕРІМ: Түртулер кейбір бағдарламаларда жұмыс істемейді.

Сенсорлы экранда түртулер орындау үшін

- Жоғары жылжу үшін, экран бойымен жоғары қарай жылжытыңыз.
- Төмен жылжу үшін, экран бойымен төменге қарай жылжытыңыз.
- Алдыңғы бетке немесе экранға өту үшін, экран бойымен сол жаққа жылжытыңыз.
- Келесі бетке немесе экранға өту үшін, экран бойымен оң жаққа жылжытыңыз.

Түрту параметрлерін өзгерту немесе тексеру

Түрту параметрлерін өзгерту немесе тексеру үшін

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Оборудование и звук (Аппараттық құрал және дыбыс) > Ручка и устройства ввода (Қалам және енгізу құрылғылары) > Параметры ручки (Қалам параметрлері)** қойыншасын таңдаңыз.
2. Действия пера (Қалам әрекеттері) параметріндегі әрекетті таңдап, **Параметры (Параметрлер)** тармағын таңдаңыз.
3. Өзгерістер енгізіп немесе параметрлерді тексеріп көргеннен кейін, **ОК** түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Қалам түймешігінің параметрлеріне қолдау көрсетілмейді.

Түрту тапсырмаларын өзгерту немесе жасау

Түрту тапсырмаларын өзгерту немесе жасау үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) > **Ручка и устройства ввода** (Қалам және енгізу құрылғылары) > **Жесты** (Түртулер) қойыншасын таңдаңыз.
2. **Жесты перемещения и жесты для редактирования** (Шарлау түртулері және өзгерту түртулері) тармағын, одан кейін **Настройка** (Реттеу) пәрменін таңдаңыз.
3. Түрту тапсырмаларын өзгерту немесе тексеру үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
4. **ОК** түймешігін басыңыз.

Сенсорлы экранның таңдаулы параметрлерін орнату

Сенсорлы экранның таңдаулы параметрлерін орнату үшін

- Нұқу, түрту және көрсетілетін кері байланысты көру үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) > **Ручка и устройства ввода** (Қалам және енгізу құрылғылары) тармақтарын таңдаңыз. Осы таңдаулы параметрлер сенсорлы экран мен компьютерге арналған.
- Солақай немесе оңқай пайдаланушылар үшін таңдауларды орнату үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) > **Tablet PC Settings** (Планшеттік компьютер параметрлері) > **General** (Жалпы) қойыншасын таңдаңыз. Осы таңдаулы параметрлер сенсорлы экран мен компьютерге арналған.
- Меңзер жылдамдығы, нұқу жылдамдығы және тінтуір іздері үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) > **Мышь** (Тінтуір) тармақтарын таңдаңыз. Осы таңдаулы параметрлер жүйедегі кез келген меңзегіш құрылғыға қолданылады.

Сыртқы тінтуірді жалғау

Сыртқы USB тінтуірін компьютерге компьютердегі USB порттарының біреуін пайдалану арқылы жалғаңыз. Сондай-ақ, USB тінтуірі компьютерге қосымша қондыру құрылғысы немесе қосымша кеңейту өнімі арқылы жалғанады.

Әрекет пернелерін пайдалану

Әрекет пернелері пернетақтаның үстіңгі жағындағы пернелерге тағайындалған арнайы әрекеттерді орындайды.

Әрекет пернесін пайдалану үшін, тағайындалған функцияны белсендіруге пернені басып ұстап тұрыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Сіз пайдаланатын қолданбаға байланысты, **fn** пернесін және әрекет пернелерінің біреуін басқан кезде, осы қолданба ішіндегі ерекше төте мәзір ашылады.

ЕСКЕРІМ: Әрекет пернесі функциясы зауытта қосылған. Бұл мүмкіндікті Setup Utility құралында ажыратуға болады. Егер бұл мүмкіндік Setup Utility құралында ажыратылса, тағайындалған функцияны іске қосу үшін, **fn** және әрекет пернесін басуға қажетіңіз болуы мүмкін. Қосымша ақпаратты «Setup Utility (BIOS)» тарауынан қараңыз.

Белгіш Сипаттама

е

Windows амалдық жүйесі мен компьютер, сұрақтарға жауаптар, оқулықтар мен компьютер үшін жаңартулар туралы ақпаратты қамтитын анықтама және қолдау орталығын ашады.

Сонымен қатар, анықтама және қолдау орталығы ақаулықтарды автоматты жою қызметін және қолдау көрсетуші мамандармен хабарласу сілтемелерін ұсынады.

Бұл пернені басып ұстап тұрғанда экран жарықтығын қадам бойынша төмендетеді.

Бұл пернені басып ұстап тұрғанда экран жарықтығын қадам бойынша жоғарылатады.

Жүйеге қосылған дисплейлердің арасында экран кескінін ауыстырып көрсетеді. Мысалы, егер монитор компьютерге қосылған болса, осы перне басылғаннан кейін экран кескіні компьютер дисплейінен монитор дисплейіне ауыстырылып, компьютер мен монитордың екеуінде көрсетіледі.

Сыртқы мониторлардың басым бөлігі компьютерден бейне ақпаратын сыртқы VGA бейне стандарты арқылы қабылдайды. Сонымен қатар, **f4** пернесі (экран кескінін ауыстыру пернесі) компьютерден бейне ақпаратын қабылдайтын басқа да құрылғылар арасында кескіндерді ауыстырып көрсетеді.

Аудио ықшам дискідегі алдыңғы жолшықты немесе DVD немесе BD дискісіндегі алдыңғы бөлімді ойнатады.

Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін ойнатады, уақытша тоқтатады немесе жалғастырады.

Ықшам дискінің, DVD немесе BD дискісінің дыбыс немесе бейне ойнатуын тоқтатады.

Аудио ықшам дискідегі келесі жолшықты, ал DVD немесе BD дискілерінде келесі бөлімді ойнатады.

Бұл пернені басып ұстап тұрғанда үндеткіштің дыбыс деңгейін қадам бойынша төмендетеді.

Бұл пернені басып ұстап тұрғанда үндеткіштің дыбыс деңгейін қадам бойынша жоғарылатады.

Үндеткіш дыбысын өшіреді немесе қайта қосады.

Сымсыз байланыс мүмкіндігін қосады немесе ажыратады.

ЕСКЕРІМ: Бұл перне сымсыз қосылысты орнатпайды. Сымсыз қосылысты орнату үшін сымсыз желі де орнатылуы қажет.

QuickLock құралын бастайды.

Белгіш **Сипаттама**
е

prt sc Компьютер экранының суретін түсіріп, аралық сақтағышқа көшіреді.

 Пернетақта жарықтандырғышын қосады және өшіреді (тек таңдаулы үлгілерде).

Жылдам перне пайдалану

Жылдам перне - **fn** пернесі (1) мен **esc** пернесінің (2) тіркесімі.

Жүйенің аппараттық бөліктері және жүйенің BIOS нұсқасының нөмірі туралы ақпаратты көрсету үшін, **fn+esc** жылдам пернесін басыңыз.

Жылдам перне пәрменін пайдалану үшін

- **fn** пернесін, одан кейін **esc** пернесін аз уақыт басыңыз.
– немесе –
- **fn** пернесін басып ұстап тұрып, **esc** пернесін аз уақыт басыңыз, одан кейін пернелердің екеуін бір уақытта босатыңыз.

Сенсорлы тақта мен пернетақтаны тазалау

Сенсорлы тақтаның беті кір немесе май болса, меңзер экран бетінде бір қалыпты жылжымайды. Бұған жол бермеу үшін сенсорлы тақтаны дымқыл шүберекпен сүртіңіз және компьютерді пайдаланғанда қолыңызды жиі жуып тұрыңыз.

- ⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ішкі бөлшектерінен ток соғуды болдырмай немесе ішкі бөліктеріне зақым келтірмей тазалау үшін шаңсорғышты қолданбаңыз. Шаңсорғышты қолданғанда, пернетақта бетіне тұрмыстық қалдықтар жиналып қалады.

Пернелердің жабысып қалуын болдырмау және пернелер арасында тұрып қалатын шаң, талшықтар мен бөлшектерді алып тастау үшін, пернетақтаны үнемі тазалап тұрыңыз. Түтікшелі қысылған ауа баллонымен пернелердің жан-жағы мен астындағы қалдықтарды үрлеп тазартып, кетіруге болады.

5 Мультимедиа

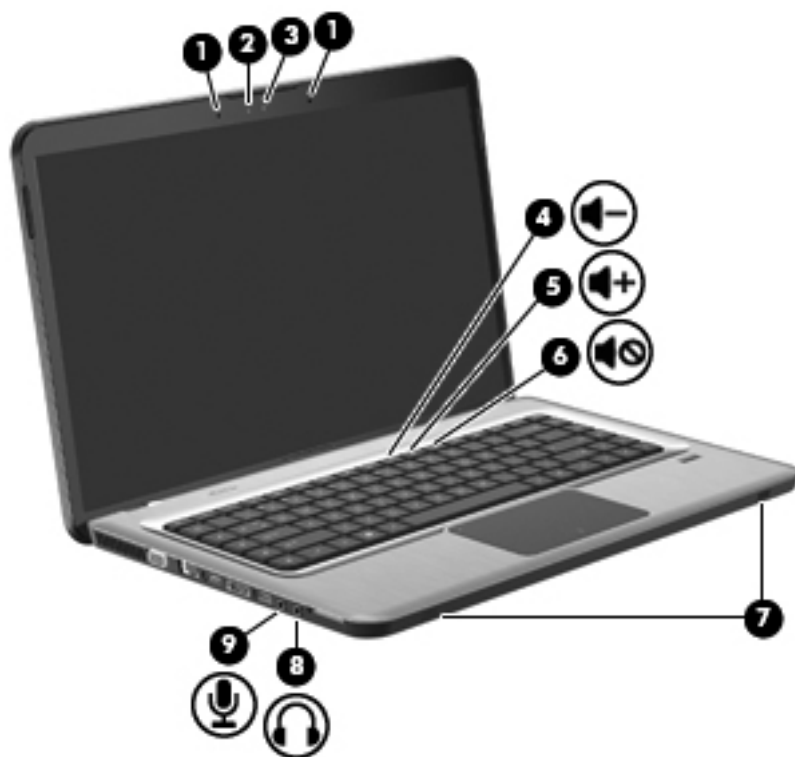
Мультимедиа мүмкіндіктері

Музыканы тыңдауға, киноларды қарауға және суреттерді қарауға мүмкіндік беретін компьютерде мультимедиалық мүмкіндіктер қамтылған. Компьютерде төмендегідей мультимедиа бөліктері болуы мүмкін:

- Аудио және бейне дискілерін ойнатуға арналған оптикалық диск
- Музыка тыңдауға арналған кірістірілген үндеткіштер
- Жеке аудио файлдарды жазуға арналған кірістірілген микрофон
- Бейнелерді түсіріп, ортақ пайдалануға мүмкіндік беретін кірістірілген веб-камера
- Музыканы, киноларды және суреттерді ойнатуға және басқаруға мүмкіндік беретін алдын ала орнатылған мультимедиалық бағдарламалық құрал
- Мультимедиа тапсырмаларына тез кіруді қамтамасыз ететін мультимедиа пернелері

 ЕСКЕРІМ: Компьютерде барлық тізімделген мүмкіндіктердің қамтылмауы мүмкін.

Мультимедиялық бөліктерді анықтау

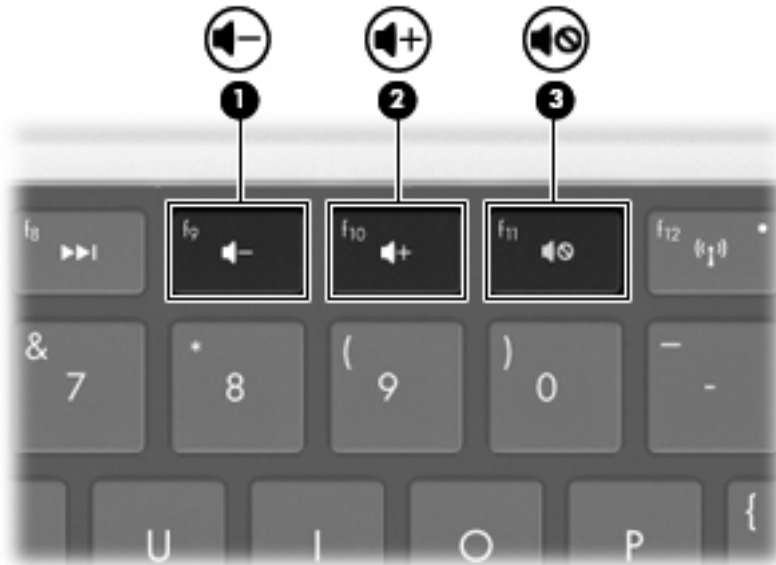

Элем ент	Сипаттама	Қызмет
1	Ішкі сандық қос торлы микрофондар (2)	Дыбысты жазады.
2	Веб-камера шамы	Бейне бағдарламалық құралы веб-камераға кірген кезде жанып тұрады.
3	Веб-камера	Бейнені жазады және суреттерді түсіреді.
4	Дыбыс деңгейін азайту пернесі	Дыбыс деңгейін төмендетеді.
5	Дыбыс деңгейін көбейту пернесі	Дыбыс деңгейін арттырады.
6	Volume Mute (Дыбысты өшіру) пернесі	Үндеткіш дыбысын өшіреді немесе қайта қосады.
7	Үндеткіштер (2)	Дыбыс шығарады.
8	Аудио шығыс (құлақаспап) ұясы	Токқа қосылатын қосымша стерео үндеткіштерге, құлақаспаптарға, тығын тәріздес құлақаспаптарға, гарнитураға немесе теледидар дыбысы ұясына қосылған кезде дыбыс шығарады. АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Жарақаттану қаупін азайту үшін, гарнитураларды және құлақаспаптарды киер алдында, дыбыс деңгейін реттеңіз. Қосымша қауіпсіздік ақпаратын компьютермен қоса жеткізілетін <i>Заңдық, қауіпсіздік және қоршаған орта ескертулерінен</i> қараңыз.
9	Аудио кіріс (микрофон) ұясы	ЕСКЕРІМ: Құрылғы гарнитура ұясына қосылған кезде, компьютер үндеткіштері ажыратылады. Қосымша компьютердің гарнитура микрофонын, стереомикрофонды немесе моно микрофонды қосады.

Дыбыс деңгейін реттеу

Дыбыс деңгейін компьютердің дыбыс деңгейін реттеу пернелері арқылы реттеңіз.

- Дыбыс деңгейін төмендету үшін, [Уменьшить уровень звука](#) (Дыбыс деңгейін азайту) пернесін **(1)** басыңыз.
- Дыбыс деңгейін арттыру үшін, [Увеличить уровень звука](#) (Дыбыс деңгейін көбейту) пернесін **(2)** басыңыз.
- Дыбысты өшіру немесе қайта қосу үшін, [Volume Mute](#) (Дыбысты өшіру) пернесін **(3)** басыңыз.

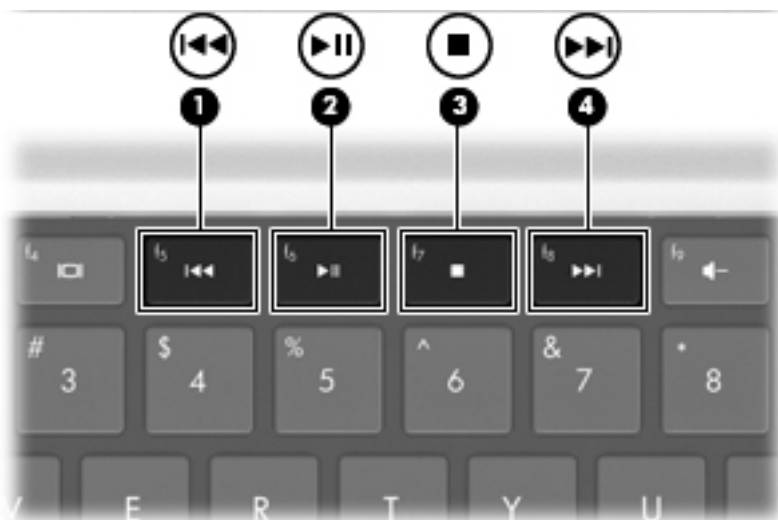

 ЕСКЕРІМ: Дыбыс деңгейі Windows амалдық жүйесі және кейбір бағдарламалар арқылы да реттеледі.

Медиа белсенділігі пернелерін пайдалану

Медиа белсенділігі әрекет пернелері сыртқы қосымша диск жетегіне (бөлек сатылады) (немесе сыртқы оптикалық дискіге (бөлек сатылады))салынған аудио ықшам диск, DVD немесе BD дискісінің ойнатылуын басқарады.

- Аудио ықшам диск немесе DVD дискісі ойнап тұрмаған кезде, дискіні **(2)** ойнату үшін, [Воспроизведение/Пауза](#) (Ойнату/тоқтата тұру) пернесін басыңыз.
- Аудио ықшам дискі немесе DVD дискісі ойнатылған кезде, төмендегі пернелерді пайдаланыңыз:
 - Аудио ықшам дискінің алдыңғы жолшығын немесе DVD дискісінің алдыңғы бөлімін ойнату үшін, [Предыдущая дорожка](#) (Алдыңғы жолшық) пернесін **(1)** басыңыз.
 - Дискінің ойнатылуын тоқтата тұру немесе қайта қосу үшін, [Воспроизведение/Пауза](#) (Ойнату/тоқтата тұру) пернесін **(2)** басыңыз.
 - Дискіні тоқтату үшін, [Стоп](#) (Тоқтату) пернесін **(3)** басыңыз.
 - Аудио ықшам дискінің келесі жолшығын немесе DVD дискісінің келесі бөлімін ойнату үшін, [Следующая дорожка](#) (Келесі жолшық) пернесін **(4)** басыңыз.

Мультимедиа бағдарламалық құралы

Мультимедиа бағдарламалық құралы музыка тыңдауға, кино қарауға және суреттер көруге мүмкіндік береді.

HP MediaSmart немесе TouchSmart бағдарламалық құралын пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

HP MediaSmart және TouchSmart (тек таңдаулы үлгілерде) компьютерді мобильді ойын-сауық орталығына түрлендіреді. Музыканы тыңдаңыз, DVD және BD дискілеріндегі фильмдер қараңыз, теледидарды Интернеттен және тікелей эфирден көріңіз және фото суреттер жиындарын басқарыңыз немесе өзгертіңіз.

 ЕСКЕРІМ: Компьютерде теледидарды тікелей эфирден көру, жазу және тоқтата тұру үшін, қосымша сыртқы ТД тюнерін (бөлек сатылады) пайдаланыңыз.

MediaSmart және TouchSmart (тек таңдаулы үлгілерде) мына мүмкіндіктерді қамтиды:

- Интернет ТД—Интернетке қосылу арқылы ескі классикалық музыка ойнатып, түрлі теледидар көрсетілімдері мен арналарынан таңдап және толық экранда көрсетілетін HP теледидарын көріңіз.
- Фото суреттер мен бейнелерді жүктеу қолдауы
 - Фотосуреттерді Snarfish сияқты Интернеттегі фотосуреттер сақтау тораптарына жүктеңіз.
 - Үйдегі бейнелерді (мысалы, кірістірілген веб-камера көмегімен жасалған күлкілі бейнелерді) YouTube торабына жүктеңіз.
- Pandora Интернет радиосы (Солтүстік Америкада ғана)—Тек сіз үшін таңдалған музыканың Интернеттегі таралымын тыңдаңыз.
- TouchSmart құралында сенсорлы экран параметрлері және таңдаулы параметрлер (тек таңдаулы үлгілерде).

MediaSmart немесе TouchSmart (тек таңдаулы үлгілерде) бастау үшін, Медиа приложение (Медиа қолданбасы) пернесін басыңыз.

MediaSmart немесе TouchSmart (тек таңдаулы үлгілерде) пайдалану үшін, **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау)** пәрмендерін таңдаңыз, одан кейін іздеу жолағында MediaSmart немесе TouchSmart сөзін теріңіз.

Алдын ала орнатылған басқа мультимедиа бағдарламалық құралдарын пайдалану

 ЕСКЕРІМ: Кейбір бағдарламалар ішкі қалталарда орналасуы мүмкін.

Алдын ала орнатылған басқа мультимедиа бағдарламалық құралдарын табу үшін

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Қолданғыңыз келетін мультимедиа бағдарламасын ашыңыз. Мысалы, егер аудио ықшам дискіні ойнату үшін, Windows медиа ойнатқышын пайдалану қажет болса, **Проигрыватель Windows Media (Windows медиа ойнатқышы)** белгішесін нұқыңыз.

Мультимедиа бағдарламалық құралын дискіден орнату

Кез келген мультимедиа бағдарламалық құралын ықшам дискіден немесе DVD дискісінен орнату үшін

1. Дискіні оптикалық жинақтағыш диск жетегіне салыңыз.
2. Орнату шебері ашылғанда, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
3. Сұралған жағдайда, компьютерді қайта іске қосыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Компьютердегі бағдарламалық құралды пайдалану туралы толық ақпарат алу үшін бағдарламалық құрал өндірушісі тарапынан берілген нұсқауларды қараңыз. Нұсқаулар бағдарламалық құралмен бірге бағдарламалық құрал дискісінде немесе өндірушінің веб-торабында берілуі мүмкін.

Аудио

Компьютерде бар бірқатар аудио функциялары мына әрекеттерді орындауға мүмкіндік береді:

- Музыканы компьютер үндеткіштері және/немесе қосылған сыртқы үндеткіштер арқылы тыңдау.
- Ішкі микрофон арқылы дыбысты жазу немесе сыртқы микрофонды жалғау.
- Интернеттен музыканы жүктеу.
- Мультимедиа көрсетілімдерін аудио және кескіндерді пайдалану арқылы жасау.
- Шұғыл хабарлама жіберу бағдарламасы арқылы дыбыс және кескіндерді беру.
- Радио бағдарламаларды тарату (тек таңдаулы үлгілерде) немесе FM радио сигналдарын қабылдау.
- Аудио ықшам дискілерді жасау немесе дискіге «жазу».

Сыртқы аудио құрылғыларды қосу

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Жарақаттану қаупін азайту үшін, гарнитураларды және құлақаспаптарды киер алдында, дыбыс деңгейін реттеңіз. Қосымша қауіпсіздік ақпаратын компьютермен қоса жеткізілетін *Заңдық, қауіпсіздік және қоршаған орта ескертулерінен* қараңыз.

Сыртқы үндеткіштер, гарнитура немесе микрофон сияқты сыртқы құрылғыларды қосу үшін, құрылғымен бірге берілген ақпаратты қараңыз. Жақсы нәтижеге жету үшін

- Құрылғы кабелі компьютердегі дұрыс ұяға қауіпсіз түрде жалғанғандығына көз жеткізіңіз. Әдетте кабель қосқыштарының түстері компьютердегі тиісті ұялар түстеріне сәйкес келеді.
- Сыртқы құрылғы үшін керекті драйверлердің барлығы орнатылғандығын тексеріңіз.

📝 ЕСКЕРІМ: Драйвер - құрылғы қолданатын бағдарламалар мен құрылғы арасындағы аудармашы сияқты қажетті бағдарлама.

Аудио функцияларын тексеру

Компьютерде жүйелік дыбысты тексеру үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) тармақтарын таңдаңыз.
2. **Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) параметрін таңдаңыз.
3. **Звук** (Дыбыс) пәрменін таңдаңыз.
4. Дыбыс терезесі көрсетілгенде, **Звуки** (Дыбыстар) қойыншасын нұқыңыз.
5. **Программные события** (Бағдарламалар оқиғалары) параметрі астынан дыбыс сигналы немесе ескерту дыбысы сияқты кез келген дыбыс оқиғасын таңдаңыз.
6. **Тест** (Тексеру) түймешігін басыңыз. Дыбысты үндеткіштер немесе қосылған құлақаспаптар арқылы естуіңіз қажет.

Жазу функцияларын тексеру үшін

1. **Пуск** (Бастау) >**Все программы** (Барлық бағдарламалар) >**Стандартные** (Керек-жарақтар) >**Устройство звукозаписи** (Дыбысты жазу құрылғысы) тармақтарын таңдаңыз.
2. **Начать запись** (Жазуды бастау) түймешігін басып, микрофонмен сөйлеңіз. Жазу кезінде жақсы нәтиже алу үшін, микрофонға тікелей сөйлеп, артқы шу жоқ параметрде дыбысты жазыңыз.
3. Файлды жұмыс үстеліне сақтаңыз.
4. Дыбысты ойнату үшін, Windows медиа ойнатқышын немесе MediaSmart құралын ашыңыз.

Компьютерде аудио параметрлерін өзгерту немесе растау үшін, **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) >**Оборудование и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) >**Звук** (Дыбыс) тармақтарын таңдаңыз.

Бейне

Компьютерде бар бірқатар бейне функциялары мына әрекеттерді орындауға мүмкіндік береді:

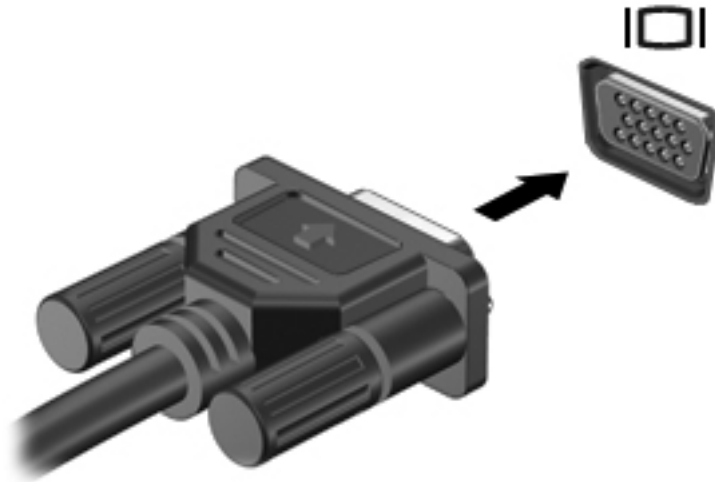
- Фильмдер көру.
- Интернет арқылы ойындар ойнау.
- Суреттер мен бейне өңдеу және көрсетілімдер жасау.
- Сыртқы бейне құрылғыларын жалғау.
- Теледидарды, ажыратымдылығы жоғары теледидарды қоса, көру (тек таңдаулы үлгілерде).

Сыртқы мониторды немесе проекторды жалғау

Сыртқы монитор немесе проектор сияқты сыртқы дисплей құрылғысы компьютерге сыртқы монитор порты арқылы жалғанады.

Дисплей құрылғысын жалғау үшін, құрылғы кабелін сыртқы монитор портына қосыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер дұрыс жалғанған сыртқы дисплей құрылғысы суретті көрсетпейтін болса, суретті құрылғыға көшіру үшін, **f4** пернесін (экран кескінін ауыстыру пернесі) басыңыз. **f4** пернесі қайта-қайта басылғанда, экрандағы сурет компьютер дисплейі мен құрылғысы арасында ауыстырылады.

HDMI құрылғысын жалғау

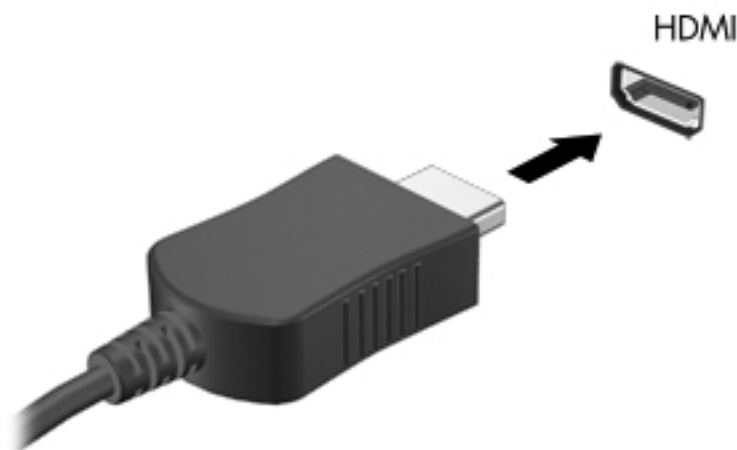
Компьютерде HDMI (High Definition Multimedia Interface) порты бар. HDMI порты компьютерді ажыратымдылығы жоғары теледидар сияқты қосымша бейне дерек немесе дыбыстық құрылғысына не болмаса кез келген үйлесімді сандық немесе дыбыстық құралдарына жалғайды.

Бір мезгілде компьютер дисплейінде немесе қандай да бір басқа қолданылатын сыртқы дисплейде суретті қолдану кезінде, компьютер HDMI портына жалғанған бір HDMI құрылғысын қолданады.

 ЕСКЕРІМ: Бейне сигналдарын HDMI порты арқылы жіберу үшін, HDMI кабелі (бөлек сатылады) керек. Кабельді электрондық тауарлар сатылатын дүкендерден сатып алуға болады.

Бейне немесе аудио құрылғысын HDMI портына жалғау үшін

1. HDMI кабелінің бір ұшын компьютердегі HDMI портына жалғаңыз.

2. Кабельдің екінші ұшын бейне құрылғысына өндіруші нұсқауларына сәйкес жалғаңыз.
3. Суретті компьютерге жалғанған дисплей құрылғылары арасында ауыстыру үшін, **f4** пернесін басыңыз.

Дыбысты HDMI көмегімен реттеу

HDMI арқылы дыбысты реттеу үшін

1. Ажыратымдылығы жоғары ТД сияқты аудио немесе бейне құрылғысын HDMI портына жалғаңыз.
2. Өдепкі дыбыстық ойнату құрылғысын реттеу үшін
 - a. Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Динамики** (Үндеткіштер) белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз.
 - b. **Устройства воспроизведения** (Ойнату құрылғылары) тармағын таңдаңыз.
 - c. Воспроизведение (Ойнату) қойыншасында **Цифровой выход** (Сандық шығыс) немесе **Цифровое устройство вывода (HDMI)** (Сандық шығыс құрылғысы (HDMI)) параметрін таңдаңыз.

- d. **Установить по умолчанию** (Әдепкі орнату) пәрменін таңдаңыз.
- e. **ОК** түймешігін басыңыз.

Дыбысты компьютер үндеткіштеріне беру үшін

1. Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Динамики** (Үндеткіштер) белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз.
2. **Устройства воспроизведения** (Ойнату құрылғылары) тармағын таңдаңыз.
3. Воспроизведение (Ойнату) қойыншасындағы **Динамики** (Үндеткіштер) параметрін таңдаңыз.
4. **Установить по умолчанию** (Әдепкі орнату) пәрменін таңдаңыз.
5. **ОК** түймешігін басыңыз.

Веб-камера

Кірістірілген веб-камера компьютер дисплейінің үстіңгі жағында орналасқан. Веб-камера - бейнені түсіріп, ортақ пайдалануға мүмкіндік беретін енгізу құрылғысы.

Веб-камераны пайдалану үшін

1. Медиа приложение (Медиа қолданбасы) пернесін басыңыз. Бұл MediaSmart немесе TouchSmart бағдарламасын іске қосады (тек таңдаулы үлгілерде).
2. MediaSmart бағдарламасындағы SmartMenu мәзірінен Видео (Бейне) белгішесін басыңыз.
3. **Веб-камера** пәрменін таңдаңыз.

HP MediaSmart немесе HP TouchSmart (тек таңдаулы үлгілерде) пайдалану туралы қосымша ақпарат алу үшін, **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) пәрмендерін таңдаңыз, одан кейін іздеу жолағында MediaSmart немесе TouchSmart сөзін теріңіз.

Веб-камераның оптималды жұмыс істеуі үшін

- Егер мультимедиа файлдарын қарау не оны басқа LAN жүйесіндегі немесе желіаралық қалқаннан тыс пайдаланушыға жіберу кезінде ақаулықтар пайда болса, желіаралық қалқанды уақытша өшіріп, орындау қажет тапсырмаларды орындаңыз, одан кейін желіаралық қалқанды қайтадан қосыңыз. Ақаулықты толығымен жою үшін, желіаралық қалқанды қажетінше қайтадан реттеп, басқа рұқсатсыз кіруді анықтау жүйелерінің ережелерін және параметрлерін орнатыңыз.
- Мүмкіндігінше, жарқын жарық көздерін камера артына және сурет аймағынан тыс жерге орналастырыңыз.

6 Қуатты басқару

Қуат параметрлерін орнату

Қуатты үнемдеу күйлерін пайдалану

Компьютерде зауытта қосылған қуатты үнемдеудің екі күйі бар: Ұйқы күйі және күту күйі.

Ұйқы күйі қосылғанда, қуат шамдары жыпылықтап, экран тазарады. Жұмыс жадқа сақталады және күту күйіне қарағанда ұйқы күйінен жылдамырақ шығуға мүмкіндік береді. Компьютер ұзақ мерзім үшін ұйқы күйінде болғанда немесе ұйқы күйі кезінде батарея өте төмен деңгейге жеткенде, компьютер күту күйіне қосылады.

Күту күйі қосылғанда, жұмыс қатты дискідегі күту файлына сақталады және компьютер өшіріледі.

△ **ЕСКЕРТУ:** Аудио және видео файлдарын ойнатудың мүмкін нашарлауын, аудио немесе бейне ойнату жұмысының жоғалуын немесе ақпараттың жоғалуын болдырмау үшін, дискіден не сыртқы медиа картасынан оқу немесе оған жазу кезінде ұйқы немесе күту күйін қоспаңыз.

📝 **ЕСКЕРІМ:** Компьютер ұйқы күйінде немесе күту күйінде болғанда, желіге қосылудың кез келген түрін қосуды немесе компьютердің кез келген функцияларын орындай алмайсыз.

Ұйқы күйін қосу және одан шығу

Батареяның қуаты іске қосылғанда, жүйе зауытта белсенді болмаудың 15-ші минутына және сыртқы қуатпен іске қосылғанда, белсенді болмаудың 30-шы минутына ұйқы күйіне қосылуға орнатылған.

Қуат параметрлері мен үзілістері Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Параметры электропитания (Қуат параметрлерін) қолдану арқылы өзгертіледі.

Компьютер қосулы болған ұйқы күйін қосу үшін

- Питание (Қуат) түймешігін басыңыз.
- Дисплейді жабыңыз.
- **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқып, одан кейін **Спящий режим** (Ұйқы күйі) белгішесін басыңыз.

Ұйқы күйінен шығу үшін

- Питание (Қуат) түймешігін басыңыз.
- Егер экран сөніп тұрса, оны қосыңыз.

- Пернетақтадағы пернені басыңыз.
- Сенсорлық тақтаны іске қосыңыз.

Компьютер ұйқы күйінен шыққанда, қуат шамдары жанады және экран ұйқы күйі басталған жерге қайтарылады.

 ЕСКЕРІМ: Егер құпия сөз ұйқы күйінен шығу кезінде керек болса, сұралғанда, Windows құпия сөзін енгізіңіз.

Күту күйін қосу және одан шығу

Күту күйі батарея қуаты мен сыртқы қуат көзінің екеуінде жұмыс істегенде немесе батарея өте төмен заряд деңгейіне жеткенде әрекетсіздіктің 1 080 минут (18 сағат) кейін қосылады.

Қуат параметрлері мен үзілістері Windows жүйесінің Панель управления (Басқару тақтасындағы) Параметры электропитания (Қуат параметрлерін) қолдану арқылы өзгертіледі.

Күту күйіне өту үшін, **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) түймешігіне жақын орналасқан көрсеткіні нұқыңыз, одан кейін **Перейти в ждущий режим** (Күту күйіне өту) белгішесін нұқыңыз.

Күту күйінен шығу үшін, **Питание** (Қуат) түймешігін басыңыз. Қуат шамдары жанады және экран күту күйі басталған жерге қайтарылады.

 ЕСКЕРІМ: Егер құпия сөз күту күйінен шығу кезінде керек болса, сұралғанда, Windows құпия сөзін енгізіңіз.

Батарея санауышын қолдану

Батарея санауышы хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан. Батарея санауышы қуат параметрлерін жылдам ашуға, батарея зарядының қалған деңгейін көруге және басқа қуат жоспарын таңдауға мүмкіндік береді.

- Батарея зарядының қалған деңгейін және ағымдағы қуат жоспарын экранда көру үшін, меңзерді батарея санауышы белгішесінің үстінен апарыңыз.
- Қуат параметрлерін ашу немесе қуат жоспарын өзгерту үшін, Индикатор батарей (Батарея санауышы) белгішесін басып, тізімнен бір тармақты таңдаңыз.

Индикатор батарей (Батарея санауышының) әртүрлі белгішелері компьютердің батарея қуатымен немесе сыртқы қуатпен жұмыс атқарып тұрғандығын көрсетеді. Заряды аз батарея деңгейіне, өте төмен батарея деңгейіне немесе резервті батарея деңгейіне жеткенде белгішелер үстіне хабарлама шығады.

Батарея санауышының белгішесін жасыру немесе көрсету үшін

1. **Отображать скрытые значки** (Жасырын белгішелерді көрсету) белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басыңыз, бұл хабарландыру аймағының сол жағындағы көрсеткі.
2. **Настройка значков уведомления** (Хабарландыру белгішелерін реттеу) пәрменін таңдаңыз.
3. Қуат белгішесін көрсету үшін **Поведение** (Тәртібі) бағанының астындағы **Отображать значки и уведомления** (Белгіше мен хабарландыруды көрсету) тармағын таңдаңыз.
4. **ОК** түймешігін басыңыз.

Қуат жоспарын пайдалану

Қуат жоспары компьютердің қуатты пайдалану жолын басқаратын жүйелік параметрлердің жинағы. Қуат жоспарлары қуатты үнемдеуге немесе өнімділікті арттыруға көмектеседі.

Қуат жоспарының параметрлерін өзгертуге немесе жеке қуат жоспарын жасауға болады.

Ағымдағы қуат жоспарын қарап шығу

Ағымдағы қуат жоспарын қарап шығу үшін

- Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан Индикатор батарей (Батарей санауышы) белгішесін нұқыңыз.
– немесе –
- **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері)** тармақтарын таңдаңыз.

Басқа қуат жоспарын таңдау

Басқа қуат жоспарын таңдау үшін

- Хабарландыру аймағындағы тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан Индикатор батарей (Батарей санауышы) белгішесін нұқып, тізімнен қуат жоспарын таңдаңыз.
– немесе –
- **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры (Параметрлер)** тармақтарын таңдаңыз, одан кейін тізімнен қуат жоспарын таңдаңыз.

Қуат жоспарларын өзгерту

Ағымдағы қуат жоспарын өзгерту үшін

1. Тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан хабарландыру аймағындағы Индикатор батарей (Батарей санауышы) белгішесін нұқып, **Дополнительные параметры электропитания (Қосымша қуат параметрлері)** тармағын таңдаңыз.
– немесе –
Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.
2. Қуат жоспарын таңдаңыз, одан кейін **Изменить параметры схемы электропитания (Жоспар параметрлерін өзгерту)** пәрменін таңдаңыз.
3. Қажетінше параметрлерді өзгертіңіз.
4. Қосымша параметрлерді өзгерту үшін, **Изменить дополнительные параметры электропитания (Қосымша қуат параметрлерін өзгерту)** тармағын таңдаңыз да, өзгертулерді енгізіңіз.

Оянған кезде сұралатын құпия сөзбен қорғау

Ұйқы немесе күту режимінен қосылған кезде сұралатын құпия сөзбен қорғауды орнату үшін

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік) > Параметры электропитания (Қуат параметрлері)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Сол жақ аумақта **Запрашивать пароль при пробуждении (Оянғанда құпия сөз сұрау)** тармағын таңдаңыз.
3. **Изменение параметров, недоступных в данный момент (Қазіргі уақытта қол жетімді емес параметрлерді өзгерту)** параметрін таңдаңыз.
4. **Запрашивать пароль (рекомендуется) (Құпия сөз сұрау (ұсынылады))** параметрін таңдаңыз.
5. **Сохранить изменения (Өзгертулерді сақтау)** параметрін таңдаңыз.

Сыртқы айнымалы ток қуатын пайдалану

⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Пайда болуы мүмкін қауіпсіздік мәселелерін азайту үшін, компьютермен бірге жабдықталған айнымалы ток адаптерін, HP компаниясы ұсынатын ауыстыру айнымалы ток адаптерін, немесе HP компаниясынан сатып алынған үйлесімді айнымалы ток адаптерін пайдаланыңыз.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Ұшақтың ішінде болғанда компьютердің батареясын зарядтамаңыз.

Айнымалы ток қуатының сыртқы көздері мыналар:

- Бекітілген айнымалы ток адаптері
- Қосымша қондыру құрылғысы немесе кеңейту өнімі

Компьютерді сыртқы айнымалы ток қуатына мына жағдайларда жалғаңыз:

- Батареяны зарядтағанда немесе тексергенде.
- Жүйелік бағдарламалық құралды орнатқанда немесе өзгерткенде.
- Ақпаратты ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазғанда.

Компьютерді сыртқы айнымалы ток қуатына жалғаған кезде мына жағдайлар орын алады:

- Батарея зарядтала бастайды.
- Егер компьютер қосылып тұрса, хабарландыру аймағындағы Индикатор батареи (Батарея санауышы) белгішесінің көрінісі өзгереді.

Компьютер сыртқы айнымалы ток қуаты ажыратылған кезде мына жағдайлар орын алады:

- Компьютер батарея қуатына көшеді.
- Батареяның қызмет ету мерзімін сақтау үшін, дисплей жарықтығы автоматты түрде азаяды. Дисплей жарықтығын жоғарылату үшін, [Увеличить яркость экрана](#) (Экран жарықтығын арттыру) пернесін басыңыз немесе айнымалы ток адаптерін қайта жалғаңыз.

Айнымалы ток адаптерін қосу

⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Электр тогының соғу немесе жабдықты заымдау қаупін азайту үшін

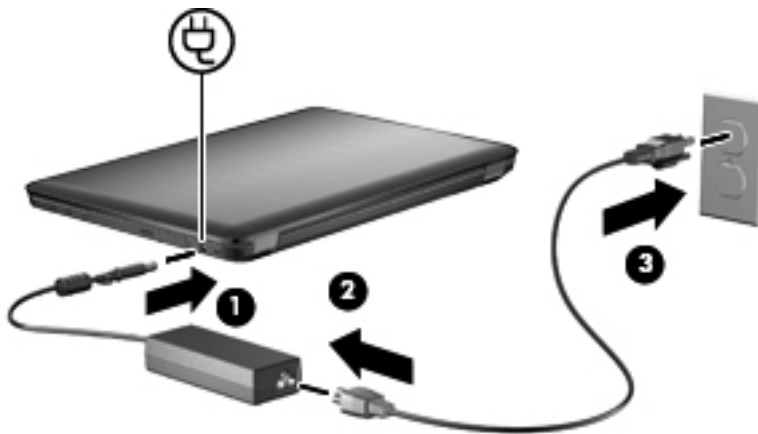
Қуат сымын барлық кезде оңай қол жететін айнымалы ток розеткасына қосыңыз.

Қуат сымын айнымалы ток розеткасынан суырып, компьютерді қуат көзінен ажыратыңыз (қуат сымын компьютерден суырып алмаңыз).

Егер қуат сымында үш істікшелі аша болса, оны жерге қосылған үш істікшелі ток көзіне жалғаңыз. Қуат сымының жерге қосу істікшесін, мысалы, 2 істікшелі адаптер қосу арқылы ажыратпаңыз. Жерге қосу істікшесі қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз етуде маңызды болып табылады.

Компьютерді сыртқы айнымалы ток қуатына жалғау үшін

1. Айнымалы ток адаптерін компьютердегі қуат қосқышына **(1)** жалғаңыз.
2. Қуат сымын айнымалы ток адаптеріне **(2)** жалғаңыз.
3. Қуат сымының екінші ұшын айнымалы ток розеткасына **(3)** қосыңыз.

Батарейя қуатын пайдалану

Батарейя компьютердің ішінде болғанда және егер компьютер сыртқы электр қуатына жалғанбаған болса, ол батарейяның қуатымен жұмыс атқарады. Компьютер сыртқы айнымалы ток қуатына жалғанған кезде, ол айнымалы ток қуатымен жұмыс атқарады.

Айнымалы ток адаптері арқылы жұмыс жасап тұрған зарядталған батарейясы ішінде бар компьютер, айнымалы ток адаптері ажыратылған кезде, батарейя қуатына көшеді.

 ЕСКЕРІМ: Айнымалы ток қуатын ажыратқанда батарейяның қызмет ету мерзімін сақтау үшін дисплей жарықтығы азаяды. Дисплей жарықтығын жоғарылату үшін, [Увеличить яркость экрана](#) (Экран жарықтығын арттыру) пернесін басыңыз немесе айнымалы ток адаптерін қайта жалғаңыз.

Қалай жұмыс жасайтыныңызға байланысты батарейяны компьютердің ішінде немесе қоймада сақтауға болады. Компьютер айнымалы ток қуатына жалғанған кезде, батарейяны компьютердің ішінде сақтау батарейяны зарядтайды және электр қуаты ажыратылған жағдайда жұмысыңызды сақтап қалады. Алайда, компьютер өшіріліп, сыртқы қуат көзінен ажыратылған кезде компьютердің ішіндегі батарейяның заряды баяу түрде азаяды.

 АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Пайда болуы мүмкін қауіпсіздік мәселелерін азайту үшін компьютермен бірге жабдықталған батарейяны, HP компаниясы ұсынатын ауыстыру батарейясын немесе HP компаниясынан сатып алынған үйлесімді батарейяны пайдаланыңыз.

Батарейя ақпаратын анықтама және қолдау бөлімінен табу

Анықтама және қолдау бөлімінен батарейяға қатысты мына құралдар мен ақпаратты табуға болады:

- Батарейяның жұмысын тексеруге арналған батарейяны тексеру құралы
- Тексеру, қуатты басқару және батарейяның қызмет ету мерзімін неғұрлым арттыру үшін жасалатын күтім және сақтау туралы ақпарат
- Батарейяның түрлері, сипаттамалары, батарейяның қызмет ету мерзімдері және сыйымдылығы туралы ақпарат

Батарейя туралы ақпаратты ашу үшін, **Пуск** (Бастау) > **Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) > **Обучение** (Үйрену) **Планы электропитания: часто задаваемые вопросы** (Қуат жоспарлары: жиі қойылатын сұрақтар) тармақтарын таңдаңыз.

Батарейяны тексеру құралын қолдану

Анықтама және қолдау бөлімінен компьютерге орнатылған батарейяның күйі туралы мәліметтерді алуға болады.

 ЕСКЕРІМ: Батарейяны тексеру құралының дұрыс жұмыс істеуі үшін компьютер сыртқы қуат көзіне жалғануы тиіс.

Батарейаны тексеру құралын қосу үшін

1. Айнымалы ток адаптерін компьютерге жалғаңыз.
2. **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау) > Устранение неполадок (Ақаулықтарды жою) > Питание, тепловое и механическое (Қуат, жылылық және механикалық) тармақтарын таңдаңыз.**
3. **Питание (Қуат)** қойыншасын басып, **Battery Check (Батарейаны тексеру)** параметрін таңдаңыз.

Батарейаны тексеру құралы батареяның және оның элементтерінің қалай жұмыс атқарып тұрғанын тексеріп, тексеру нәтижелерін береді.

Батарейа зарядының қалған деңгейін көрсету

Батарейа зарядының қалған деңгейін көрсету үшін, меңзерді хабарландыру аймағындағы батарея санаушы белгішесінің үстіне апарыңыз.

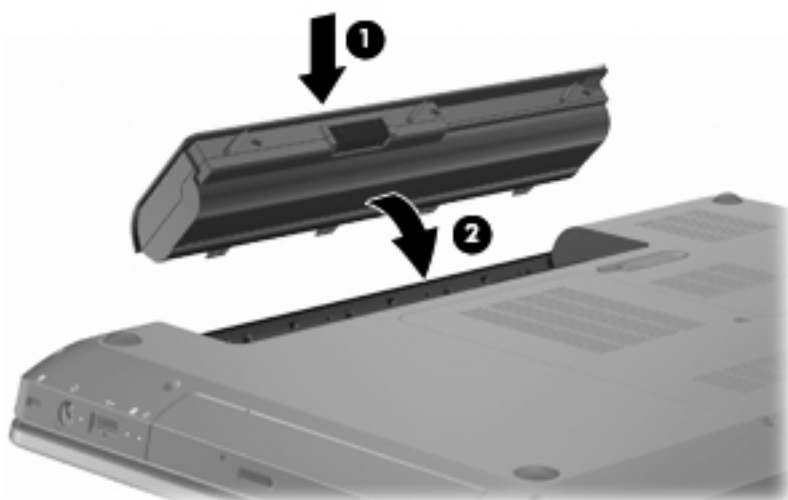
Батарейаны салу және шығарып алу

- △ **ЕСКЕРТУ:** Жалғыз қуат көзі болып табылатын батареяны шығарып алу ақпараттың жоғалуына әкелуі мүмкін. Ақпараттың жоғалмауын қамтамасыз ету үшін, батареяны шығарып алмастан бұрын күту күйін қосыңыз немесе компьютерді Windows жүйесі арқылы өшіріп тастаңыз.

Батарейаны салу үшін

1. Компьютерді тегіс жерге аударып қойыңыз.
2. Батарейаны **(1)** батареяның орнына **(2)** нық отырғанша салып, оны төменге қарай қисайтыңыз.

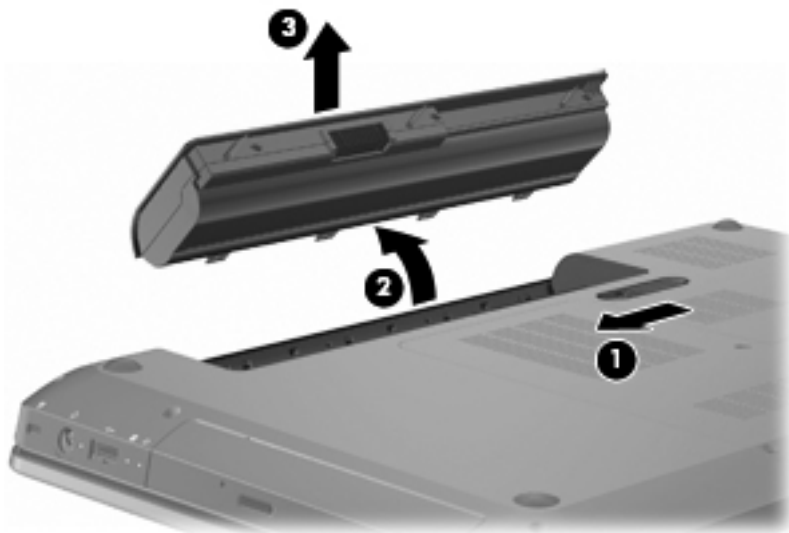
Батарейаны босату ысырмасы батареяны оның орнына автоматты түрде орналастырады.

Батарейаны шығарып алу үшін

1. Дисплейді жабыңыз.
2. Компьютерді тегіс жерге аударып қойыңыз.

3. Батареяны шығарып алу үшін, батареяны босату ысырмасын (1) сырғытыңыз.
4. Батареяны жоғары қарай (2) бұрып, оны компьютерден шығарып алыңыз (3).

Батареяны зарядтау

⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ұшақтың ішінде болғанда компьютердің батареясын зарядтамаңыз.

Компьютер айнымалы ток адаптері, қосымша қуат адаптері, қосымша кеңейту өнімі немесе қосымша қондыру құрылғысы арқылы сыртқы қуат көзіне жалғанған кезде батарея зарядталады.

Батарея компьютер өшіп тұрғанда да, оны пайдаланып отырған кезде де зарядталады, алайда компьютер өшіп тұрғанда, батарея тез зарядталады.

Егер батарея жаңа болса, екі немесе одан да көп апта қолданылмаған болса немесе бөлме температурасына қарағанда жылы не салқын болса, ол ұзағырақ зарядталуы мүмкін.

Батареяның қызмет ету мерзімін ұзарту және батарея зарядының деңгейін көрсету дәлдігін жақсарту үшін мына ұсыныстарды орындаңыз:

- Жаңа батареяны зарядтап жатқан болсаңыз, компьютерді қоспай тұрып, батареяны толық зарядтаңыз.
- Батареяны зарядтамастан бұрын қалыпты пайдалану арқылы толық зарядталған батареяның 5 пайыз төменгі деңгейіне түсіріңіз.
- Батарея бір немесе бірнеше ай бойы қолданылмаған болса, жай зарядтаудың орнына батареяны тексеріңіз.

Батарея зарядының біту уақытын арттыру

Батарея зарядының біту уақыты батарея қуатын пайдаланғанда қолданылатын функциялардың түріне байланысты әртүрлі болады. Батареяның сыйымдылығы азайған уақытта батарея зарядының максималды біту уақыты біртіндеп азаяды.

Батарея зарядының біту уақытын арттыруға арналған кеңестер:

- Экранның жарықтығын төмендетіңіз.
- Электр қуаты параметрлеріндегі Экономия энергии (Электр қуатын үнемдеу) параметрін тексеріңіз.
- Компьютер пайдаланылмай тұрғанда немесе зарядталмаған кезде батареяны шығарып алыңыз.
- Батареяны салқын, құрғақ жерде сақтаңыз.

Батареяның төмен деңгейлерін басқару

Бұл бөлімдегі ақпарат зауытта орнатылған ескертулер мен жүйенің реакциясын түсіндіреді. Өте төмен батарея деңгейі туралы кейбір ескертулерді және жүйе реакцияларын Windows басқару тақтасындағы қуат параметрлері арқылы өзгертуге болады. Қуат параметрлері арқылы орнатылған параметрлер шамдарға әсер етпейді.

Батареяның төмен деңгейлерін анықтау

Егер төмен батарея деңгейі толтырылмаса, компьютер өте төмен батарея деңгейін енгізеді.

Өте төмен батарея деңгейі үшін компьютерде мына әрекеттер орындалады:

- Егер күту күйі қосылып, компьютер қосулы немесе ұйқы күйінде болса, компьютер күту күйіне ауысады.
- Күту күйі ажыратылған кезде және компьютер қосулы немесе ұйқы күйінде болғанда, компьютер қысқа ұйқы күйіне өтеді және одан кейін өшіріліп, барлық сақталмаған ақпарат жоғалады.

Төмен батарея деңгейін шешу

- △ **ЕСКЕРТУ:** Өте төмен батарея деңгейіне жетіп, күту күйі қосылған кезде мәліметті жоғалту қаупін азайту үшін қуат шамдары өшкенге дейін қуат көзіне жалғамаңыз.

Сыртқы қуат қолданылғанда төмен батарея деңгейін реттеу

Сыртқы қуат қолданылғанда төмен батарея деңгейін реттеу үшін, мына құрылғылардың біреуін жалғаңыз:

- Айнымалы ток адаптері
- Қосымша кеңейту өнімі немесе қондыру құрылғысы
- Қосалқы қуат адаптері.

Зарядталған батарея бар болғанда төмен батарея деңгейін реттеу

Зарядталған батарея бар болғанда төмен батарея деңгейін реттеу үшін

1. Компьютерді өшіріңіз немесе күту күйін қосыңыз.
2. Заряды біткен батареяны шығарып алып, зарядталған батареяны салыңыз.
3. Компьютерді қосыңыз.

Сыртқы қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін реттеу

Сыртқы қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін реттеу үшін, күту күйін қосыңыз немесе жұмысыңызды сақтап, компьютерді өшіріңіз.

Компьютер күту күйінен шыға алмаған кезде төмен батарея деңгейін реттеу

Компьютер күту күйінен шыға алмаған кезде төмен батарея деңгейін реттеу үшін

1. Зарядталған батареяны салыңыз немесе компьютерді сыртқы қуат көзіне жалғаңыз.
2. Қуат қосқышын басып, күту күйінен шығыңыз.

Батареяны тексеру

Мына жағдайларда батареяны тексеріңіз:

- Батарея заряды дұрыс көрсетілмеген кезде.
- Батареяның жұмыс атқару уақытында айтарлықтай өзгерістер байқалған кезде.

Батарея қарқынды пайдаланылған жағдайдың өзінде, оны айына бір реттен артық тексерудің қажеті жоқ. Жаңа батареяны тексеру қажет емес.

Батареяны тексеру үшін

1. Батареяны толық зарядтаңыз.

 АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Ұшақтың ішінде болғанда компьютердің батареясын зарядтамаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Батарея компьютер өшіп тұрғанда да, оны пайдаланып отырған кезде де зарядталады, бірақ компьютер өшіп тұрғанда, батарея тез зарядталады.

Батареяны толық зарядтау үшін

- a. Батареяны компьютерге салыңыз.
 - b. Компьютерді айнымалы ток адаптеріне, қосалқы қуат адаптеріне, қосалқы кеңейту өніміне немесе қосалқы қондыру құрылғысына жалғап, адаптерді немесе құрылғыны сыртқы қуат көзіне қосыңыз.
 - c. Батарея толығымен зарядталып болғанға дейін компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратпаңыз.
2. Күту күйін және ұйқы күйін ажыратыңыз. Күту күйін және ұйқы күйін ажырату үшін
 - a. Хабарландыру аймағында орналасқан батарея санауышы белгішесін нұқып, **Дополнительные параметры электропитания** (Қосымша қуат параметрлері) параметрін таңдаңыз.
– немесе –
Пуск (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.
 - b. Ағымдағы қуат жоспарының астынан **Изменить параметры схемы электропитания** (Жоспар параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.

- c. Тексеру жасағаннан кейін қалпына келтіруге болатындай **От батареи** (Батареядан) бағанында тізімделген **Отключать дисплей** (Дисплейді өшіру) параметрлерін жазып сақтаңыз.
 - d. **Отключать дисплей** (Дисплейді өшіру) параметрлерін **Никогда** (Ешқашан) параметріне өзгертіңіз.
 - e. **Изменить дополнительные параметры электропитания** (Қуаттың қосымша параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.
 - f. **Спящий режим** (Ұйқы) параметрінің жанындағы қосу белгісін басып, **Перейти на режим ожидания** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің жанындағы қосу белгісін нұқыңыз.
 - g. Тексеру жасағаннан кейін қалпына келтіруге болатындай **Перейти на режим ожидания** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің астынан **От батареи** (Батареядан) параметрін жазып сақтаңыз.
 - h. **От батареи** (Батареядан) параметрін **Никогда** (Ешқашан) параметріне өзгертіңіз.
 - i. **ОК** түймешігін басыңыз.
 - j. **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) параметрін таңдаңыз.
3. Батарея зарядын бітіріңіз. Батарея зарядын бітіру үшін
- a. Компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратыңыз, бірақ компьютерді өшірмеңіз.
 - b. Батареяның заряды біткенше компьютер батарея қуатымен жұмыс атқаратыны дұрыс.

Батарея заряды біткенше компьютер қосылып тұрғаны абзал. Компьютерді пайдаланбасаңыз да, батарея бітуі мүмкін, алайда компьютерді пайдаланған кезде ол тезірек бітеді.

- Батареяның зарядын бітіру кезінде компьютерді қараусыз қалдыратын болсаңыз, батареяның зарядын бітіру үрдісін бастамастан бұрын ақпаратыңызды сақтаңыз.
- Батареяның зарядын бітіру кезінде компьютерді анда-санда қолданып, қуатты үнемдеу уақыттарын белгілеген болсаңыз, жүйенің мына әрекеттерді орындайтынын көресіз:
 - Монитор автоматты түрде сөнбейді.
 - Компьютер күтуде болған уақытта қатты диск жылдамдығы автоматты түрде төмендемейді.
 - Жүйе күту күйіне көшпейді.

4. Батареяның зарядын бітіріңіз. Батареяны қайта зарядтау үшін
- a. Компьютерді сыртқы қуат көзіне жалғап, батарея толығымен зарядталып болғанға дейін қуат көзінен ажыратпаңыз.

Батарея қайтадан зарядталып жатқан кезде компьютерді қолдануға болады, алайда компьютер өшіп тұрғанда батарея тез зарядталады.
 - b. Егер компьютер өшіп тұрса, батарея толығымен зарядталған кезде, компьютерді қосыңыз.
5. Күту және ұйқы күйлерін қайтадан қосыңыз. Күту және ұйқы күйлерін қайтадан қосу үшін

△ **ЕСКЕРТУ:** Тексеруден кейін күту күйін қайтадан қоспау батарея зарядының толық бітуіне, сондай-ақ заряд өте төмен батарея деңгейіне жеткенде мәліметтің жоғалуына әкелуі мүмкін.

- a. Хабарландыру аймағында орналасқан батарея санауышы белгішесін нұқып, **Дополнительные параметры электропитания** (Қосымша қуат параметрлері) параметрін таңдаңыз.

– немесе –
Пуск (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) тармақтарын таңдаңыз.
- b. Ағымдағы қуат жоспарының астынан **Изменить параметры схемы электропитания** (Жоспар параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.
- c. **От батареи** (Батареядан) бағанында элементтер үшін жазылған параметрлерді қайта енгізіңіз.
- d. **Изменить дополнительные параметры электропитания** (Қуаттың қосымша параметрлерін өзгерту) параметрін таңдаңыз.
- e. **Спящий режим** (Ұйқы) параметрінің жанындағы қосу белгісін басып, **Перейти на режим ожидания** (Кейін күту күйіне өту) параметрінің жанындағы қосу белгісін нұқыңыз.
- f. **От батареи** (Батареядан) бағаны үшін жазылған параметрлерді қайта енгізіңіз.
- g. **OK** түймешігін басыңыз.
- h. **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) параметрін таңдаңыз.

Батарея қуатын үнемдеу

Батареяның қуатын үнемдеу үшін

- **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Параметры электропитания** (Қуат параметрлері) > **Энергосберегающая схема электропитания** (Қуат үнемдеу қуат жоспары) тармақтарын таңдаңыз.
- Сымсыз және жергілікті желі (LAN) қосылымдарын ажыратып, пайдаланбаған кезде модем бағдарламаларынан шығыңыз.
- Пайдаланбаған кезде сыртқы қуат көзіне жалғанбаған сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.

- Пайдаланбаған кез келген сыртқы мультимедиа карталарының жұмысын тоқтатыңыз, оларды өшіріңіз немесе шығарып алыңыз.
- Қажетінше экран жарықтығын реттеу үшін, [Уменьшить яркость экрана](#) (Экран жарықтығын азайту) пернесін немесе [Увеличить яркость экрана](#) (Экран жарықтығын арттыру) пернесін басыңыз.
- Егер сіз жұмысты тоқтатсаңыз, ұйқы күйін немесе күту күйін қосыңыз немесе компьютерді сөндіріңіз.

Батареяны сақтау

△ **ЕСКЕРТУ:** Батареяны зақымдамау үшін оны ұзақ уақыт бойы жоғары температурада сақтамаңыз.

Егер компьютер екі аптадан артық пайдаланылмайтын немесе сыртқы қуат көзіне жалғанбайтын болса, батареяны шығарып алып, оны бөлек сақтаңыз.

Сақталатын батареяның зарядын ұзақ уақыт бойы сақтау үшін оны салқын, құрғақ жерге қойыңыз.

📅 **ЕСКЕРІМ:** Сақталатын батареяның зарядын 6 ай сайын тексеріңіз. Егер сыйымдылығы 50 пайыздан төмен болса, қайта сақтаудан бұрын батареяны қайта зарядтаңыз.

Батарея бір немесе бірнеше ай сақталған болса, оны пайдаланбастан бұрын, тексеріңіз.

Пайдаланылып болған батареяны жою

△ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Өрт немесе отқа күй қаупін азайту үшін батареяны бөлшектемеңіз, ұсақтамаңыз және теспеңіз. Батареяның сыртқы контактілерін тұйықтамаңыз. Батареяны суға немесе отқа тастамаңыз.

Қосымша ақпарат алу үшін, компьютермен бірге жеткізілетін *Заңдық, қауіпсіздік және қоршаған орта ескертулерін* қараңыз.

Батареяны ауыстыру

Қуатты басқару параметрлеріне, компьютерде ашылған бағдарламаларға, экранның жарықтығына, компьютерге жалғанған сыртқы құрылғыларға және басқа да себептерге байланысты компьютер батареясының қызмет ету мерзімі әр түрлі болады.

Ішкі бөлім дұрыс зарядталмаған кезде немесе батарея сыйымдылығы «әлсіз» жағдайға жеткенде, батареяны тексеру құралы батареяны ауыстыру қажеттігін ескертеді. Ауыстыру батареясына тапсырыс беру туралы қосымша ақпарат беретін HP компаниясының веб-торабына сілтейтін хабарлама пайда болады. Батарея HP компаниясының кепілдігімен қамтамасыз етілген жағдайда, нұсқауларда кепілдік коды болады.

📅 **ЕСКЕРІМ:** HP компаниясы сақтау сыйымдылығының көрсеткіші жасыл-сары түсті болып жанған уақытта жаңа батареяны сатып алуды ұсынады.

Графиканы өңдейтін режимдерді ауыстыру (тек таңдаулы үлгілерде)

Компьютерде ауыстырылатын графика мен графиканы өңдейтін екі режим бар. Батарея қуатынан айнымалы ток көзіне қосқан кезде, батареяның қызмет ету мерзімін үнемдеу үшін, компьютер өнімділігі жоғары режимнен қуатты үнемдеу режиміне ауысады. Сондай-ақ, батарея қуатынан айнымалы ток көзіне ауысқан кезде компьютер қайтадан өнімділігі жоғары режимге қосылады.

 ЕСКЕРІМ: Компьютердің дұрыс жұмыс жасауы үшін, жүйе режимдерді ауыстыруға мүмкіндік бермеуі мүмкін немесе режимдерді ауыстыру сұралуы мүмкін. Ауысу алдында бағдарламалардың барлығын өшіру қажет болуы мүмкін.

ЕСКЕРІМ: HDMI мүмкіндігін өнімділігі жоғары режимде ғана қолдануға болады. HDMI мүмкіндігі қуат үнемдеу режимінде жұмыс істемейді.

Айнымалы ток қуат көзі мен батарея қуатын ауыстырып қосқан кезде компьютердің графикалық режимдерді қосқалы жатқанын байқауға болады. Керек болса, бір графикалық режимді пайдалануды жалғастыру параметрін таңдауға болады. Компьютер режимдерді қосып жатқанда экран бірнеше секундтай бос болады. Ауысқаннан кейін хабарландыру аумағында ескерту беріліп, экрандағы сурет қайта пайда болады.

 ЕСКЕРІМ: Грифель тақта режимінде болатын таңдаулы компьютер үлгілерінің экран бағдарлары графикалық режимдер ауысқан кезде қалпына келтіріледі.

Қай графикалық режимді пайдаланып тұрғаныңызды анықтау үшін, Windows жұмыс үстелінде тінтуірдің оң жақ түймешігін басып, **Найтировать переключение графики** (Ауыстырылатын графиканы реттеу) тармағын таңдаңыз.

Компьютердің жұмысын аяқтау

 ЕСКЕРТУ: Компьютер өшірілген кезде сақталмаған мәліметтер жойылады.

 ЕСКЕРІМ: Компьютер ұйқы немесе күту күйінде болғанда, өшірмес бұрын ұйқы немесе күту күйінен шығу қажет.

Өшіру пәрмені барлық ашық бағдарламаларды жабады, сондай-ақ амалдық жүйені және дисплей мен компьютерді де өшіреді.

Компьютерді мына жағдайларда сөндіріңіз:

- Батарея ауыстырылғанда немесе компьютер ішіндегі бөліктермен жұмыс атқарылған кезде.
- USB портына қосылмаған сыртқы аппараттық құрылғыны қосқан кезде.
- Компьютерді ұзақ мерзімге сыртқы қуаттан ажырату кезінде.

Компьютерді қуат түймешігі арқылы өшіруіңіз мүмкін болса да, HP компаниясы Windows жүйесінің Завершение работы (Жұмысты аяқтау) пәрменін қолдануды ұсынады.

Компьютерді өшіру үшін

1. Жұмысыңызды сақтап, барлық ашық бағдарламаларды жабыңыз.
2. **Пуск** (Бастау) түймешігін басыңыз.
3. **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) параметрін таңдаңыз.

Егер компьютер жауап қайтармай, ұсынылған өшіру іс ретін пайдалану мүмкін болмаса, мына төтенше әрекеттерді атқарып көріңіз:

1. **ctrl+alt+delete** пернелер тіркесімін басып, Питание (Қуат) түймешігін басыңыз.
2. Қуат түймешігін кемінде бес секунд басып ұстап тұрыңыз.
3. Компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратып, батареяны шығарып алыңыз.

7 Диск жетектері

Дискілерді ұстау

Дискілер компьютердің сынғыш бөліктері болып табылады, оларды байқап ұстау керек. Дискілерді ұстамас бұрын мына ескертулерді қарап шығыңыз:

△ **ЕСКЕРТУ:** Компьютердің немесе дискінің бұзылу, мәліметті жоғалту қаупін төмендету үшін мына сақтық шараларын орындаңыз:

Сыртқы қатты дискіге қосылған компьютерді қозғамас бұрын, ұйқы күйін қосып, экранның өшірілуіне мүмкіндік беріңіз немесе сыртқы қатты дискіні дұрыс ажыратыңыз.

Дискіні қолданбас бұрын оның боялмаған метал бетіне саусағыңызды тигізу арқылы статикалық электр қуатын төмендетіңіз.

Алынбалы дискідегі немесе компьютердегі қосқыш істікшелерге қолыңызды тигізбеңіз.

Дискіні абайлап ұстаңыз. Оны құлатуға немесе оның үстіне заттар қоюға болмайды.

Диск жетегін шығарып алмастан немесе салмастан бұрын компьютерді өшіріңіз. Компьютердің өшірілген күйде, ұйқы күйінде немесе күту күйінде екені туралы сенімді болмасаңыз, компьютерді қосып, оны амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.

Дискті диск орнына салған кезде шамадан тыс күш қолданбаңыз.

Оптикалық жинақтағыш диск жетегі дискіге жазып жатқанда компьютердің пернетақтасын басуға немесе компьютерді жылжытуға болмайды. Жазу үрдісі тербелістерге сезімтал болады.

Батарея жалғыз қуат көзі болса, ақпарат құралдарына жазбастан бұрын, зарядының жеткілікті екенін тексеріңіз.

Дискінің өте жоғары немесе өте төмен температура мен ылғалдылықта қолданыламауын қадағалаңыз.

Дискіге сұйықтықтар тимеуін қадағалаңыз. Дискіге тазарту заттарын шашпаңыз.

Дискіні диск салынатын жерден шығарып алмастан бұрын немесе бірге алып жүрер, поштамен бір жаққа жіберер немесе сақтап қояр алдында оның ішіндегі медиа құралын алып тастаңыз.

Егер дискіні поштамен жіберу керек болса, онда оны қабыршықты мөлдір қалтаға немесе басқа да сынудан қорғайтын қалтаға салып, сыртына «СЫНҒЫШ» деген белгі жабыстырыңыз.

Дискінің магнитті өрістерге қойылмауын қадағалаңыз. Магнитті өрісі бар қауіпсіздік құрылғылары әуежайдағы құрылғылар мен қауіпсіздік бағандарында болады. Тасылатын жүкті тексеретін әуежай қауіпсіздік құрылғылары, мысалы, конвейер таспалары, магнитті өріс орнына рентген сәулелерін қолданады және дискіге зақым келтірмейді.

Оптикалық диск жетегі

Компьютердің ішіне орнатылған оптикалық диск жетегі компьютердің өнімділігін кеңейтеді. Оптикалық диск жетегі деректері бар дискілерді оқуға, музыка ойнатуға және кино көруге мүмкіндік береді. Компьютерде BD дискілеріне арналған диск жетегі болса, жоғары ажыратымдылықтағы бейнені қарауға да болады.

Орнатылған оптикалық жинақтағыш дискіні анықтау

Оптикалық жинақтағыш дискіні анықтау үшін

1. **Пуск (Бастау) > Компьютер** тармақтарын таңдаңыз.

Компьютерге орнатылған дискілердің тізімі көрсетіледі.

2. Компьютерге орнатылған оптикалық дискіні анықтаңыз. Компьютерге орнатылуы мүмкін оптикалық дискілерде мына мүмкіндіктер болады:

 ЕСКЕРІМ: Кейбір дискілер компьютеріңізде жұмыс істемеуі мүмкін.

- LightScribe DVD±RW/R және Double-Layer (DL) қолдауы бар CD-RW аралас диск жетегі
- Blu-ray ROM DVD+/-RW SuperMulti DL диск жетегі
- LightScribe технологиясы бар DVD±R/RW SuperMulti DL дискімен Blu-ray ROM диск жетегі

Оптикалық дискілерді пайдалану

- △ **ЕСКЕРТУ:** Аудио және видео файлдарын ойнатудың нашарлауын, аудио немесе видео ойнату жұмысының жоғалуын немесе ақпараттың жоғалуын болдырмау үшін, дискіден не сыртқы медиа картасынан оқу немесе оған жазу кезінде ұйқы немесе күту күйін қоспаңыз.

DVD-ROM драйвері сияқты оптикалық диск оптикалық дискілерге (ықшам дискілер және DVD) қолдау көрсетеді. Бұл дискілерге музыка, фотосуреттер және кинолар сияқты ақпарат сақталады. Егер оптикалық диск жетегі Blu-ray Disc ROM жетегі болса, ол Blu-ray дискілерін де оқиды.

 ЕСКЕРІМ: Тізімде көрсетілетін кейбір дискілер компьютеріңізде жұмыс істемеуі мүмкін.

Оптикалық диск түрі	CD-RW дискісіне жазу	DVD±RW/R дискісіне жазу	DVD+RW DL дискісіне жазу	LightScribe ықшам дискісі немесе DVD ±RW/R дискісі үшін жапсырманы жазып дайындау
SuperMulti LightScribe DVD±RW және DL қолдауымен CD-RW аралас	Иә	Иә	Иә	Иә

Оптикалық диск түрі	CD-RW дискісіне жазу	DVD±RW/R дискісіне жазу	DVD+RW DL дискісіне жазу	LightScribe ықшам дискісі немесе DVD ±RW/R дискісі үшін жапсырманы жазып дайындау
LightScribe технологиясы бар DVD±R/RW SuperMulti DL дискімен Blu-ray ROM диск жетегі	Иә	Иә	Иә	Иә
Blu-ray ROM DVD+/- RW SuperMulti DL диск жетегі	Иә	Иә	Иә	Жоқ

Дұрыс дискіні (ықшам дискілерді, DVD және BD дискілерін) таңдау

Сандық деректер сақталатын ықшам дискілер коммерциялық аудио жазбалары үшін қолданылады және жеке мәліметтерді сақтау қажеттілігіне ыңғайлы. DVD және BD дискілері негізінен фильмдерді, бағдарламалық құралдарды және деректердің сақтық көшірмесін жасау мақсаттарында қолданылады. DVD және BD дискілері ықшам дискілермен бірдей пішін факторында, бірақ олардың сақтау сыйымдылығы көбірек болады.

 ЕСКЕРІМ: Оптикалық дискілердің барлық түрі оптикалық диск жетегінде жұмыс істемеуі мүмкін.

CD-R дискілері

CD-R (бір рет жазу) дискілері қажетінше, ортақ пайдаланылатын деректердің тұрақты көшірмесін жасау үшін кеңінен қолданылады. Олар мына мақсаттарға қолданылады:

- Үлкен көрмелерді тарату
- Сканерленген және сандық фотосуреттерді, видео клиптерді және жазылған деректерді ортақ пайдалану
- Жеке музыка ықшам дискілерін жасау
- Компьютер файлдарының және сканерленген үйдегі жазбалардың тұрақты мұрағатын сақтау
- Дискідегі орынды босату үшін қатты дискіден файлдарды жүктеу

CD-RW дискілері

CD-RW дискілерін (ықшам дискінің қайта жазылатын нұсқасы) жиі жаңартылуы тиіс үлкен жобаларды сақтау үшін пайдаланыңыз. Олар мына мақсаттарға қолданылады:

- Мөлшері үлкен құжаттарды және жобалар файлдарын жетілдіру және сақтау
- Жұмыс файлдарын беру
- Қатты дискідегі файлдардың сақтық көшірмесін апта сайын жасау
- Фотосуреттерді, бейнелерді, аудио файлдарды және деректерді үздіксіз жаңарту

DVD±R дискілері

DVD±R дискілерін үлкен мөлшерде мәліметтерді әрдайым сақтау үшін пайдаланыңыз. Деректер жазылғаннан кейін, оларды өшіру немесе қайта жазу мүмкін емес.

DVD±RW дискілері

Бұрын сақталған деректерді өшіру немесе қайта жазу үшін DVD±RW дискілерін пайдаланыңыз. Негізінен, деректік файлдарды жазу немесе аудио не бейне жазбаларды өзгертуге келмейтін ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазбас бұрын тексеру үшін, ықшам дискілер немесе DVD дискілері дұрысырақ болып табылады.

LightScribe DVD+R дискілері

LightScribe DVD+R дискілерін деректерді, үйдегі бейнелерді және фотосуреттерді ортақ пайдалану мен сақтау үшін пайдаланыңыз. Бұл дискілер көптеген DVD-ROM дискілерінде және DVD бейне ойнатқыштарында оқылады. LightScribe қосылған дискі мен LightScribe бағдарламалық құралы болса, дискілерге деректерді жазып, дискінің сыртына жасақтаушы жапсырмасын қосыңыз.

Blu-ray дискілері (BD)

 ЕСКЕРІМ: Blu-ray жаңа технологияға негізделетін жаңа пішім болып табылады. Кейбір диск, сандық қосылыс, үйлесімділік және/немесе жұмысқа байланысты мәселелер туындалуы мүмкін және оған өнімнің ақаулығы себеп болмайды. Барлық жүйелерде оның мінсіз ойнатылуына кепілдеме берілмейді.

BD — ажыратымдылығы жоғары бейнені қамтитын сандық ақпаратты сақтауға арналған тығыздығы жоғары оптикалық диск пішімі. Бір қабатты BD дискісіне бір қабатты DVD дискісінің 4,7 Гбайт өлшемінен бес есе артық 25 Гбайт көлемінде ақпаратты сақтауға болады. Қос қабатты BD дискісіне қос қабатты DVD дискісінің 8,5 Гбайт өлшемінен алты есе артық 50 Гбайт көлемінде ақпаратты сақтауға болады.

Олар мына мақсаттарға қолданылады:

- Үлкен мөлшерде деректерді сақтау
- Ажыратымдылығы жоғары бейнені ойнату және сақтау
- Бейне ойындары

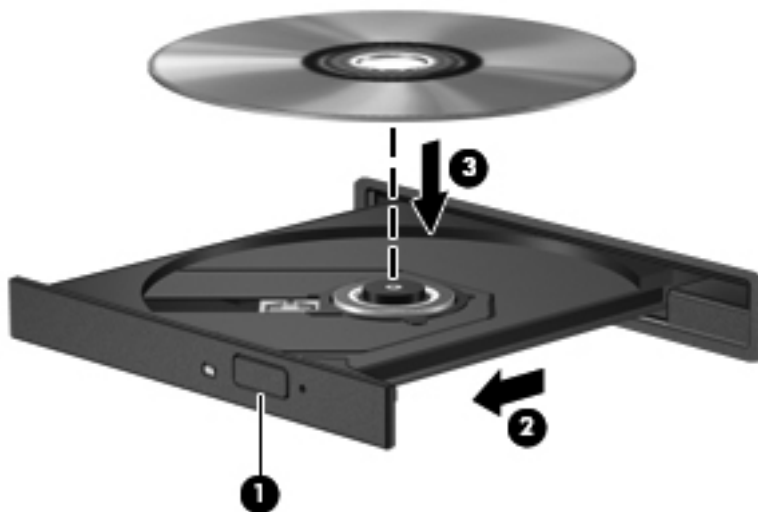
Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискілерін ойнату

Оптикалық жинақтағыш диск ойнату үшін

1. Компьютерді қосыңыз.
2. Диск салғышты шығарып алу үшін, диск салғыш беткі тақтасындағы шығарып алу түймешігін **(1)** басыңыз.
3. Диск салғышты **(2)** ашыңыз.
4. Дискінің тегіс беттерін ұстамау үшін, оның жиектерінен ұстап, диск белгісі жоғары қарайтындай диск салғыш білігіне орналастырыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Диск салғыш толығымен қолданыста болмаса, дискіні біліктің үстіне абайлап орналастырыңыз.

5. Диск (3) орнына түскенше оны диск салғыштың білігінде төмен жайлап басыңыз.
6. Диск салғышты жабыңыз.

Егер бұрын AutoPlay құралы реттелмеген болса, AutoPlay тілқатысу терезесі ашылады. Медиа мазмұнын қалай пайдаланғыңыз келетінін таңдау сұралады. Қосымша ақпарат алу үшін, «AutoPlay параметрлерін реттеу» бөлімін қараңыз.

 ЕСКЕРІМ: Жақсы нәтижелер алу үшін, BD дискісі ойнатылғанда айнымалы ток адаптерінің сыртқы қуат көзіне жалғандығын тексеріңіз.

AutoPlay параметрлерін реттеу

AutoPlay параметрлерін реттеу үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Программы по умолчанию** (Әдепкі бағдарламалар) > **Изменить параметры AutoPlay** (AutoPlay параметрлерін өзгерту) тармақтарын таңдаңыз.
2. **Использовать AutoPlay для всех медиа файлов и устройств** (AutoPlay құралын барлық медиа файлдары және құрылғылары үшін пайдалану) құсбелгісінің қойылғанын растаңыз.
3. **Выбор по умолчанию** (Әдепкіні таңдау) түймешігін басып, берілген әрбір мультимедиа түрі үшін қол жетімді параметрлердің бірін таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: DVD дискілерін ойнату үшін, HP MediaSmart бағдарламасын таңдаңыз.

4. **Сохранить** (Сақтау) түймешігін басыңыз.

AutoPlay туралы қосымша ақпаратты Анықтама және қолдау бөлімінен қараңыз.

DVD дискісінің аймақтық параметрлерін өзгерту

△ **ЕСКЕРТУ:** DVD дискісіндегі аймақтық параметрлерді бес рет өзгертуге болады.

Бесінші рет таңдалған аймақтық параметр DVD дискісіндегі тұрақты аймақтық параметрге айналады.

Аймақты өзгертулердің қалған саны DVD дискісінің «Регион» (Аймақ) қойыншасында көрсетіледі.

Авторлық құқықтармен қорғалған файлдар да, аймақ кодтары да көптеген DVD дискілерінде көрсетіледі. Аймақ кодтары авторлық құқықтарды халықаралық деңгейде қорғайды.

Аймақ коды бар DVD дискісін DVD дискісіндегі аймақ коды DVD дискісіндегі аймақтық параметрге сәйкес келген жағдайда ғана ойнатыңыз.

Аймақтық параметрлерді амалдық жүйе арқылы өзгерту үшін

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Жүйелік аймақтағы **Device Manager** (Құрылғы реттеушісі) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде компьютердің қауіпсіздігін жақсартуға арналған пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігі бар. Бағдарламалық құралдарды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін, сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

3. Орнатылған дискілердің барлығын қарап шығу үшін, DVD/CD-ROM дискілері туралы бөлімді кеңейтіңіз.
4. Аймақтық параметрлерін өзерткіңіз келетін DVD дискісін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Свойства** (Сипаттар) параметрін таңдаңыз.
5. **Регионы для DVD** (DVD дискісінің аймағы) қойыншасын нұқып, параметрлерді өзгертіңіз.
6. **ОК** түймешігін басыңыз.

Авторлық құқықтар жөніндегі ескерту талаптарын орындау

Авторлық құқықпен қорғалған материалдың, соның ішінде компьютер бағдарламаларының, фильмдердің, хабарлардың және дыбыс жазбаларының көшірмелерін рұқсатсыз жасау қолданыстағы авторлық құқық туралы заңдарға сәйкес қылмыстық заң бұзушылық болып табылады. Бұл компьютерді ондай мақсаттарда пайдаланбаңыз.

△ **ЕСКЕРТУ:** Ақпараттың жоғалуын немесе дискіні зақымдау қаупін болдырмау үшін

Дискіге жазбас бұрын, компьютерді сенімді сыртқы қуат көзіне жалғаңыз. Компьютер тек батарея күшімен жұмыс істеп тұрғанда, дискіге жазбаңыз.

Дискіге жазуды бастамас бұрын, пайдаланып отырған диск жазу бағдарламалық құралынан басқа барлық ашық бағдарламаларды жабыңыз.

Тікелей бастапқы дискіден көшірме дискіге немесе желілік диск жетегінен көшірме дискіге жазбаңыз. Оның орнына, бастапқы дискіден немесе желілік диск жетегінен қатты дискіңізге көшіріп алып, одан кейін ғана қатты дискіден көшірме дискіге жазыңыз.

Компьютер дискіге жазып жатқанда, компьютердің пернетақтасын пайдаланбаңыз немесе компьютерді жылжытпаңыз. Жазу үрдісі дірілге сезімтал келеді.

Компьютермен жеткізілетін бағдарламалық құралдарды пайдалану туралы егжей-тегжейлі ақпарат алу үшін бағдарламалық құралмен қоса немесе өндірушінің веб-торабында қамтамасыз етілуі мүмкін бағдарламалық құралды өндірушінің нұсқауларын қараңыз.

Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне көшіру

Ықшам дискіні немесе DVD дискісін көшіру үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Все программы** (Барлық бағдарламалар) > **CyberLink DVD пакеты** (CyberLink DVD дестелері) > **Power2Go** (Power2Go) тармақтарын таңдаңыз.
2. Оптикалық жинақтағыш дискіге бос ықшам дискіні немесе DVD дискісін салыңыз.
3. Экранның төменгі оң жағында орналасқан **Копировать** (Көшіру) түймешігін басыңыз.

Power2Go бағдарламасы бастапқы дискіні оқып, деректерді қатты дискідегі уақытша қалтаға көшіреді.

4. Сұралғанда, бастапқы дискіні оптикалық диск жетегінен шығарып алып, одан кейін диск жетегіне бос дискіні салыңыз.

Мәліметтер көшіріліп болғаннан кейін, жасалған диск автоматты түрде шығарылады.

Ықшам немесе DVD дискісін жасау (жазу)

△ **ЕСКЕРТУ:** Авторлық құқықтар жөніндегі ескерту талаптарын орындаңыз. Авторлық құқықпен қорғалған материалдың, соның ішінде компьютер бағдарламаларының, фильмдердің, хабарлардың және дыбыс жазбаларының көшірмелерін рұқсатсыз жасау қолданыстағы авторлық құқық туралы заңдарға сәйкес қылмыстық заң бұзушылық болып табылады. Бұл компьютерді ондай мақсаттарда пайдаланбаңыз.

Егер компьютерде CD-RW, DVD-RW немесе DVD±RW оптикалық диск жетегі болса, MP3 және WAV музыка файлдарымен қоса, Windows медиа ойнатқышы немесе Cyberlink Power2Go сияқты бағдарламалық құралды пайдаланып, деректер, бейне және аудио файлдарын жазыңыз.

Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазғанда келесі нұсқауларды орындаңыз:

- Дискіге жазбас бұрын, кез келген ашық файлдарды сақтап, жабыңыз және барлық ашық бағдарламаларды жабыңыз.
- CD-R немесе DVD-R дискілері аудио файлдар жасау үшін жақсы, себебі ақпарат көшірілгеннен кейін, ол өзгертілмейді.

 ЕСКЕРІМ: Дыбыс DVD дискілері CyberLink Power2Go бағдарламасы арқылы жасалмайды.

- Музыканы ықшам дискіге жазу үшін, CD-R дискілерін пайдаланыңыз, себебі CD-RW дискілерін үйдегі немесе көліктегі кейбір стерео ойнатқыштарында ойнатуға болмайды.
- Негізінен, деректік файлдарды жазу немесе аудио не бейне жазбаларды өзгертуге келмейтін ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазбас бұрын тексеру үшін, CD-RW немесе DVD-RW дискілері дұрысырақ болып табылады.
- Үй жүйелерінде қолданылатын DVD ойнатқыштары барлық DVD пішімдерін қолдай бермейді. Қолданылатын пішімдер тізімін DVD ойнатқышымен бірге келетін өндіруші нұсқаулығынан қараңыз.
- MP3 файлдары басқа музыкалық пішімдермен салыстырғанда, дискіде азырақ орын алады және MP3 дискісін жазу үрдісі деректік файлды жазу үрдісіне ұқсайды. MP3 файлдары тек MP3 ойнатқыштарында немесе MP3 бағдарламалық құралы орнатылған компьютерлерде ойнатылады.

Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазу үшін

1. Бастапқы файлдарды қатты дискідегі қалтаға жүктеп алыңыз немесе көшіріңіз.
2. Оптикалық жинақтағыш дискіге бос ықшам дискіні немесе DVD дискісін салыңыз.
3. **Пуск (Бастау) > Все программы** (Барлық бағдарламалар) параметрлерін нұқып, одан кейін пайдаланғыңыз келетін бағдарламалық құралдың атауын таңдаңыз.

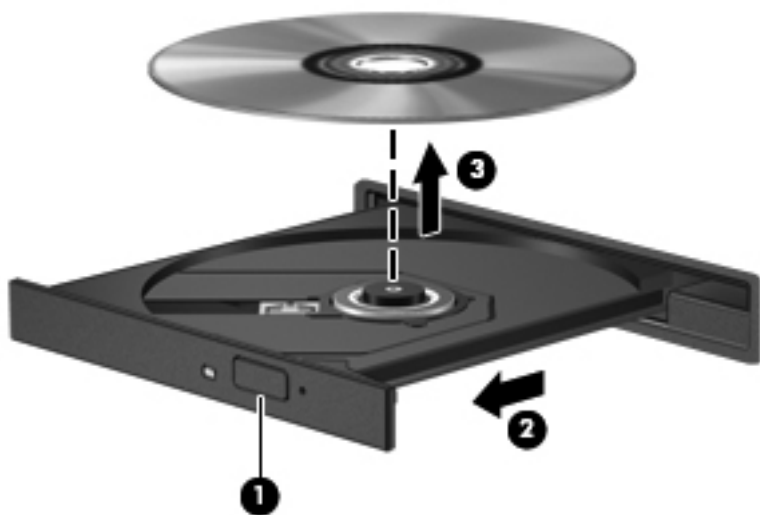
 ЕСКЕРІМ: Кейбір бағдарламалар ішкі қалталарда орналасуы мүмкін.

4. Деректер, аудио немесе бейне жасалатын ықшам дискінің немесе DVD дискісінің түрін таңдаңыз.
5. **Пуск (Бастау)** түймешігін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басыңыз, **Открыть проводник Windows** (Windows жетектеушісін ашу) пәрменін таңдаңыз және бастапқы файлдар сақталған қалта табыңыз.

6. Қалтаны ашып, одан кейін файлдарды бос оптикалық дискісі бар дискіге сүйреп апарыңыз.
7. Жазу үрдісін таңдалған бағдарламамен көрсетілгендей бастаңыз.

Компьютердегі бағдарламалық құралды пайдалану жөніндегі ақпаратты көру үшін бағдарламалық құралмен, дискіде немесе өндірушінің веб торабында болатын бағдарламалық құрал өндірушісінің нұсқауларын қараңыз.

Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін шығарып алу

Оптикалық дискті шығарып алу үшін

1. Диск салғышты шығарып алу үшін, диск салғыш беткі тақтасындағы шығарып алу түймешігін **(1)** басыңыз.
2. Диск салғышты **(2)** ол тоқтағанша жай тартыңыз.
3. Дискіні оның сыртқы жиектерімен көтеріп жатқанда, дискіні **(3)** білікті жайлап басу арқылы салғыштан шығарыңыз. Дискіні оның жиектерінен ұстаңыз, бірақ оның тегіс беттеріне қолыңызды тигізбеңіз.

ЕСКЕРІМ: Диск салғыш толығымен ашылмаса, дискіні абайлап оны ашып жатқандай иілдіріңіз.

4. Диск салғышты жауып, дискіні қорғаныш қаптамаға салыңыз.

Сыртқы дискілерді пайдалану

Алынатын дискілер ақпаратты сақтау және табу мүмкіндіктерін кеңейтеді. USB тінтуірі жүйеге қосымша қондыру құрылғысындағы немесе қосымша кеңейту өніміндегі порттар арқылы жалғанады.

USB дискілерінің мынадай түрлері бар:

- 1,44-Мбайт дискет жетегі
- Қатты диск модулі (адаптері бар қатты диск)
- DVD диск жетегі
- DVD/CD-RW аралас диск жетегі
- DVD±RW және CD-RW аралас диск жетегі

Қажет бағдарламалық құралдар және диск жетектері туралы ақпарат алу үшін немесе компьютердің қай портын пайдалану туралы мәліметтер білу үшін, өндірушінің нұсқауларын қараңыз.

Сыртқы дискіні компьютерге жалғау үшін

△ **ЕСКЕРТУ:** Қуатты диск жетегін жалғағанда құралды зақымдау қаупін азайту үшін, қуат сымының айнымалы ток көзінен ажыратылғандығын тексеріңіз.

1. Диск жетегін компьютерге жалғаңыз.
2. Қуатты диск жетегін жалғаған кезде, оның қуат сымын жерге қосылған айнымалы ток көзіне қосыңыз.

Токқа қосылатын дискіні ажырату үшін

1. Дискіні компьютерден ажыратыңыз.
2. Айнымалы ток сымын суырыңыз.

Қатты дискінің жұмысын жақсарту

Дискіні дефрагментациялау құралын пайдалану

Компьютерді пайдаланғанда қатты дискідегі файлдар бөлініп қалады. Дискіні дефрагментациялау құралы амалдық жүйе тиімді жұмыс істеуі үшін қатты дискідегі бөлініп қалған файлдар мен қалталарды қайта біріктіреді.

Дискіні дефрагментациялау құралы басталғаннан кейін, ол қараусыз жұмыс атқарады. Қатты дискінің өлшеміне және бөлініп қалған файлдар санына байланысты, дискіні дефрагментациялау құралының аяқталуы үшін бір сағаттан артық уақыт кетуі мүмкін. Оны түнде немесе компьютерді ашу қажет болмайтын кездегі басқа уақытта іске қосылатын етіп орнатыңыз.

HP корпорациясы қатты дискінің дефрагментациялануын кемінде айына бір рет орындауды ұсынады. Дискіні дефрагментациялау құралын айлық кестеде іске қосылатын етіп орнатыңыз, сонымен қатар, компьютерді қолмен кез келген уақытта дефрагментациялауға болады.

Дискіні дефрагментациялау құралын іске қосу үшін

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Аксессуары (Керек-жарақтар) > Служебные (Жүйелік құралдар) > Дефрагментация дисков (Дискіні дефрагментациялау)** тармақтарын таңдаңыз.
2. **Выполнить дефрагментацию (Қазір дефрагментациялау)** параметрін таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде компьютердің қауіпсіздігін жақсартуға арналған пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігі бар. Бағдарламалық құралдарды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін, сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

Қосымша ақпарат алу үшін, Дефрагментатор дисков (Дискіні дефрагментациялау) бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Дискіні тазалау құралын пайдалану

Қатты дискідегі орынды босатып, компьютер жұмысының тиімділігін арттыратын дискіні тазалау құралы қатты дискіден еш қауіпсіз жойылған файлдарды іздеп табады.

Дискіні тазалау құралын қосу үшін

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Аксессуары (Керек-жарақтар) > Служебные (Жүйелік құралдар) > Очистка диска (Дискіні тазалау)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралын пайдалану

HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы келесі шарттардың кез-келгенінде дискіні қауіпсіз орналастыру және K/Ш сұрауларын тоқтату арқылы қатты дискіні қорғайды:

- Сіз компьютеріңізді құлатып алдыңыз.
- Батарея қуатынан қосылып тұрған компьютерді оның дисплейі жабулы күйінде жылжытасыз.

Бұл оқиғалардың біреуінен кейін HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы қатты дискіні қалыпты жұмыс жағдайына қайтарады.

 ЕСКЕРІМ: Егер SmartBay ішінде қатты диск болса, ол HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы арқылы қорғалады. Қосымша қондыру құрылғысының ішінде бар немесе USB портына жалғанған қатты диск HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы арқылы қорғалады.

Қосымша ақпарат алу үшін, HP ProtectSmart Hard Drive Protection бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралының күйін анықтау

Компьютердегі диск шамы дискінің қауіпсіз позицияға орнатылғанын көрсету үшін сары түстіпен жанады. Дискілердің қазіргі уақытта қорғалып тұрғанын және дискінің қауіпсіз позицияға орнатылғанын анықтау үшін, **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Оборудование и звук (Аппараттық құрал және дыбыс) > Центр мобильности Windows (Windows мобильділікті басқару орталығы)** параметрлерін таңдаңыз.

HP ProtectSmart Hard Drive Protection күйі мобильділікті басқару орталығында көрсетіледі. Мына жағдайларда:

- Бағдарламалық құрал қосылған жағдайда, қатты диск белгішесінің үстінен баттасып жасыл құсбелгі шығады.
- Бағдарламалық құрал өшірілген жағдайда, қатты диск белгішесінің үстінен баттасып ақ диагональдық сызық белгісі шығады.
- Диск қауіпсіз позицияға орнатылғанда, қатты диск белгішесінің үстінен баттасып сары ай белгісі шығады.

 ЕСКЕРІМ: Мобильділікті басқару орталығындағы белгіше дискінің ең соңғы күйін көрсетпеуі де мүмкін. Күйі өзгергенде жаңартуларды бірден көру үшін, хабарландыру аймағының белгішесін қосыңыз.

Хабарландыру аймағының белгішесін қосу үшін

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Оборудование и звук (Аппараттық құрал және дыбыс) > HP ProtectSmart Hard Drive Protection** параметрлерін таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Пайдаланушы жазбасын басқару функциясымен сұрақ қойылса, **Иә** түймешігін басыңыз.

2. Жүйелік тапсырмалар тақтасындағы белгішеден **Показать (Көрсету)** параметрін таңдаңыз.
3. **ОК** түймешігін басыңыз.

Қуатты қауіпсіз позицияға орнатылған қатты диск көмегімен басқару

HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы қатты дискіні қауіпсіз позицияға орнатқан жағдайда мына әрекеттер орын алады:

- Компьютер өшпейді.
- Компьютерде ұйқы немесе күту күйі қосылмайды.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютер батарея қуатымен жұмыс істеп тұрып, ең төмен батарея деңгейіне жеткенде HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы компьютердің күту режимін қосады.

Компьютерді жылжытпас бұрын HP компаниясы компьютерді сөндіруді немесе ұйқы немесе күту күйі қосуды ұсынады.

HP ProtectSmart Hard Drive Protection бағдарламалық құралын пайдалану

HP ProtectSmart Hard Drive Protection бағдарламалық құралы мына әрекеттер орындайды:

- HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралын қосу және өшіру.

 ЕСКЕРІМ: Пайдаланушы құқықтарыңызға байланысты HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралын қосуға және өшіруге мүмкіндігіңіз болмауы мүмкін. Сонымен қатар, әкімші тобының мүшелері әкімші емес пайдаланушылар құқықтарына ауыса алады.

- Жүйедегі дискінің қолдауы бар-жоқтығын анықтау.

Бағдарламалық құралды ашып, параметрлерді өзгерту үшін, мына қадамдарды орындаңыз:

1. HP ProtectSmart Hard Drive Protection терезесін ашу үшін, Мобильділікті басқару орталығындағы қатты диск белгішесін басыңыз.

– немесе –

Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Оборудование и звук (Аппараттық құрал және дыбыс) > HP ProtectSmart Hard Drive Protection параметрлерін таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Пайдаланушы жазбасын басқару функциясымен сұрақ қойылса, **Иә** түймешігін басыңыз.

2. Параметрлерді өзгерту үшін, сәйкес түймешікті басыңыз.
3. **ОК** түймешігін басыңыз.

Диск салатын жердегі қатты дискіні ауыстыру

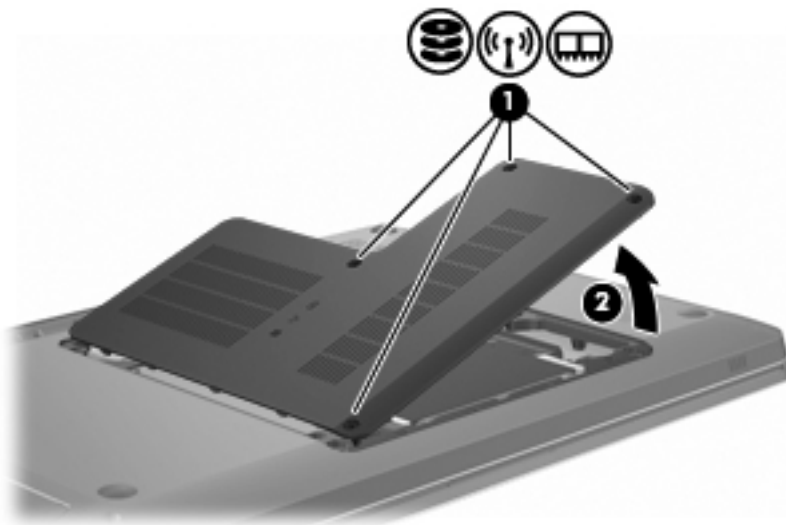
△ **ЕСКЕРТУ:** Мәліметтердің жоғалуын немесе жауапсыз жүйені болдырмау үшін

Қатты дискіні қатты диск ұясынан шығармастан бұрын, компьютерді өшіріңіз. Компьютер қосулы тұрғанда, ұйқы немесе күту күйінде болғанда, қатты дискіні шығарып алмаңыз.

Компьютердің өшірілген күйде, ұйқы күйінде немесе күту күйінде екені туралы сенімді болмасаңыз, компьютерді қуат түймешігін басу арқылы қосып, одан кейін оны амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.

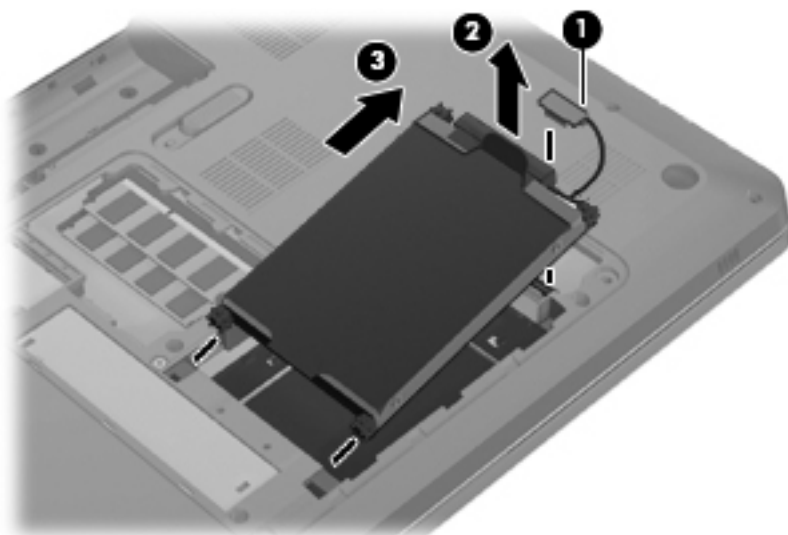
Қатты дискіні шығарып алу үшін

1. Жұмысыңызды сақтаңыз.
2. Компьютерді өшіріп, дисплейді жабыңыз.
3. Компьютерге жалғанған сыртқы құрылғылардың барлығын ажыратыңыз.
4. Қуат сымын айнымалы ток көзінен ажыратыңыз.
5. Компьютерді аударып, қатты диск ұясын сізге қаратып, жалпақ бетке орналастырыңыз.
6. Батареяны компьютерден шығарып алыңыз.
7. Қатты диск қақпағының төрт бұрандасын **(1)** босатып алыңыз.
8. Диск қақпағын **(2)** компьютерден көтеріп алыңыз.

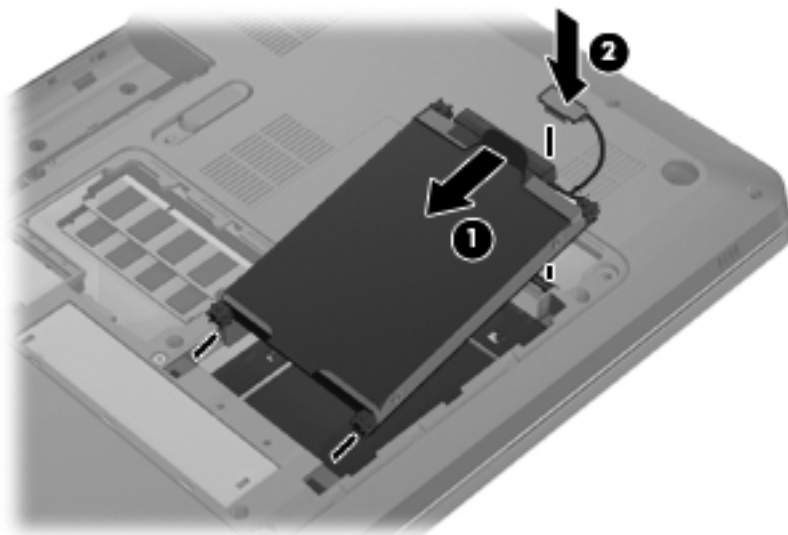
9. Қатты диск кабелін жүйе тақтасынан ажырату үшін, кабельдегі пластмасса кесіндісін **(1)** қатты тартыңыз.

10. Қатты дискінің оң жағындағы кесіндіні (2) тартып, дискіні 45 градус бұрышына көтеріп, оны (3) компьютерден шығарып алыңыз.

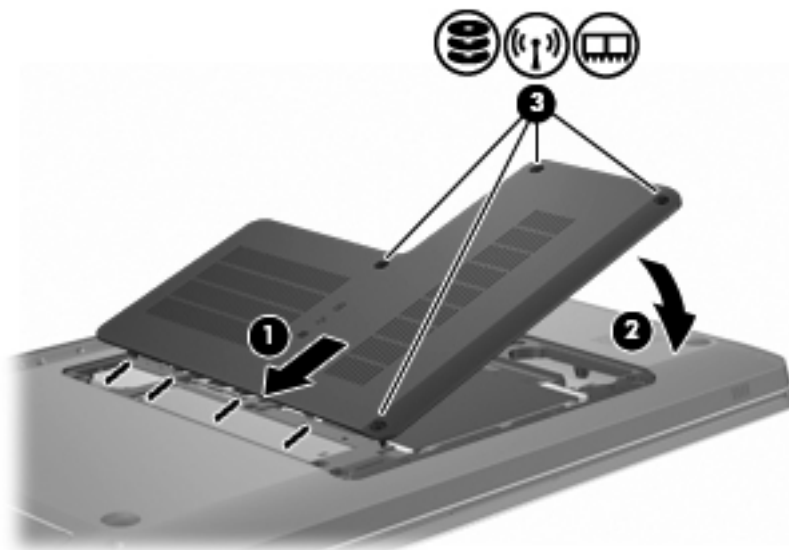
Қатты дискіні орнату үшін

1. Қатты дискіні диск салатын жерге енгізіңіз.
2. Кесіндінен (1) ұстап, қатты дискіні резеңкелі аралық қабаттарды қатты диск салатын орынның сол жағындағы ұяларға орналасатындай етіп оң жаққа тартыңыз.
3. Қатты диск кабелін (2) жүйе тақтасындағы қатты диск қосқышына жалғаңыз.

4. Қатты диск қаппағындағы ілгектерді (1) компьютердегі кетіктерге туралаңыз.
5. Қаппақты (2) жабыңыз.

6. Қатты диск қақпағындағы бұрандаларды (3) бұрап қатайтыңыз.

7. Батареяны орнына салыңыз.
8. Компьютерді аударып қойыңыз.
9. Компьютерге сыртқы құрылғыларды жалғаңыз.
10. Компьютерді айнымалы ток көзіне қосыңыз.
11. Компьютерді қосыңыз.

8 Сыртқы құрылғылар

USB құрылғысын пайдалану

USB пернетақтасы, тінтуір, диск, принтер, сканер немесе концентратор сияқты қосымша сыртқы құрылғы USB порты арқылы компьютерге немесе қосымша кеңейту өніміне жалғанады.

Кейбір USB құрылғылары әдетте құрылғымен қоса берілетін қосымша қолдау көрсету бағдарламалық құралын қажет етуі мүмкін. Құрылғыға арналған бағдарламалық құрал туралы қосымша ақпаратты өндірушінің нұсқауларынан қараңыз.

Компьютерде USB 1.0, USB 1.1 және USB 2.0 құрылғыларымен жұмыс істейтін 3 USB порты бар. Қосымша USB порттарын қосу үшін, қосымша концентраторды немесе қосымша кеңейту өнімін жалғаңыз.

USB құрылғысын жалғау

△ **ЕСКЕРТУ:** USB қосқышының зақымдануын болдырмау үшін, USB құрылғысын күштеп жалғамаңыз.

USB құрылғысын компьютерге жалғау үшін USB кабелін компьютердегі USB портына жалғаңыз.

USB құрылғысы анықталғанда сигнал беріледі.

📖 **ЕСКЕРІМ:** USB құрылғысы бірінші рет жалғанған кезде, тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде «Установка программного средства драйвера устройства» (Құрылғы драйверінің бағдарламалық құралын орнату) хабары көрсетіледі.

USB құрылғысын ажырату

△ **ЕСКЕРТУ:** Ақпараттың жоғалуын немесе жүйенің жауап бермеуін болдырмау үшін осы бөлімдегі нұсқауларды орындаңыз.

ЕСКЕРТУ: USB қосқышын зақымдап алмас үшін USB құрылғысын шығарып алған кезде оны сымынан тартпаңыз.

USB құрылғысын шығарып алу үшін

1. Тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Безопасное извлечения оборудования и носителей данных** (Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару) белгішесін нұқыңыз.

Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару белгішесін көрсету үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырын белгішелерді көрсету) белгішесін (бұл тапсырмалар тақтасының сол жағында орналасқан көрсеткі) нұқыңыз.

2. Тізімдегі құрылғы атауын нұқыңыз.

Құрылғыны шығарып алу қауіпсіз екендігі ескертіледі.

3. Құрылғыны ажыратыңыз.

SATA құрылғысын пайдалану

eSATA порты eSATA сыртқы қатты дискісі сияқты өнімділігі жоғары eSATA қосымша құрамдас бөлігін жалғайды.

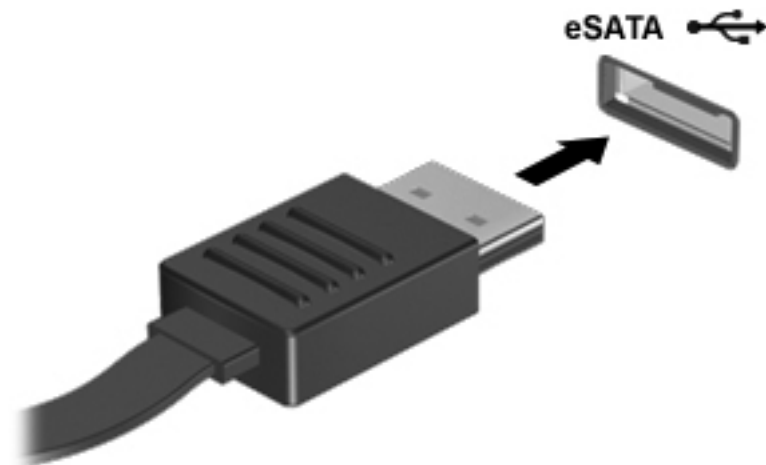
Кейбір eSATA құрылғылары әдетте құрылғымен қоса берілетін қосымша қолдау көрсету бағдарламалық құралын қажет етуі мүмкін. Нақты құрылғыға қатысты бағдарламалық құрал туралы қосымша ақпарат алу үшін өндіруші нұсқауларын қараңыз. Бұл нұсқаулар бағдарламалық құралмен бірге келетін дискіде, бағдарламалық құралдың анықтама бөлімінде немесе өндірушінің веб-торабында беріледі.

 ЕСКЕРІМ: eSATA порты қосымша USB құрылғысын да қолданады.

eSATA құрылғысын жалғау

△ **ЕСКЕРТУ:** eSATA порт қосқышының зақымдануын болдырмау үшін, eSATA құрылғысын күштеп жалғамаңыз.

eSATA құрылғысын компьютерге жалғау үшін, құрылғысының eSATA кабелін компьютердегі eSATA портына жалғаңыз.

Сигнал құрылғының компьютерге жалғанғандығы туралы сізді ескертеді.

eSATA құрылғысын ажырату

- △ **ЕСКЕРТУ:** Ақпараттың жоғалуын немесе жүйенің жауап бермеуін болдырмау үшін осы бөлімдегі нұсқауларды орындаңыз.

ЕСКЕРТУ: eSATA қосқышының зақымдалуын болдырмау үшін, eSATA құрылғысын ажырату мақсатында кабельден тартпаңыз.

eSATA құрылғысын шығару үшін

1. Тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Безопасное извлечения оборудования и носителей данных** (Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару) белгішесін нұқыңыз.

Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару белгішесін көрсету үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырын белгішелерді көрсету) белгішесін (бұл тапсырмалар тақтасының сол жағында орналасқан көрсеткі) нұқыңыз.

2. Тізімдегі құрылғы атауын нұқыңыз.

Құрылғыны шығарып алу қауіпсіз екендігі ескертіледі.

3. Құрылғыны ажыратыңыз.

9 Сыртқы медиа карталары

Сандық медиа ұясының карталарын пайдалану

Қосымша сандық карталар деректерді қауіпсіз сақтау мен оларды ыңғайлы түрде ортақ пайдалану мүмкіндігін береді. Бұл карталар әдетте сандық медиамен жабдықталған камераларда, қалта компьютерлерінде және басқа да компьютерлерде қолданылады.

Сандық медиа ұясы келесі сандық карта пішімдерін қолданады:

- Жад картасы (MS)
- Жад картасы Pro (MSP)
- Мультимедиа картасы (MMC)
- Secure Digital (SD) жад картасы
- Сыйымдылығы жоғары қауіпсіз сандық (SDHC) жад картасы
- xD-Picture картасы (XD)
- xD-Picture картасы (XD) H типті
- xD-Picture картасы (XD) M типті

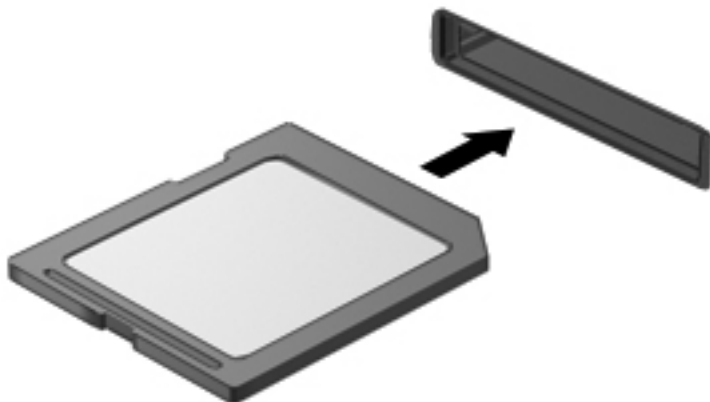
Сандық картаны енгізу

△ **ЕСКЕРТУ:** Сандық картаға немесе компьютерге зақым келтірмеу үшін, сандық медиа ұясына ешқандай адаптерді салмаңыз.

ЕСКЕРТУ: Сандық карта қосқыштарының зақымдалуын болдырмау үшін, сандық картаны күштеп енгізбеңіз.

1. Сандық картаны ұстағанда, жапсырмасын жоғары, ал оның қосқыштарын компьютерге қаратыңыз.

2. Картаны сандық медиа ұясына енгізіңіз және ол нық отырғанша картаны ішіне итеріңіз.

Құрылғы анықталған кезде, ескерту дыбысы естіледі және мүмкіндіктер мәзірі ашылады.

Сандық картаны шығарып алу

-
- △ **ЕСКЕРТУ:** Мәліметтердің жоғалуын немесе жүйенің жауап бермеуін болдырмау үшін осы бөлімдегі нұсқауларды орындаңыз.
 - 📝 **ЕСКЕРІМ:** Деректер тасымалын тоқтату үшін, амалдық жүйенің көшіру терезесінде **Отмена** (Болдырмау) түймешігін басыңыз.
-

Сандық картаны шығарып алу үшін

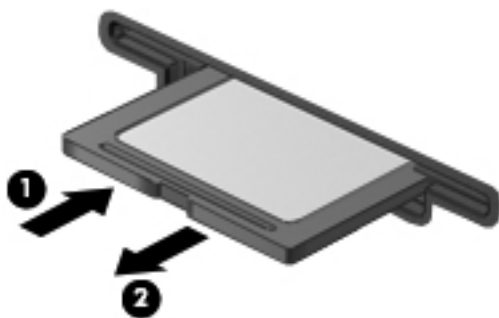
1. Мәліметтердің барлығын сақтап, сандық картамен байланысты барлық бағдарламаларды жабыңыз.
2. Тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **Безопасное извлечения оборудования и носителей данных** (Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару) белгішесін нұқыңыз.

Аппараттық құралды қауіпсіз шығарып алу және құралды шығару белгішесін көрсету үшін, **Показать скрытые значки** (Жасырын белгішелерді көрсету) белгішесін (бұл тапсырмалар тақтасының сол жағындағы көрсеткі) нұқыңыз.

3. Тізімдегі сандық картаның атауын нұқыңыз.

Құрылғыны шығарып алу қауіпсіз екендігі ескертіледі.

4. Сандық картаны **(1)** басып, оны ұясынан **(2)** шығарып алыңыз.

10 Жад модульдері

Компьютерде оның астыңғы жағында орналасқан бір жад модулінің бөлімі болады. Компьютердің жад сыйымдылығы бос кеңейту жад модулінің ұясына жад модулін қосу немесе бастапқы жад модулінің ұясындағы бар жад модулін жетілдіру арқылы кеңейтіледі.

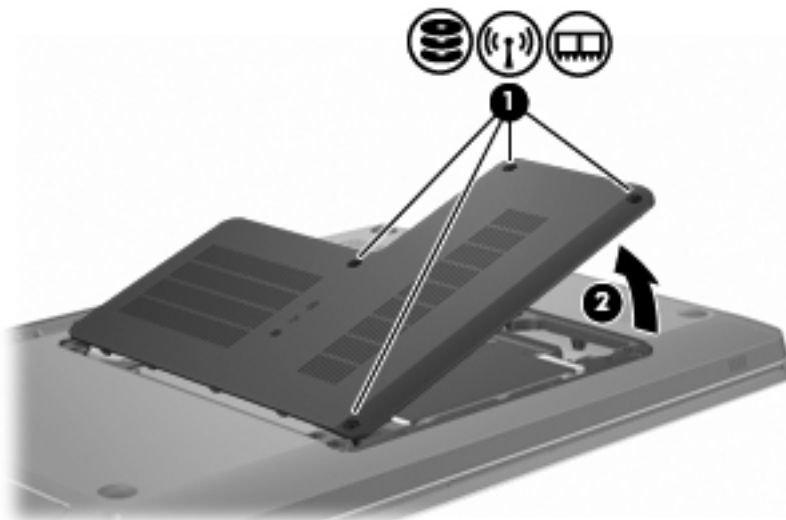
- ⚠ **АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!** Ток ұру немесе жабдықтың зақымдалу қатерін азайту үшін, қуат сымын ажыратып, жад модулін орнатпас бұрын, барлық батареяларды шығарып алыңыз.
- ⚠ **ЕСКЕРТУ:** Электростатикалық разряд (ESD) электроникалық бөліктерді зақымдайды. Қандай да бір іс ретін бастамастан бұрын, жерге орнатылған нысанды түрту арқылы бойыңызда тұрақты электр тогының жоқтығына көз жеткізіңіз.
- 📖 **ЕСКЕРІМ:** Екінші жад модулін қосқанда, қос арна теңшелімін пайдалану үшін, екі жад модулінің бірдей өлшемде екеніне көз жеткізіңіз.

Жад модулін қосу немесе ауыстыру үшін

1. Жұмысыңызды сақтаңыз.
2. Компьютерді өшіріп, дисплейді жабыңыз.

Компьютердің өшірілген күйде, ұйқы күйінде немесе күту күйінде екені туралы сенімді болмасаңыз, компьютерді қуат түймешігін басу арқылы қосып, одан кейін оны амалдық жүйе арқылы өшіріңіз.
3. Компьютерге жалғанған сыртқы құрылғылардың барлығын ажыратыңыз.
4. Қуат сымын айнымалы ток көзінен ажыратыңыз.
5. Компьютерді тегіс жерге аударып қойыңыз.
6. Батареяны компьютерден шығарып алыңыз.
7. Жад модулі бөлімінің бұрандаларын **(1)** алыңыз.

8. Жад модулі бөлімінің қақпағын (2) компьютерден алыс көтеріңіз.

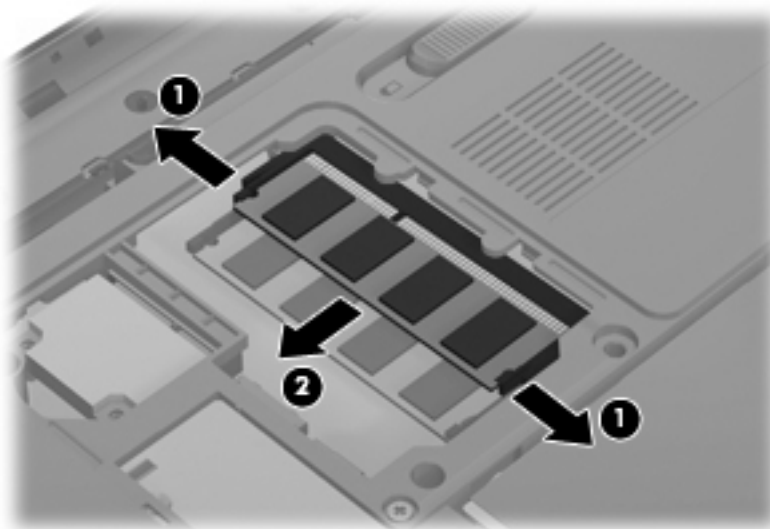

9. Жад модулін ауыстырып жатқанда, бар жад модулін шығарып алу үшін мына қадамдар орындаңыз:

- a. Жад модулінің екі жағындағы ұстап тұратын қыстырғыштарды (1) тартып алыңыз. Жад модулінің бұрыштарын жоғары қаратыңыз.

△ **ЕСКЕРТУ:** Жад модулінің зақымдануын болдырмау үшін, оны жиектерінен ғана ұстаңыз. Жад модуліндегі бөліктерге қолыңызды тигізбеңіз.

- b. Жад модулінің жиектерінен (2) ұстап, оны жад модулі ұясынан сыртқа жайлап тартыңыз.

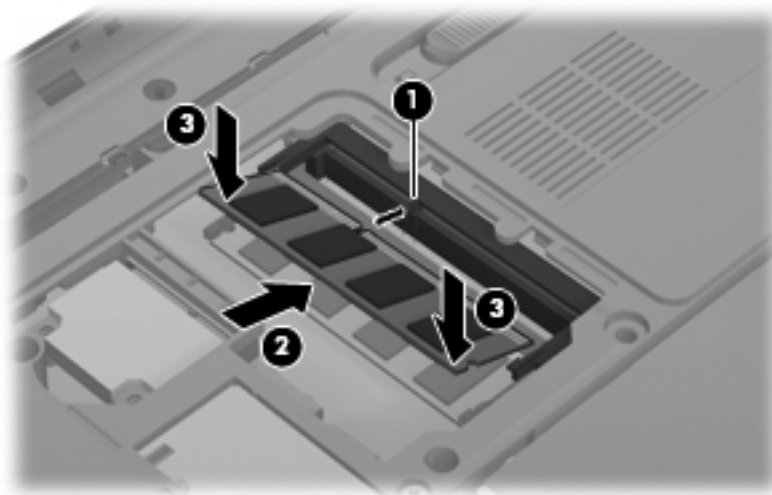

Шығарғаннан кейін жад модулін қорғау үшін, оны электростатикалық разряд өтпейтін контейнерге салыңыз.

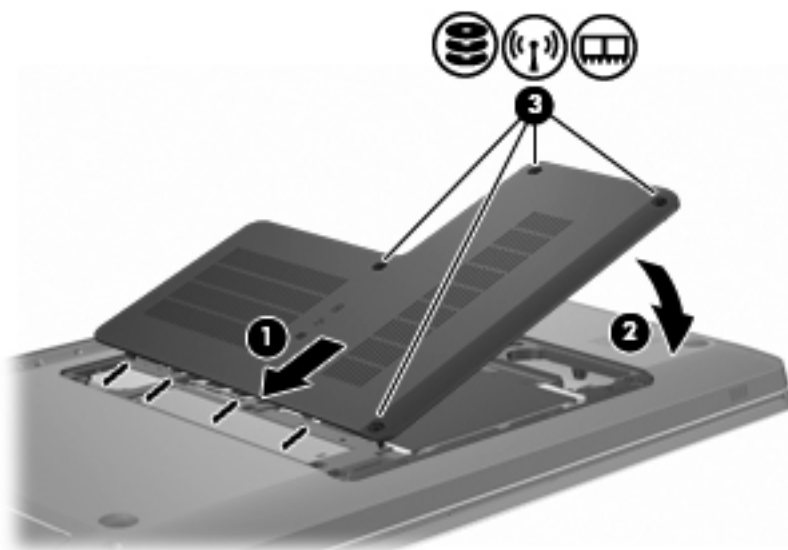
10. Жаңа жад модулін енгізу үшін мына қадамдар орындаңыз:

△ **ЕСКЕРТУ:** Жад модулінің зақымдануын болдырмау үшін, оны жиектерінен ғана ұстаңыз. Жад модуліндегі бөліктерге қолыңызды тигізбеңіз және жад модулін қисайтпаңыз.

- a. Жад модулінің түйіскен жиегін (1) жад модулі ұясының құлақшасына туралаңыз.
- b. Жад модулі бөлімінің бетінен 45 градус бұрыштағы жад модулімен модульді (2) жад модулінің ұясына ол нық отырғанша басыңыз.
- c. Жад модулінің сол және оң жақ жиектеріне қысым бере отырып, жад модулін (3) төмен қарай жайлап, ұстап тұратын қыстырғыштар орнына түскенше, басыңыз.

11. Жад модулі бөлімінің қақпағындағы ілгектерді (1) компьютердегі кетіктерге туралаңыз.
12. Қақпақты (2) жабыңыз.
13. Жад модулі бөлімінің төрт бұрандасын (3) орнына салып қатайтыңыз.

14. Батареяны орнына салыңыз.
15. Компьютерді аударып қойыңыз.

16. Компьютерге сыртқы құрылғыларды жалғаңыз.
17. Компьютерді айнымалы ток көзіне қосыңыз.
18. Компьютерді қосыңыз.

11 Қауіпсіздік

Компьютерді қорғау

Windows амалдық жүйесі және Windows жүйесінің емес Setup Utility утилитасы арқылы берілген стандартты қауіпсіздік мүмкіндіктері жеке параметрлеріңізді және деректерді әртүрлі қауіптерден қорғайды.

Осы нұсқаулықта берілген нұсқауларды мына мүмкіндіктерді пайдалану үшін орындаңыз:

- Құпия сөздер
- Вирусқа қарсы бағдарламалық құрал
- Қалқан бағдарламалық құралы
- Критикалық қауіпсіздік жаңартулары
- Қосымша қауіпсіздік кабелі
- Саусақ ізін оқу құрылғысы (тек таңдаулы үлгілерде)

 ЕСКЕРІМ: Қауіпсіздік шешімдері қорғаныс шаралары ретінде әрекет ету үшін жасалады, бірақ олар бағдарламалық құрал шабуылдарынан немесе компьютерге күтімсіз қарау не оны ұрланудан қорғамайды.

ЕСКЕРІМ: Компьютерді жөндеуге жібермес бұрын барлық құпия сөздер мен саусақ ізі параметрлері жойылуы керек.

Компьютер қаупі	Қауіпсіздік мүмкіндігі
Компьютерді рұқсатсыз қолдану	<ul style="list-style-type: none">• QuickLock• Қосылғанда сұралатын құпия сөз
Компьютерлік вирустар	Norton Internet Security бағдарламалық құралы
Деректерге рұқсатсыз кіру	<ul style="list-style-type: none">• Қалқан бағдарламалық құралы• Windows жаңартулары
Setup Utility утилитасы, BIOS параметрлері және басқа жүйені анықтау апаратына рұқсатсыз кіру	Әкімші құпия сөзі
Компьютерге төнетін бар немесе келешек қауіптер	Microsoft® компаниясынан алынатын критикалық қауіпсіздік жаңартулары
Windows пайдаланушы жазбасын рұқсатсыз пайдалану	Пайдаланушы құпия сөзі
Компьютердің орнын рұқсатсыз ауыстыру	Қауіпсіздік кабелінің ұясы (қосымша қауіпсіздік кабелімен бірге пайдаланылады)

Құпия сөздерді пайдалану

Құпия сөз — компьютер апаратын қорғау үшін таңдалатын таңбалардың тобы. Ақпаратқа кіруді басқарудың жолына байланысты құпия сөздердің бірнеше түрлері орнатылуы мүмкін. Құпия сөздер компьютерде алдын ала орнатылған Windows жүйесінің немесе Windows жүйесінің емес Setup Utility утилитасында орнатылады.

- △ **ЕСКЕРТУ:** Компьютердің құлыпталуын болдырмау үшін, орнатылған әрбір құпия сөзді жазыңыз. Көптеген құпия сөздер олар орнатылған, өзгертілген, жойылған күйде көрсетіледі, әрбір құпия сөзді жедел жазып алып, қауіпсіз жерде сақтау маңызды.

Бірдей құпия сөзді Setup Utility утилитасының мүмкіндігіне және Windows қауіпсіздік мүмкіндігіне арнап пайдалануға болады, сондай-ақ бірдей құпия сөзді Setup Utility утилитасының бірнеше мүмкіндіктері үшін пайдалануға болады.

Setup Utility құралында құпия сөзді орнату үшін

- 8 әріп пен санның тіркесімін пайдаланыңыз. Регистрді ескеру қажет.
- Setup Utility құралы сұрағанда құпия сөзді теріңіз. Windows жүйесінде орнатылатын құпия сөзді Windows жүйесінің командалық жолағында теру қажет.

Құпия сөзді қауіпсіз жасау мен сақтау үшін

- Бағдарламаның орнатылған талаптарын орындаңыз.
- Құпия сөздерді жазып алып, оларды компьютерден алыс қауіпсіз жерге сақтаңыз.
- Құпия сөздерді компьютердегі файлда сақтамаңыз.
- Басқа адам арқылы оңай табылатын атыңызды немесе басқа жеке мәліметтеріңізді пайдаланбаңыз.

Экранды қорғағыш сияқты Windows құпия сөздері туралы қосымша ақпаратты алу үшін, **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау)** тармақтарын таңдаңыз.

Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату

Құпия сөз	Қызмет
Әкімші құпия сөзі	Компьютер мазмұнына әкімші деңгейінде кіруді қорғайды. ЕСКЕРІМ: Осы құпия сөзді Setup Utility утилитасы мазмұнына кіру үшін пайдалануға болмайды.

Құпия сөз	Қызмет
Пайдаланушы құпия сөзі	Windows пайдаланушы есептік жазбасына кіруді қорғайды. Бұл сондай-ақ, компьютер мазмұнына кіруді қорғайды және ұйқы күйі немесе күту күйінен шыққан кезде енгізілуі қажет.
QuickLock	Компьютерге кіру алдында Windows жүйесіне кіру тілқатысу терезесінде құпия сөзді теру арқылы компьютерді қорғайды. Пайдаланушы немесе әкімші құпия сөзін орнатудан кейін мына әрекеттерді орындаңыз: <ol style="list-style-type: none"> 1. QuickLock пернесін басу арқылы QuickLock құралын бастаңыз. 2. Windows жүйесін пайдаланушы немесе әкімші құпия сөзін теріп, QuickLock құралынан шығыңыз.

Setup Utility утилитасында құпия сөздерді орнату

Құпия сөз	Қызмет
Әкімші құпия сөзі	<ul style="list-style-type: none"> • Setup Utility утилитасына кіруді қорғайды. • Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, Setup Utility утилитасына кірген сайын ол енгізіледі. <p>ЕСКЕРТУ: Егер сіз әкімші құпия сөзін ұмытып қалсаңыз, Setup Utility утилитасына кіру мүмкін емес.</p>
Қосылғанда сұралатын құпия сөз	<ul style="list-style-type: none"> • Компьютер мазмұнына кіруді қорғайды. • Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, компьютерді қосқан не өшірілген немесе күту күйінен шыққан сайын оны енгізу қажет. <p>ЕСКЕРТУ: Қосылғанда сұралатын құпия сөзді ұмытып қалсаңыз, компьютерді қосу немесе қайта қосу және күту күйінен шығу мүмкін болмайды.</p>

Құпия сөздер туралы толық ақпарат алу үшін осы нұсқаулықтың «Әкімші құпия сөзі» немесе «Қосылғанда сұралатын құпия сөз» бөлімін қараңыз.

Әкімші құпия сөзі

Әкімші құпия сөзі Setup Utility утилитасының конфигурация параметрлерін және жүйені анықтау ақпаратын қорғайды. Бұл құпия сөз орнатылғаннан кейін, Setup Utility утилитасына кірген сайын оны енгізу қажет.

Әкімші құпия сөзін Windows жүйесіне орнатылған әкімші құпия сөзімен алмастыруға болмайды немесе ол орнатылған, енгізілген, өзгертілген немесе жойылған күйде көрсетіледі. Құпия сөзді жазып алғандығыңызға және қауіпсіз жерде сақтағандығыңызға көз жеткізіңіз.

Әкімші құпия сөзін басқару

Құпия сөзді орнату, өзгерту немесе жою үшін

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. Экранның төменгі сол бұрышында «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. Экранның төменгі сол бұрышында «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

2. **Безопасность** (Қауіпсіздік) > **Установить пароль администратора** (Әкімші құпия сөзін орнату) пәрменін таңдап, **enter** пернесін басу үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз.
 - Әкімші құпия сөзін орнату үшін, құпия сөзіңізді **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістеріне енгізіп, **enter** пернесін басыңыз.
 - Әкімші құпия сөзін өзгерту үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите текущий пароль** (Ағымдағы құпия сөзді енгізіңіз) өрісіне енгізіп, **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістеріне жаңа құпия сөзді енгізіп, **enter** пернесін басыңыз.
 - Әкімші құпия сөзін жою үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите пароль** (Құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **enter** пернесін төрт рет басыңыз.
3. Енгізілген өзгертулерді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, көрсеткі пернелерді пайдаланып, **Выйти** (Шығу) > **Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) пәрмендерін таңдаңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

Әкімші құпия сөзін енгізу

Введите пароль (Құпия сөзді енгізіңіз) сұрауына әкімші құпия сөзін теріп, **enter** пернесін басыңыз. Әкімші құпия сөзі үш рет сәтсіз енгізілгеннен кейін компьютерді қайта іске қосып, әрекетті қайта орындаңыз.

Қосылғанда сұралатын құпия сөз

Қосылғанда сұралатын құпия сөз компьютерді рұқсатсыз қолданудан қорғайды. Осы құпия сөз орнатылғаннан кейін, компьютерді қосқан не өшірілген немесе күту күйінен шыққан сайын оны енгізу қажет. Қосылғанда сұралатын құпия сөз орнатылған, енгізілген, өзгертілген немесе жойылған күйде көрсетіледі.

Қосылғанда сұралатын құпия сөзді басқару

Қосылғанда сұралатын құпия сөзді енгізу, өзгерту немесе жою үшін

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. Экранның төменгі сол бұрышында «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. Экранның төменгі сол бұрышында «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

2. Көрсеткі пернелерін пайдалану арқылы **Безопасность (Қауіпсіздік) > Установить пароль при включении питания** (Қосылғанда сұралатын құпия сөзді орнату) пәрменін таңдап, **enter** пернесін басыңыз.
 - Қосылғанда сұралатын құпия сөзді орнату үшін, құпия сөзді **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістерінде теріп, **enter** пернесін басыңыз.
 - Қосылғанда сұралатын құпия сөзді өзгерту үшін, ағымдағы құпия сөзді **Введите текущий пароль** (Ағымдағы құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **Введите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді енгізіңіз) және **Подтвердите новый пароль** (Жаңа құпия сөзді растаңыз) өрістерінде жаңа құпия сөзді теріп, **enter** пернесін басыңыз.
 - Қосылғанда сұралатын құпия сөзді жою үшін, құпия сөзді **Введите текущий пароль** (Ағымдағы құпия сөзді енгізіңіз) өрісінде теріп, **enter** пернесін төрт рет басыңыз.
3. Енгізілген өзгертулерді сақтау және Setup Utility утилитасынан шығу үшін, көрсеткі пернелерді пайдаланып, **Выйти (Шығу) > Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) пәрмендерін таңдаңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

Қосылғандағы құпия сөзді енгізу

Введите пароль (Құпия сөзді енгізіңіз) сұрауына құпия сөзіңізді теріп, **enter** пернесін басыңыз. Құпия сөз үш рет сәтсіз енгізілгеннен кейін компьютерді қайта іске қосып, әрекетті қайта орындаңыз.

Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану

Электрондық поштаға, желіге немесе Интернетке кіру үшін пайдаланылатын компьютерге вирустар қаупі төнеді. Компьютерлік вирустар амалдық жүйені, бағдарламаларды немесе қызметтік бағдарламаларды бұзады, не болмаса олардың нашар жұмыс істеуіне әкеліп соқтырады.

Вирусқа қарсы бағдарламалық құрал көптеген вирустарды анықтап, көп жағдайларда олар келтірген зиянды жояды. Жаңадан шыққан вирустарға қарсы үздіксіз қорғауды қамтамасыз ету үшін, вирусқа қарсы бағдарламалық құралды үнемі жаңартып отырыңыз.

Norton Internet Security вирусқа қарсы бағдарламалық құралы компьютерде зауытта орнатылған. Бағдарламаның 60 күн бойы ешбір төлемақысыз жаңарту мүмкіндігі бар. HP 60 күннен кейін де компьютерді жаңа вирустардан кеңейтілген жаңарту қызметтерін сатып алу арқылы қорғауды ұсынады. Norton Internet Security вирусқа қарсы бағдарламалық құралын пайдалану және жаңарту, сондай-ақ мерзімі кеңейтілген жаңарту қызметін сатып алу нұсқаулары бағдарламамен қоса қамтамасыз етіледі. Norton Internet Security бағдарламасын қарап шығу және оны қолдану үшін, **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Norton Internet Security** тармақтарын таңдаңыз.

Компьютерлік вирустар туралы толық ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімінің Поиск (Іздеу) жолағында *вирустар* сөзін теріңіз.

Қалқан бағдарламалық құралын пайдалану

Компьютерді электрондық пошта не Интернетке кіру үшін қолданғанда, рұқсаты жоқ адамдар компьютерге, жеке файлдарға және сіз туралы ақпаратқа кіру рұқсатын иеленуі мүмкін. Құпиялылықты қорғау үшін, компьютерде алдын ала орнатылған қалқан бағдарламалық құралын пайдаланыңыз.

Қалқан мүмкіндіктері жүйе кіру және желі әрекетін хабарлау және барлық кіріс және шығыс трафиктерін автоматты түрде бақылау әрекеттерін қамтиды. Қосымша ақпарат алу үшін, қалқанды пайдалану нұсқаулығын қараңыз немесе қалқанды өндірушімен хабарласыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Кейбір жағдайларға байланысты қалқан Интернет ойындарына кіруді құрсаулайды, желідегі принтерге немесе файлды ортақ пайдалануға кедергі келтіреді немесе рұқсаты бар электрондық пошта тіркемелерін құрсаулайды. Мәселені уақытша шешу үшін, желіаралық қалқан бағдарламасын уақытша өшіріп, тапсырманы орындағаннан кейін, қалқанды қайта қосыңыз. Ақаулықты толық шешу үшін, қалқанның параметрлерін қайта реттеңіз.

Қорғаныс жүйесінің маңызды жаңартуларын орнату

△ **ЕСКЕРТУ:** Microsoft маңызды жаңартулардың бар екені туралы ескертеді. Компьютерді қауіпсіздік бұзудан және компьютер вирустарынан қорғау үшін, ескертулерді алғаннан кейін мүмкіндігінше тез Microsoft компаниясынан барлық маңызды жаңартуларды орнатыңыз.

Компьютер жіберілгеннен кейін амалдық жүйеге және басқа бағдарламалық құралдарға арналған жаңартулар бар болуы мүмкін. Бар жаңартулардың компьютерге орнатылғандығын тексеру үшін

- Компьютер орнатылғаннан кейін Windows Update құралын бастаңыз. **Пуск (Бастау)> Все программы (Барлық бағдарламалар)> Windows Update** тармақтарын таңдап, жаңарту сілтемесін нұқыңыз.
- Бұдан кейін Windows Update қызметін ай сайын қосыңыз.
- Microsoft веб-торабы, сондай-ақ анықтама және қолдау орталығындағы жаңартулар сілтемесі арқылы алынғандай Windows және басқа Microsoft бағдарламалары үшін жаңартуларды орындаңыз.

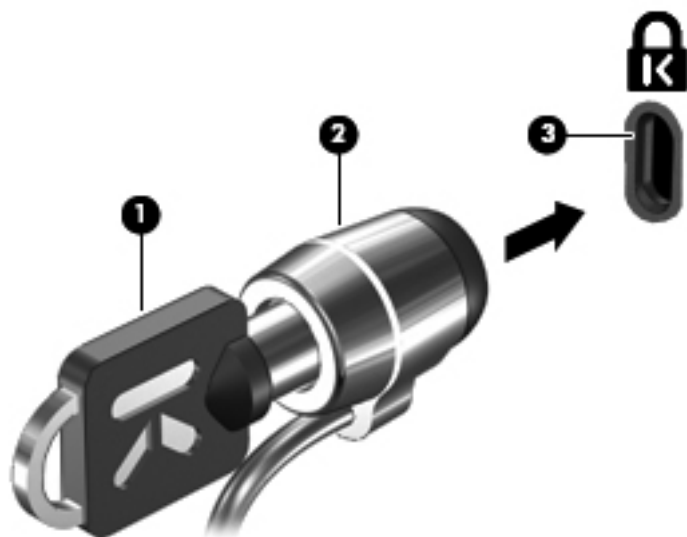
Қосымша қауіпсіздік кабелін орнату

📖 **ЕСКЕРІМ:** Қауіпсіздік кабелі сақтандырғыш құрал ретінде әрекет ету үшін жасалған, бірақ ол компьютерге күтімсіз қараудан немесе оны ұрланудан қорғай алмауы мүмкін.

ЕСКЕРІМ: Қауіпсіздік кабелі ұясының орны компьютер моделіне байланысты әртүрлі болады.

Қауіпсіздік кабелін жалғау үшін

1. Қауіпсіздік кабелін қорғалатын затқа ораңыз.
2. Кілтті (1) кабель құлпына (2) салыңыз.
3. Кабель құлпын компьютердегі қауіпсіздік кабелінің ұясына (3) салыңыз да, сосын оны кілтпен жабыңыз.

Саусақ ізін оқу құрылғысын қолдану (тек таңдаулы модельдерде)

 ЕСКЕРІМ: Саусақ ізін оқу құрылғысының орны компьютер моделіне байланысты әртүрлі болады.

Саусақ ізін оқу құрылғысын табу

Саусақ ізін оқу құрылғысы мына жерде орналасқан кішкентай металды сенсор болып табылады:

- Сенсорлы тақтаның төменгі жағының қасында
- Пернетақтаның оң жағында
- Дисплейдің үстіңгі оң жағында
- Дисплейдің сол жағында

Компьютер моделіне байланысты, саусақ ізін оқу құрылғысы көлденең немесе тігінен орналасуы мүмкін. Оның екі орналасу бағдары саусағыңызды металды сенсордың үстіне тігінен тигізетіндігіңізді талап етеді.

Саусақ ізін тіркеу

Windows құпия сөзін пайдаланудың орнына DigitalPersona Personal бағдарламалық құралында тіркелеген саусақ ізін пайдалану арқылы, саусақ ізін оқу құрылғысы Windows жүйесіне кіруге мүмкіндік береді.

Бір немесе бірнеше саусақ ізін тіркеу үшін

1. Windows жүйесінде, тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан **DigitalPersona Personal** белгішесін басыңыз.

2. Сәлемдесу мәтінін оқып, **Далее** (Келесі) түймешігін басыңыз.

Идентификацияңызды растау экраны ашылады.

3. Windows құпия сөзіңізді, егер ол орнатылған болса, енгізіңіз, одан кейін **Далее** (Келесі) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер Windows құпия сөзіңіз орнатылмаған болса, Windows жазбаңызды қорғау экраны ашылады. Windows жүйесіне кіру құпия сөзін жасаңыз немесе **Далее** (Келесі) түймешігін басып, бұл қадамды өткізіп жіберіңіз. Алайда, Windows жүйесіне кіру құпия сөзі орнатылғанда, бұл компьютер қауіпсіздігін жақсартады.

Саусақ ізін тіркеуге үйрену экраны ашылады.

4. Демонстрацияны көріп, **Далее** (Келесі) түймешігін басыңыз.

Саусақ ізін тіркеу экраны ашылады.

5. Тіркегіңіз келген саусақ ізіне сәйкес келетін экрандағы саусақ ізін таңдаңыз.

Ашылатын келесі экранда сол саусақ ізі қызыл түспен жанады.

6. Таңдалған саусақ ізін Саусақ ізін оқу құрылғысына баяу тигізіңіз.

 ЕСКЕРІМ: Егер ол дұрыс тигізілмеген болса, сәтсіз әрекеттің себебі хабарламада түсіндіріледі.

ЕСКЕРІМ: Жақсы нәтижеге жету үшін, Саусақ ізін оқу құрылғысын пайдаланған сайын бірдей саусақты бірдей бағдармен тигізіңіз.

7. Саусағыңызды төрт рет сәтті тигізгенше бірдей саусақты Саусақ ізін оқу құрылғысына тигізуді жалғасытырыңыз.

Саусақ ізі сәтті тіркелгенде, ашылатын Саусақ ізін тіркеу экраны қосымша саусақ іздерін тіркеуге мүмкіндік береді. Қосымша саусақ іздерін тіркеу үшін 5 мен 7 аралығындағы қадамдарды қайталаңыз.

8. Саусақ іздерін тіркеу үрдісін аяқтағаннан кейін **Далее** (Келесі) түймешігін басыңыз.

Егер бір саусақ ізі ғана тіркелсе, қосымша саусақ іздерін тіркеу туралы хабарлама көрсетіледі. Қосымша саусақ іздерін тіркеу үшін, **Да** (Иә) түймешігін басып, саусақ ізін тіркеген сайын 1 мен 8 аралығындағы қадамдарды қайталаңыз.

– немесе –

Егер қосымша саусақ іздерін тіркегіңіз келмесе, **Нет** (Жоқ) түймешігін басыңыз. Тіркеуді аяқтау экраны ашылады.

9. **Готово** (Дайын) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Әрбір қосымша пайдаланушы үшін 1 мен 9 аралығындағы қадамдарды қайталаңыз.

Тіркелген саусақ ізін Windows жүйесіне кіру үшін пайдалану

Windows жүйесіне саусақ ізіңіз арқылы кіру үшін

1. Саусақ ізіңізді тіркегеннен кейін Windows жүйесін қайта бастаңыз.
2. Windows жүйесіне кіру үшін саусақ іздеріңіздің біреуін тигізіңіз.

12 Ақаулықтарды жою

WLAN жүйесіне қосылу мүмкін емес

Желілік қосылыс мәселесін шешпес бұрын, сымсыз құрылғылар барлығының құрылғы драйверлері орнатылғандығына көз жеткізіңіз.

 ЕСКЕРІМ: Сымсыз желілік құрылғылар тек таңдаулы компьютер үлгілеріне қосылған. Егер сымсыз желі мүмкіндігі түпнұсқа компьютер орауының шетіндегі мүмкіндіктер тізімінде болмаса, сымсыз желілік құрылғыны сатып алып, компьютерге сымсыз желі мүмкіндігін қосыңыз.

Сымсыз желілік қосылыс мәселелеріне мына себеп болуы мүмкін:

- Желі конфигурациясын (SSID немесе қауіпсіздік) өзгерту
- Сымсыз құрылғының өшірілгендігі немесе дұрыс орнатпағандығы
- Сымсыз құрылғының немесе жол жоспарлағыш жабдығының жұмыс істемеуі
- Басқа құрылғылардың кедергілері

Егер WLAN жүйесіне қосылу ақаулықтары болса, кірістірілген WLAN құрылғысы компьютерде дұрыс орнатылғандығын тексеріңіз:

 ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде компьютердің қауіпсіздігін жақсартуға арналған пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігі бар. Бағдарламалық құралдарды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін, сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

1. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Жүйелік аймақтағы **Device Manager (Құрылғы реттеушісі)** түймешігін басыңыз.
3. Желілік адаптердің тізімін ашу үшін, қосу белгісін (+) басыңыз.
4. Желілік адаптерлер тізімінен WLAN құрылғысын анықтаңыз. WLAN құрылғысы үшін тізім *сымсыз, сымсыз LAN, WLAN, Wi-Fi* немесе *802.11* терминдерін қамтуы мүмкін.

Егер ешбір WLAN құрылғысы тізімде берілмесе, компьютердің кірістірілген WLAN құрылғысы болмауы немесе WLAN құрылғысы дұрыс орнатылмаған болуы мүмкін.

WLAN жүйелері ақаулықтарын жою туралы қосымша ақпарат алу үшін, анықтама және қолдау бөліміндегі веб-торапқа сілтемелерді қараңыз.

Қажет желіге қосылу мүмкін емес

Windows жүйесі зақымдалған WLAN қосылымын автоматты түрде жөндейді.

- Егер хабарландыру аймағында Сеть (Желі) белгішесі көрсетілсе, оны тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Устранение проблем** (Мәселелерді жою) тармағын таңдаңыз.

Windows жүйесі желілік құрылғыны қалпына келтіріп, таңдалған желілердің біреуіне қайтадан қосылуға тырысады.

- Егер хабарландыру аймағында Сеть (Желі) белгішесі көрсетілмесе, мына әрекеттер орындаңыз:
 1. **Пуск** (Бастау) > **Панель Управления** (Басқару тақтасы) > **Сеть и Интернет** (Желі және Интернет) > **Центр управления сетями и общим доступом** (Желі және ортақ пайдалануды басқару орталығы) тармақтарын таңдаңыз.
 2. **Устранение проблем** (Мәселелерді жою) тармағын нұқыңыз, одан кейін жөндеу үшін желіні таңдаңыз.

Желі белгішесі көрсетілмейді

Егер WLAN жүйесінің параметрлері реттелгеннен кейін желі күйінің белгішесі көрсетілмесе, бағдарламалық құралдың драйвері жоқ немесе зақымдалған. Windows жүйесінің «Устройство не обнаружено» (Құрылғы табылмады) хабарламасы экранға шығуы мүмкін. Драйверді қайтадан орнатыңыз.

Мына <http://www.hp.com> мекенжайындағы HP веб-торабынан компьютер үшін WLAN құрылғысы бағдарламалық құралының және драйверлерінің ең соңғы нұсқасын алыңыз. Егер WLAN құрылғысы бөлек сатып алынған болса, бағдарламалық құралдың ең соңғы нұсқасын алу үшін, өндірушінің веб-торабын қараңыз.

WLAN құрылғысы бағдарламалық құралының ең соңғы нұсқасын алу үшін

1. Веб-шолғышты ашып, <http://www.hp.com/support> веб-торабына өтіңіз.
2. Еліңізді немесе аймағыңызды таңдаңыз.
3. Бағдарламалық құралды немесе драйверді жүктеу мүмкіндігін таңдаңыз.
4. Компьютер моделінің нөмірін іздеу жолағына енгізіңіз.
5. **enter** пернесін басып, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер WLAN құрылғысы бөлек сатып алынған болса, бағдарламалық құралдың ең соңғы нұсқасын алу үшін, өндірушінің веб-торабын қараңыз.

Ағымдағы желі қауіпсіздігінің кодтары қолжетімді емес

Егер WLAN жүйесіне қосылған кезде желілік кілт немесе атау (SSID) сұралса, желі қауіпсіздікпен қорғалған. Қауіпсіз желіге қосылым жасау үшін, ағымдағы кодтарды енгізіңіз. SSID және желілік кілт дегеніміз компьютерді желіде анықтау үшін компьютерге енгізілетін әріп

және нөмірлерден тұратын кодтар болып табылады. Кодтарды табу үшін мына әрекеттер орындаңыз:

- Жеке сымсыз жол жоспарлағышқа қосылған желі үшін жол жоспарлағыш нұсқаулығындағы жол жоспарлағыш және WLAN құрылғысы екеуінде де бірдей кодтарды орнату нұсқауларын қайтадан қарап шығыңыз.
- Кеңседегі немесе қоғамдық Интернет әңгімелесу бөлмесіндегі желі сияқты жеке желі үшін кодтарды желі әкімшісінен алып, сұралған кезде кодтарды енгізіңіз.

Кейбір желілер қауіпсіздікті арттыру үшін жол жоспарлағыштарында немесе кіру нүктелерінде пайдаланылатын SSID және желілік кілттерді жүйелі түрде өзгертіп тұрады. Компьютердегі тиісті кодты осыған сәйкес өзгертіңіз.

Егер жаңа сымсыз желілік кілттер және желі үшін SSID жеткізілген болса және бұрын осы желіге қосылған болсаңыз, желіге қосылу үшін келесі қадамдарды орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Панель Управления (Басқару тақтасы) > Сеть и Интернет (Желі және Интернет) > Центр управления сетями и общим доступом (Желі және ортақ пайдалануды басқару орталығы)** тармақтарын таңдаңыз.

2. Сол жақ тақтада **Управление беспроводными сетями (Сымсыз желілерді басқару)** түймешігін басыңыз.

Қолжетімді WLAN жүйелерінің тізімі көрсетіліп тұрады. Егер бірнеше WLAN жүйесі белсенді болған байланыс орнында болсаңыз, бірнеше желілер көрсетіліп тұрады.

3. Желіні тізімнен таңдап, оны тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Свойства (Сипаттар)** параметрін таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер керекті желі тізімде болмаса, жол жоспарлағыш немесе кіру нүктесі жұмыс жасап тұрғандығын тексеру үшін желі әкімшісіне хабарласыңыз.

4. **Безопасность (Қауіпсіздік)** қойыншасын басып, **Ключ безопасности сети (Желілік қауіпсіздік кілті)** жолағына сымсыз қосылыстың дұрыс шифрлау деректерін енгізіңіз.
5. Бұл параметрлерді сақтау үшін, **ОК** түймешігін басыңыз.

WLAN қосылымы өте нашар

Егер қосылым нашар болса немесе компьютер WLAN желісіне қосылым жасай алмайтын болса, басқа құрылғылардан кедергіні төмендеу үшін, төмендегі қадамдарды орындаңыз:

- Компьютерді сымсыз жол жоспарлағышқа немесе кіру нүктесіне жақынырақ жылжытыңыз.
- Шағынтолқынды пеш, сымсыз телефон немесе ұялы телефон сияқты құрылғыларды уақытша ажыратыңыз.

Құрылғының қосылыс параметрлерінің барлығын күшпен қайта орнату үшін

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель Управления** (Басқару тақтасы) > **Сеть и Интернет** (Желі және Интернет) > **Центр управления сетями и общим доступом** (Желі және ортақ пайдалануды басқару орталығы) тармақтарын таңдаңыз.
2. Сол жақ тақтада **Управление беспроводными сетями** (Сымсыз желілерді басқару) түймешігін басыңыз.

Қолжетімді WLAN жүйелерінің тізімі көрсетіліп тұрады. Егер бірнеше WLAN жүйесі белсенді болған байланыс орнында болсаңыз, бірнеше желілер көрсетіліп тұрады.
3. Желіні таңдап, одан кейін **Удалить** (Жою) түймешігін басыңыз.

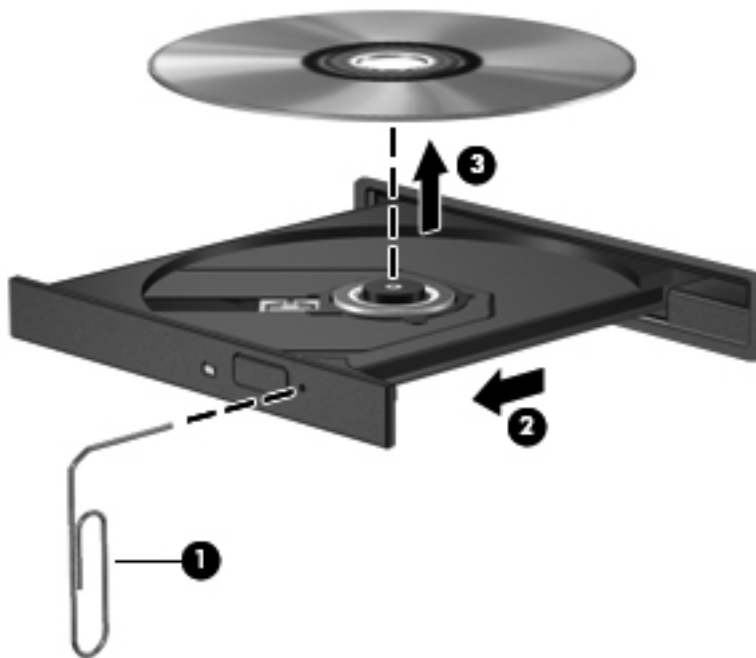
Сымсыз жол жоспарлағышына қосылу мүмкін емес

Егер сымсыз жол жоспарлағышқа қосылу әрекеті сәтсіз болса, жол жоспарлағыштан қуатты 10-15 секундқа ажыратып, сымсыз жол жоспарлағышты қайта қосыңыз.

Егер компьютер WLAN жүйесіне әлі де қосыла алмайтын болса, сымсыз жол жоспарлағышты өшіріп, қайта іске қосыңыз. Толық мәліметтер алу үшін, жол жоспарлағыш өндірушісінің нұсқауларын қараңыз.

Оптикалық диск салғыш ықшам диск, DVD немесе BD дискісін шығару үшін ашылмайды

1. Қағаз қыстырғыштың **(1)** ұшын драйвердің алдыңғы ұясындағы шығару саңылауына енгізіңіз.
 2. Диск салғыш шыққанша қағаз қыстырғышты жайлап басып, ол тоқтағанша салғышты **(2)** алға тартыңыз.
 3. Дискіні оның сыртқы жиектерімен көтеріп жатқанда, дискіні **(3)** білікті жайлап басу арқылы салғыштан шығарыңыз. Дискіні оның жиектерінен ұстаңыз, бірақ оның тегіс беттеріне қолыңызды тигізбеңіз.
-
- **ЕСКЕРІМ:** Диск салғыш толығымен ашылмаса, дискіні абайлап оны ашып жатқандай иілдіріңіз.
4. Диск салғышты жауып, дискіні қорғаныш қаптамаға салыңыз.

Компьютер ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін анықтамайды

Егер орнатылған құрылғы Windows амалдық жүйесімен анықталмаса, құрылғы драйверінің бағдарламалық құралы жоқ немесе зақымдалған болуы мүмкін. Егер оптикалық дискінің анықталмай жатқанын сезіктенсеңіз, оптикалық дискінің Device Manager утилитасында көрсетілетін тізімде бар екенін тексеру үшін мына әрекеттер орындаңыз:

1. Оптикалық диск жетегінен барлық дискілерді алыңыз.
2. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) тармақтарын таңдаңыз.
3. **Система** (Жүйе) аймағында **Device Manager** (Құрылғылар реттеушісі) параметрін таңдаңыз.
4. Device Manager терезесінде, орнатылған дискілердің барлығының тізімін ашу үшін, DVD и CD-ROM дисководы (DVD және ықшам диск жетектері) түймешігінің жанындағы көрсеткіні нұқыңыз.
5. Оптикалық құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен басу мына тапсырмалардың тізімін ашады:
 - Драйвердің бағдарламалық құралын жаңарту
 - Ажырату
 - Қайта орнату

- Жабдық өзгертулердің бар екенін тексеру Windows амалдық жүйесі жүйеге орнатылған аппараттық жабдықты тексеріп, керекті драйверлерді орнатады.
- Құрылғының дұмыс жұмыс атқарып жатқанын тексеру үшін, **Свойства** (Сипаттар) пәрменін таңдаңыз.
 - Сипаттар терезесінде берілетін толық мәліметтер құрылғының ақаулықтарын жоюға көмектеседі.
 - Құрылғының драйверлерін жаңарту, ажырату немесе қайта орнату үшін, **Драйвер** қойыншасын басыңыз.

Ықшам диск, DVD немесе BD дискісі ойнатылмайды

Ықшам диск, DVD немесе BD дискісін ойнату үшін мына әрекеттер орындаңыз:

- Дискіні ойнатудың алдында жұмысыңызды сақтап, барлық ашық болған бағдарламаларды жабыңыз.
- Дискіні ойнатудың алдында Интернетті жабыңыз.
- Дискіні дұрыс салғандығыңызға көз жеткізіңіз.
- Дискінің таза екеніне көз жеткізіңіз. Қажет болса, дискіні сүлгіленген сумен және түксіз матамен тазалаңыз. Дискіні ортасынан сыртқы жиекке қарай сүртіңіз.
- Дискінің жыртылмағандығын тексеріңіз. Егер жыртылғандығы байқалса, дискіні электрондық бұйымдар дүкендерінде сатылатын оптикалық диск жөндеу жинағымен қалпына келтіріңіз.
- Дискіні ойнатудың алдында ұйқы күйінен шығыңыз.

Дискіні ойнату барысында ұйқы немесе күту күйін бастамаңыз. Олай болмаған жағдайда, жалғастыруды қалайсыз ба сияқты ескерту хабарламасы экранға шығарылады. Егер бұл хабарлама экранға шықса, **Нет** (Жоқ) түймешігін басыңыз. Жоқ түймешігі басылғаннан кейін компьютер мына әрекеттер орындауы мүмкін:

- Ойнату үрдісін жалғастырады.
- Мультимедиалық бағдарламаның ойнату терезесін жабады. Дискіні ойнатуға қайту үшін, мультимедиалық бағдарламада **Играть** (Ойнату) түймешігін басыңыз. Кейбір жағдайларда, бағдарламадан шығып, оны қайта бастауға қажетіңіз болуы мүмкін.
- Жүйе ресурстарын арттырыңыз.
 - Принтер мен сканерлерді өшіріңіз және камералар мен мобильді құрылғыларды ажыратыңыз. Қосып та, жұмыс істейтін құрылғылар ажыратылғанда бар жүйе ресурстарды босатып, ойнату өнімділігін жақсартады.
 - Жұмыс үстелінің түстер сипаттарын өзгертіңіз. Адам көздері 16 биттен аспайтын түстердің айырмашылығын оңай көре алмайды; егер мына жолмен жүйелік түстер сипаттарын 16 биттік түстер түріне өзгертсеңіз, түстер нашарлауын байқамайсыз:
 1. Компьютердің жұмыс үстелінің бос аймағында тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Разрешение экрана** (Экран ажыратымдылығы) тармағын таңдаңыз.
 2. **Дополнительные настройки** (Қосымша параметрлер) > **Монитор** қойыншасын нұқыңыз.

3. Егер параметр әлі таңдалмаған болса, **Высококачественный цвет (16 бит)** (Жоғары сапалы түс (16 бит)) тармағын таңдаңыз.

4. **ОК** түймешігін басыңыз.

Ықшам диск, DVD немесе BD дискісі автоматты түрде ойнатылмайды

1. **Пуск** (Бастау) > **Программы по умолчанию** (Әдепкі бағдарламалар) > **Изменить параметры AutoPlay** (AutoPlay параметрлерін өзгерту) тармақтарын таңдаңыз.
2. **Использовать AutoPlay для всех медиа файлов и устройств** (AutoPlay құралын барлық медиа файлдары және құрылғылары үшін пайдалану) құсбелгісінің қойылғанын растаңыз.
3. **Сохранить** (Сақтау) түймешігін басыңыз.

Оптикалық диск жетегіне салынғанда диск қазір автоматты түрде басталуы қажет.

DVD немесе BD дискісіндегі фильм тоқтайды, өткізіп жібереді немесе тұрақсыз ойнатылады

- Дискіні тазалаңыз.
- Мына әрекеттерді орындап, жүйелік ресурстарды үнемдеңіз:
 - Интернеттен шығыңыз.
 - Жұмыс үстелінің түс сипаттарын өзгертіңіз.
 1. Компьютердің жұмыс үстелінің бос аймағында тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Разрешение экрана** (Экран ажыратымдылығы) параметрін таңдаңыз.
 2. **Дополнительные настройки (Қосымша параметрлер) > Монитор** қойыншасын нұқыңыз.
 3. Егер параметр әлі таңдалмаған болса, **Высококачественный цвет (16 бит)** (Жоғары сапалы түс (16 бит)) тармағын таңдаңыз.
 4. **ОК** түймешігін басыңыз.
 - Принтер, сканер, камера немесе мобильді құрылғы сияқты сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.

DVD немесе BD дискісіндегі фильм сыртқы дисплейде көрінбейді

1. Егер компьютерлік дисплей мен сыртқы дисплейдің екеуі бірдей қосылған болса, 2 дисплей арасында ауысу үшін, **f4** пернесін бір немесе бірнеше рет басыңыз.
2. Сыртқы дисплейді бастапқы ету үшін, монитор параметрлерін мына жолмен реттеңіз:
 - a. Компьютердің жұмыс үстелінің бос аймағында тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Разрешение экрана** (Экран ажыратымдылығы) параметрін таңдаңыз.
 - b. Негізгі дисплей мен қосалқы дисплейді көрсетіңіз.

 ЕСКЕРІМ: Дисплейдің екеуін қолданғанда, фильм қосалқы дисплей ретінде тағайындалған дисплейден көрінбейді.

Осы нұсқаулықта берілмеген мультимедиа сұрағы туралы ақпаратты алу үшін, **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка** (Анықтама және қолдау) тармақтарын таңдаңыз.

Ықшам дискіге немесе DVD дискісіне жазу үрдісі басталмайды немесе аяқталғанға дейін тоқталады

- Басқа бағдарламалардың барлығының жабылғандығына көз жеткізіңіз.
- Ұйқы және күту күйін өшіріңіз.
- Диск жетегінде дискінің дұрыс түрінің қолданылып тұрғанына көз жеткізіңіз. Диск түрлері туралы қосымша ақпаратты пайдаланушы нұсқаулықтарынан қараңыз.
- Дискінің дұрыс салынғандығына көз жеткізіңіз.
- Баяу жазу жылдамдығын таңдап, әрекетті қайталаңыз.
- Дискіні көшіріп жатқан кезде, мазмұнды жаңа дискіге көшірмес бұрын бастапқы дискідегі ақпаратты қатты дискіге сақтап, одан кейін қатты дискіден көшіріңіз.
- Device Manager құралындағы DVD/CD-ROM драйверлерінде орналасқан дискіні көшіру құрылғысының драйверін қайта орнатыңыз.

Windows медиа ойнатқышында ойнатылатын DVD немесе BD дискісі ешбір дыбыс шығармайды немесе көрсетілмейді

DVD немесе BD дискісін ойнату үшін, MediaSmart бағдарламасын пайдаланыңыз. MediaSmart компьютерде орнатылған да, оны <http://www.hp.com> HP торабынан қолдануға болады.

Драйверді қайтадан орнату керек

1. Дискілердің барлығын оптикалық диск жетегінен шығарып алыңыз.
2. **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) > Система и безопасность (Жүйе және қауіпсіздік)** тармақтарын таңдаңыз.
3. Жүйелік аймақтағы **Device Manager** (Құрылғы реттеушісі) түймешігін басыңыз.
4. Device Manager (Құрылғылар реттеушісі) терезесінде, жойылып қайта орнатылатын драйвер түрінің (мысалы, DVD/CD ROM, модемдер және т.б.) қасындағы көрсеткіні нұқыңыз.
5. Тізімдегі құрылғыны тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқып, **Удалить (Жою)** түймешігін басыңыз. Сұралғанда, құрылғыны жойып, компьютерді қайта қосқыңыз келетіндігін растаңыз. Жойылатын басқа драйверлер үшін аталған әрекеттерді қайталаңыз.
6. Device Manager (Құрылғылар реттеушісі) терезесінде, **Действие (Әрекет)** параметрін таңдап, **Проверить на наличие изменений в оборудовании (Аппараттардың өзгерістерін тексеру)** тармағын таңдаңыз. Windows жүйеге орнатылған жабдықтарды

тексеріп, драйверлерді қажет ететін құрылғылардың кез келгені үшін әдепкі драйверлерді орнатады.

 ЕСКЕРІМ: Компьютерді қайта қосу сұралғанда, барлық ашық файлдарды сақтап, компьютерді қайта қосу үрдісін жалғастырыңыз.

7. Қажет болса, Device Manager құралын қайта ашып, драйверлердің тізімде қайтадан бар екенін тексеріңіз.
8. Бағдарламаны қайтадан бастаңыз.

Егер құрылғы драйверлері жойылып, қайта орнатылғаннан кейін ақаулық жойылмаса, келесі бөлімдерде берілген іс ретін орындап, драйверлерді жаңартуға қажетіңіз болуы мүмкін.

HP құрылғы драйверлерінің ең соңғы нұсқаларын алу

1. Веб-шолғышты ашып, <http://www.hp.com/support> торабына өтіңіз, одан кейін еліңізді немесе аймағыңызды таңдаңыз.
2. Бағдарламалық құрал мен драйверді жүктеуге арналған параметрді таңдап, іздеу жолағына компьютер үлгісінің нөмірін жазып, **enter** пернесін басыңыз.
3. Тізімдегі үлгілерден арнайы өнімді таңдаңыз.
4. Windows 7 амалдық жүйесін таңдаңыз.
5. Драйверлер тізімі көрсетілгенде, қосымша ақпарат берілген терезені ашу үшін, жаңартылған драйверді таңдаңыз.
6. Файлды жүктеп алмай, жаңартылған драйверді орнату үшін, **Установить сейчас** (Қазір орнату) перменін басыңыз.

– немесе –

Файлды компьютерге сақтау үшін **Только загрузить** (Тек жүктеу) түймешігін басыңыз. Нұсқау берілгенде, **Сохранить** (Сақтау) түймешігін басып, қатты дискідегі сақтау орнын көрсетіңіз.

Файл жүктелгеннен кейін, оны сақтаған жерге өтіп, драйверді орнату үшін файлды екі рет басыңыз.

7. Егер нұсқау берілсе, орнату аяқталғаннан кейін компьютерді қайта іске қосыңыз да, құрылғының жұмысын тексеріңіз.

Windows құрылғы драйверлерінің ең соңғы нұсқауларын алу

Windows Update бағдарламасын қолдану арқылы Windows құрылғы драйверлерінің ең соңғы нұсқасын алыңыз. Бұл құрал Windows амалдық жүйесі және басқа Microsoft өнімдері үшін жаңартулардың бар екенін тексеріп, оларды орнатады.

Windows Update құралын пайдалану үшін мына әрекеттер орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Windows Update** тармақтарын таңдаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер Windows Update құралы бұрын орнатылмаған болса, жаңартуларды тексермес бұрын параметрлерді енгізу сұралуы мүмкін.

2. **Проверить обновления (Жаңартулардың бар-жоқтығын тексеру)** пәрменін таңдаңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

13 QuickWeb параметрлерін өзгерту

QuickWeb ажырату және қосу

QuickWeb бағдарламасын Windows жүйесінде өшіру немесе қайта қосу үшін мына әрекеттер орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > HP QuickWeb** пәрмендерін таңдаңыз. **HP QuickWeb орнатушы** қалтасы көрсетіледі. **HP QuickWeb конфигурация құралы** параметрін таңдаңыз.
2. **Включить HP QuickWeb** (HP QuickWeb қосу) құсбелгісін қойыңыз.
3. **ОК** түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Сонымен қатар, HP QuickWeb конфигурация құралын бастау үшін **Пуск (Бастау) > Панель управления (Басқару тақтасы) пәрмендерін** таңдап, **Показать (Көрсету)** көрсеткісін нұқыңыз. **Үлкен белгішелер** немесе **Кішкене белгішелер** тармағын таңдап, HP QuickWeb реттеу құралын табуға болады.

A Setup Utility (BIOS)

Setup Utility құралын бастау

Setup Utility дегеніміз ROM жадына негізделген ақпарат және конфигурация утилитасы, ол Windows амалдық жүйесі жұмыс істемей тұрғанда да қолданылады.

 ЕСКЕРІМ: Саусақ ізін оқу құралын (тек таңдаулы үлгілерде) Setup Utility утилитасына кіру үшін пайдалануға болмайды.

Утилита компьютер туралы ақпаратты хабарлайды, сондай-ақ бастау мен қауіпсіздікке байланыс параметрлерді және басқа таңдаулы параметрлерді береді.

Setup Utility утилитасын бастау үшін мына әрекеттер орындаңыз:

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз.

2. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

Setup Utility құралын пайдалану

Setup Utility утилитасының тілін өзгерту

Setup Utility тілін өзгерту үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

 ЕСКЕРІМ: Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқармай тұрса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқарып тұрса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

2. **Конфигурация системы** (Жүйе конфигурациясы) > **Язык** (Тіл) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
3. Тілді таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
4. Растау туралы хабар таңдалған тілде көрсетілгеннен кейін, **enter** пернесін басыңыз.
5. Өзгертуді сақтау және Setup Utility құралынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, > **Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Өзгертулер бірден іске қосылады.

Setup Utility утилитасында шарлау және таңдау

Setup Utility утилитасы Windows жүйесіне негізделмеген болғандықтан, ол сенсорлы тақтада жұмыс істемейді. Шарлау және таңдау пернетақта арқылы жүзеге асырылады.

Setup Utility утилитасында шарлау үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

- Мәзірді немесе мәзір элементін таңдау үшін, көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз.
- Тізімдегі элементті таңдау үшін және өрісті ажырата қосу үшін, мысалы Қосу/Ажырату өрісі, көрсеткі пернелерін немесе **f5** немесе **f6** пернесін пайдаланыңыз.
- Элементті таңдау үшін, **enter** пернесін басыңыз.
- Мәтін ұясын жабу немесе мәзір дисплейіне қайту үшін, **esc** пернесін басыңыз.
- Қосымша шарлау және таңдау туралы ақпарат алу үшін, **f1** пернесін басыңыз.

Жүйе ақпаратын көрсету

Жүйелік уақыт пен күнді және компьютер анықтайтын ақпаратты көру үшін, Setup Utility пайдаланыңыз.

Жүйе ақпаратын Setup Utility арқылы көрсету үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

 ЕСКЕРІМ: Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқарып тұрса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқармай тұрса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

2. **Основное** (Негізгі) мәзірін таңдаңыз.
3. Параметрлерді өзгертпей Setup Utility құралынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, **> Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Setup Utility утилитасында әдепкі параметрлерді сақтау

Setup Utility әдепкі параметрлерін қалпына келтіру үшін, мына әрекеттер таңдаңыз:

 ЕСКЕРІМ: Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқармай тұрса, 1-ші қадамнан бастаңыз. Егер Setup Utility утилитасы жұмыс атқарып тұрса, 2-ші қадамнан бастаңыз.

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.

– немесе –

Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **esc** пернесін басыңыз. Пуск (Бастау) мәзірі экранға шығарылғаннан кейін, **f10** пернесін басыңыз.

2. **Выйти** (Шығу) **> Загрузка настроек по умолчанию** (Орнатуларды әдепкі күйде жүктеу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.
3. Орнату туралы растау экраны көрсетілгеннен кейін **enter** пернесін басыңыз.
4. Өзгертуді сақтау және Setup Utility құралынан шығу үшін, **Выйти** (Шығу) пәрменін таңдау мақсатында көрсеткі пернелерді пайдаланыңыз, **> Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) тармағын таңдап, **enter** пернесін басыңыз.

Setup Utility әдепкі параметрлері компьютер қайта қосылған кезде өз күшіне енеді.

 ЕСКЕРІМ: Құпия сөз, қауіпсіздік және тіл параметрлері зауыттың әдепкі параметрлерін сақтағанда өзгертілмейді.

Setup Utility утилитасынан шығу

Өзгертулерді сақтап не сақтамай Setup Utility утилитасынан шығыңыз.

- Setup Utility утилитасынан шығып, ағымдағы сессиядан өзгертулерді сақтау үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

Егер Setup Utility құралының мәзірлері көрінбесе, мәзір дисплейіне қайту үшін, **esc** пернесін басыңыз. Одан кейін **Выйти (Шығу) > Выйти, сохранив изменения** (Өзгертулерді сақтап шығу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.

- Ағымдағы сессиядан өзгертулерді сақтамай Setup Utility утилитасынан шығу үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

Егер Setup Utility құралының мәзірлері көрінбесе, мәзір дисплейіне қайту үшін, **esc** пернесін басыңыз. Одан кейін **Выйти (Шығу) > > Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.

Таңдау жасалғаннан кейін компьютер Windows жүйесінде іске қосылады.

Setup Utility утилитасының мәзірі

Мәзір кестелері Setup Utility параметрлерін қарап шығу мүмкіндігін береді.

 ЕСКЕРІМ: Setup Utility мәзір пәрмендерінің кейбіреулері компьютерде жұмыс істемеуі мүмкін.

Негізгі мәзір

Таңдау	Қызмет
Жүйе ақпараты	<ul style="list-style-type: none">• Жүйе уақытын және күнін қарап шығып, өзгерту.• Компьютер туралы анықтайтын ақпаратты қарап шығу.• Процессор, жады өлшемі, BIOS жүйесі және пернетақта контроллерінің нұсқасы (select models only) туралы сипаттама ақпаратын қарау.

Қауіпсіздік мәзірі

Таңдау	Қызмет
Әкімші құпия сөзі	Әкімші құпия сөзін енгізу, өзгерту немесе жою.
Қосылғанда сұралатын құпия сөз	Қосылғанда сұралатын құпия сөзді енгізу, өзгерту немесе жою.

Жүйе конфигурациясының мәзірі

Таңдау	Қызмет
Тілге қолдау көрсету	Setup Utility тілін өзгерту.

Таңдау	Қызмет
Виртуализация технологиясы (тек таңдаулы үлгілерде)	Процессордың виртуализация технологиясы мүмкіндігін қосу/өшіру.
LAN қуатын сақтау режимі (тек таңдаулы үлгілерде)	LAN қуатын сақтау режимін қосу/өшіру. Қосулы болғанда компьютер DC күйінде болған кезде қуатты үнемдейді.
Желдеткіш үнемі қосулы	Желдеткіш үнемі қосулы функциясын қосу/өшіру. Қосулы болғанда компьютер желдеткіші үнемі қосулы болып тұрады.
Әрекет пернелері режимі	Әрекет пернелері режимін қосу/өшіру.
Жүктеу параметрлері	<ul style="list-style-type: none"> • POST (қосылғанда өткізілетін өзін-өзі тексеру) f10 және f12 кідірту (сек.)—Кідіртуді Setup Utility утилитасының f10 және f12 функциялары үшін әрбірін 5 секунд (0, 5, 10, 15, 20) интервалмен орнатыңыз. • HP QuickWeb—Setup Utility утилитасының QuickWeb бастау мәзірін қосу/ажырату. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Қосылғанда өткізілетін өзін-өзі тексеру барысында HP QuickWeb жүктеу мәзірін қосады немесе ажыратады. ◦ Windows бастауды кідірту—HP QuickWeb жүктеу мәзірін 2, 3, 5, 10, 15 немесе 30 секундқа кідіртіп бастау. • CD-ROM дискісінен жүктеу—CD-ROM дискісінен жүктеу функциясын қосу/өшіру. • Алынатын дискіден жүктеу—Алынатын дискіден жүктеу функциясын қосу/өшіру. • Ішкі желі адаптерін бастау—Ішкі желі адаптерінен бастауды қосу/ажырату. • Жүктеу тәртібі—Келесі құрылғылар үшін жүктеу тәртібін орнатады: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Ноутбук қатты дискісі ◦ Ішкі CD/DVD ROM дискісі жетегі ◦ Пернедегі USB дискісі/USB қатты диск жетегі ◦ USB CD/DVD диск жетегі ◦ USB иілгіш дискісі ◦ Желі адаптері

Диагностикалау мәзірі

Таңдау	Қызмет
Қатты дискінің өзіндік сынағы	Қатты дискідегі қатты дискінің толық өзіндік сынағын іске қосыңыз.
Жад сынағы	Жүйе жадында диагностикалау сынағын іске қосыңыз.

В Бағдарламалық құрал жаңартулары

Компьютерде қамтамасыз етілген бағдарламалық құралдардың жаңартылған нұсқалары HP веб-торабында бар болуы мүмкін.

HP веб-торабындағы бағдарламалық құралдар мен BIOS жаңартуларының басым бөлігі *SoftPaqsSoftPaqs* атты қысылған файлдарда орналасқан.

Кейбір жүктеу бумаларында *Readme.txt* атты файл болады, оның ішінде бағдарламалық құралды орнату және ақаулықтарды жою туралы мәліметтер бар.

Бағдарламалық құралды жаңарту үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Компьютер үлгісі, өнім санаты мен сериясы не отбасын анықтаңыз. Компьютерде ағымдағы орнатылған BIOS нұсқасын анықтап, жүйенің BIOS нұсқасын жаңартуға дайындалыңыз.

Егер компьютер желіге қосылған болса, бағдарламалық құралдардың жаңартуларын, әсіресе жүйенің BIOS жаңартуларын орнатпас бұрын желілік әкімшімен хабарласыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Компьютердегі жүйенің BIOS нұсқасы жүйелік дискіде сақталады. BIOS амалдық жүйені баптандырады, компьютердің аппараттық құрылғыларымен тілдесу жолын анықтайды және аппараттық құрылғылардың арасында деректерді, соның ішінде уақыт пен күндерді беруді орындайды.

ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде компьютердің қауіпсіздігін жақсартуға арналған пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігі бар. Бағдарламалық құралдарды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін, сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

2. HP веб-торабында <http://www.hp.com> мекен-жайында орналасқан жаңартуларға өтіңіз.
3. Жаңартуларды орнатыңыз.

BIOS нұсқасын жаңарту

BIOS нұсқасын жаңарту үшін алдымен, ағымдағы орнатылған BIOS нұсқасын анықтаңыз, одан кейін жаңа BIOS нұсқасын жүктеп орнатыңыз.

BIOS нұсқасын анықтау

Қолданыстағы BIOS жаңартуларының компьютерде қазір орнатылғандарынан кейінірек BIOS нұсқаларын қамтитын анықтау үшін, қазір орнатылған BIOS жүйесінің нұсқасын білу қажет.

BIOS нұсқасы ақпараты (*ROM date* және *System BIOS* атауларымен де белгілі) **fn+esc** пернелерін басы (егер Windows жүйесінде болсаңыз) немесе Setup Utility ашу арқылы көрсетіледі.

BIOS ақпаратын көрсету мақсатымен Setup Utility пайдалану үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Setup Utility утилитасын компьютерді қосу немесе қайта қосу арқылы ашыңыз. «Press the ESC key for Startup Menu» (Қосылу мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабары көрсетілгенде, **f10** пернесін басыңыз.
2. Егер Setup Utility утилитасы көрсетілген жүйе ақпаратымен бірге ашылмаса, **Основное** (Негізгі) мәзірін таңдау үшін көрсеткі пернелерді қолданыңыз.
Негізгі мәзір таңдалғанда, BIOS және басқа жүйе ақпараты экранға шығарылады.
3. Setup Utility құралынан шығу үшін, **Выйти (Шығу) > Выйти, сбросив изменения** (Өзгертулерді болдырмай шығу) пәрменін таңдау үшін, көрсеткі пернелерін пайдаланыңыз да, **enter** пернесін басыңыз.

BIOS жаңартуын жүктеп алу

- △ **ЕСКЕРТУ:** Компьютерді зақымдамау немесе сәтсіз орнатуды болдырмау үшін BIOS жаңарту файлын компьютер айнымалы ток адаптері арқылы сенімді сыртқы қуат көзіне қосылған кезде ғана жүктеп алыңыз және орнатыңыз. Компьютер батареямен жұмыс атқарып тұрғанда, қосымша қондыру құрылғысына жалғанған болғанда немесе қосымша қуат көзіне қосылы болғанда BIOS жаңартуын жүктеп алмаңыз немесе орнатпаңыз. Жүктеу немесе орнату барысында мына әрекеттерді орындамаңыз:

Компьютерді айнымалы ток көзінен ажыратқан кезде қуат сымынан тартпаңыз.

Компьютерді өшірмеңіз немесе ұйқы не күту күйін қоспаңыз.

Құрылғылар, кабельдер немесе сымды жалғамаңыз, ажыратпаңыз немесе қоспаңыз.

BIOS жаңартуын жүктеу үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Компьютерге арналған бағдарламалық құрал сілтемесі берілген HP веб-торабына өту үшін, **Пуск (Бастау) > Справка и поддержка (Анықтама және қолдау) > Обслуживание (Күтім) > Обновления программных средств (Бағдарламалық құралдарды жаңарту)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Жүктелетін BIOS жаңартуына кіру және компьютерді анықтау үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
3. Жүктеу аймағын мына әрекеттер орындаңыз:
 - a. BIOS жаңартуының қазір компьютерде орнатылған BIOS нұсқасынан кейінгі екенін анықтаңыз. Басқа кодтың күні, атауы немесе қосымша ақпаратын жазып алыңыз. Бұл ақпарат жаңарту файлы қатты дискіге жүктелгеннен кейін оны табу үшін қажет болуы мүмкін.
 - b. Таңдалған файлды қатты дискіге жүктеп алу үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
BIOS жаңартуы жүктеліп алатын қатты дискідегі орынға жолды жазып алыңыз. Сіз жаңартуды орнатуға дайын болғаныңызда бұл жол бойынша файлды табыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютер желіге қосылған болса, бағдарламалық құрал жаңартуларын, әсіресе жүйенің BIOS жаңартуларын орнатпас бұрын желілік әкімшімен хабарласыңыз.

BIOS нұсқасын орнату іс реттері әртүрлі екен. Жүктеп алу үрдісі аяқталғаннан кейін экранға шығарылатын нұсқауларды орындаңыз. Нұсқаулар экранға шығарылмаса, мына қадамдар жасаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Компьютер** тармақтарын таңдау арқылы Windows жетектеушісін ашыңыз.
2. Қажет қатты дискіні екі рет нұқыңыз. Әдетте жергілікті диск (C:) тағайындалған қатты диск болып табылады.
3. Бұрын жазылған қатты дискіге жол бойынша жаңарту файлы орналасқан қатты дискідегі қалтаны тауып ашыңыз.
4. .exe кеңейтімі бар файлды екі рет нұқыңыз (мысалы, *файл атауы.exe*).
BIOS орнатылуы басталады.
5. Экрандағы нұсқауларды орындау арқылы орнатуды аяқтаңыз.
BIOS сәтті түрде жаңартылғаннан кейін жүйе автоматты түрде өшіріледі.

 ЕСКЕРІМ: Орнату сәтті аяқталды сияқты хабар экранға шығарылғаннан кейін жүктелген файлды қатты дискіден жойыңыз.

Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту

BIOS жаңарту нұсқасынан басқа бағдарламалық құралдарды жүктеу және орнату үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Шолғыш терезесін ашып, <http://www.hp.com/support> торабына өтіңіз, одан кейін еліңізді немесе аймағыңызды таңдаңыз.
2. Бағдарламалық құрал мен драйверді жүктеуге арналған параметрді таңдап, «Іздеу» жолағына компьютер үлгісінің нөмірін жазып, **enter** пернесін басыңыз.

3. Тізімдегі үлгілерден арнайы өнімді таңдаңыз.
4. Амалдық жүйеңізді көрсетіңіз.
5. Драйверлердің тізімі көрсетілгенде, қосымша ақпарат берілген терезені ашу үшін, жаңартылған драйверді таңдаңыз.
6. Жаңартылған драйверді орнату үшін, **Установить сейчас** (Қазір орнату) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Кейбір орындарда драйверді жүктеп алып, оны кейін орнатуға болады. Солай жасау үшін, файлды компьютерде сақтау мақсатында, **Только загрузить** (Тек жүктеп алу) пәрменін таңдаңыз. Нұсқау берілгенде, **Сохранить** (Сақтау) түймешігін басып, қатты дискідегі сақтау орнын көрсетіңіз. Файл жүктелгеннен кейін, оны сақтаған жерге өтіп, драйверді орнату үшін файлды екі рет басыңыз.

7. Егер нұсқау берілсе, орнату аяқталғаннан кейін компьютерді қайта іске қосыңыз да, құрылғының жұмысын тексеріңіз.

С Сақтық көшірме жасау және қалпына келтіру

Ең соңғы сақтық көшірме жасау мен жүйе ақаулығынан кейінгі қалпына келтіру бірдей нәтиже береді. HP компаниясы бағдарламаны орнатқаннан кейін дереу қалпына келтіру дискісін жасауды ұсынады. Жаңа бағдарлама және деректер файлдары қосылғаннан кейін ең соңғы сақтық көшірме жасауды қамтамасыз ету үшін жүйенің сақтық көшірмесін жүйелі түрде жасауды жалғастырыңыз.

Амалдық жүйе және HP Recovery Manager бағдарламалық құралы қамтамасыз ететін құралдар ақпаратты қорғап, жүйе ақаулығы жағдайында оны қалпына келтіру үшін келесі тапсырмаларды орындауға көмектесу мақсатында әзірленген:

- Қалпына келтіру дискілерінің жинағын жасау (Recovery Manager бағдарламалық құралының функциясы)—Қалпына келтіру дискілері жүйе ақаулығы немесе тұрақсыздығы туындаған жағдайда компьютерді қосу (жүктеу) және амалдық жүйе мен бағдарламалық құралды зауыттық параметрлерге қалпына келтіру үшін пайдаланылады.
- Маңызды жүйелік файлдарыңызды қорғап қалу үшін, ақпаратыңыздың сақтық көшірмелерін үнемі жасап жүріңіз.
- Жүйенің қалпына келтіру нүктелерін жасау (амалдық жүйенің мүмкіндігі)—Жүйенің қалпына келтіру нүктелері компьютерді оның бұрынғы күйіне келтіріп, қалаулы емес өзгертулердің күшін жояды.
- Бағдарлама немесе драйверді қалпына келтіру (Recovery Manager бағдарламалық құралының функциясы)—Бұл функция жүйені толық қалпына келтірмей, бағдарлама немесе драйверді қайтадан орнатады.
- Жүйені толық қалпына келтіру (Recovery Manager бағдарламалық құралының функциясы)—Recovery Manager бағдарламасы жүйе ақаулығы немесе тұрақсыздығы жағдайында толық зауыттық кескінді қалпына келтіреді. Recovery Manager бағдарламасы қатты дискідегі арнайы қалпына келтіру бөлімінен (тек таңдаулы үлгілерде) немесе сіз жасаған қалпына келтіру дискілерінен жұмыс істейді.

 ЕСКЕРІМ: Қатты күйдегі дискісі (SSD) бар компьютерде қалпына келтіру бөлімі болмауы мүмкін. Компьютерде қалпына келтіру бөлімі болмаса, бұл үрдісті пайдаланып, қалпына келтіру әрекетін орындай алмайсыз. Қалпына келтіру бөлімі жоқ компьютерлердің құрамына қалпына келтіру дискілері кіреді. Бұл дискілерді амалдық жүйені және бағдарламалық құралдарды қалпына келтіру үшін пайдаланыңыз. Қалпына келтіру бөлімінің бар-жоғын тексеру үшін, **Пуск (Бастау) > Компьютер** параметрлерін таңдаңыз. Егер бөлім болса, HP қалпына келтіру дискісі терезедегі қатты диск жетектерінің тізімі бөлімінде көрсетіледі.

Қалпына келтіру дискілерін жасау

HP компаниясы күрделі жүйе ақаулығына немесе тұрақсыздығына ұшыраған жағдайда жүйені бастапқы зауыттық күйіне қалпына келтіре алатыныңызға сенімді болу үшін, қалпына келтіру дискілерін жасауды ұсынады. Бұл дискілерді компьютерді бірінші рет орнатқаннан кейін жасаңыз.

Бұл дискілерді қолданғанда сақ болып, оларды қауіпсіз жерде сақтаңыз. Бағдарламалық құрал қалпына келтіру дискілерінің бір жинағын ғана жасайды.

 ЕСКЕРІМ: Егер компьютерде ішкі оптикалық диск жетегі болмаса, қалпына келтіру дискілерін жасау үшін қосымша сыртқы оптикалық диск жетегін (бөлек сатылады) пайдаланыңыз немесе компьютерге арналған қалпына келтіру дискілерін HP веб-торабынан сатып алыңыз.

Қалпына келтіру дискілерін жасамас бұрын мына әрекеттер орындаңыз:

- Жоғары сапалы DVD-R, DVD+R, BD-R (жазылатын Blu-ray) немесе CD-R дискілері керек. Бұл дискілердің барлығы бөлек сатып алынады. DVD және BD дискілерінің сыйымдылығы ықшам дискілердің сыйымдылығынан әлдеқайда артық. Ықшам дискілер пайдаланылғанда 20 дискіге дейін қажет болуы мүмкін, ал DVD және BD дискісінің бірнешеуі ғана қажет.

 ЕСКЕРІМ: CD-RW, DVD±RW және қос қабатты DVD±RW және BD-RE (қайта жазылатын Blu-ray) дискілері сияқты оқу-жазу дискілері Recovery Manager бағдарламалық құралымен үйлеспейді.

- Бұл үрдіс барысында компьютер айнымалы ток қуат көзіне жалғанған болуы қажет.
- Бір компьютерде қалпына келтіру дискілерінің тек қана бір жинағы жасалады.
- Әр дискіні компьютердің оптикалық диск жетегіне салмас бұрын нөмірлеңіз.
- Егер қажет болса, қалпына келтіру дискілерінің жасалуын аяқтағанға дейін бағдарламадан шығыңыз. Келесі жолы Recovery Manager бағдарламалық құралын ашқанда, қалпына келтіру дискілерін жасауды жалғастыру туралы нұсқау аласыз.

Қалпына келтіру дискілерінің жинағын жасау үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Recovery Manager > Создание диска восстановления (Қалпына келтіру дискісін жасау)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Ақпараттың сақтық көшірмесін жасау

Жаңа бағдарламалық құрал мен деректік файл қосылатындықтан, қажетті ең соңғы сақтық көшірмеңіз болуы үшін жүйеңіздің сақтық көшірмесін кезеңді түрде жасап отырыңыз.

Мына жағдайларда жүйенің сақтық көшірмесін жасаңыз:

- Жүйелі жоспарланған кесте бойынша

ЕСКЕРІМ: Мәліметтердің сақтық көшірмесін жүйелі түрде жасап отыру үшін, еске салғышты орнатыңыз.

- Компьютер жөнделмес немесе қалпына келтірілмес бұрын
- Ақпараттық немесе бағдарламалық құралды қоспастан не өзгертпестен бұрын

Сақтық көшірмені жасаған кезде мына әрекеттер орындаңыз:

- Windows жүйені қалпына келтіру мүмкіндігінің көмегімен жүйені қалпына келтіру нүктелерін жасаңыз және одан кейін оларды тұрақты түрде дискіге көшіріңіз.
- Жеке файлдарды құжаттар кітапханасына сақтап, олардың сақтық көшірмелерін тұрақты түрде жасап тұрыңыз.
- Сәйкес бағдарламаларда сақталатын үлгілердің сақтық көшірмелерін жасаңыз.
- Реттелген параметрлерді терезеде, құралдар тақтасында немесе мәзір жолында параметрлеріңіздің экран суретін жасау жолымен сақтаңыз. Экран суреті параметрлерді қайта орнату кезінде уақытты үнемдейді.

Экранды көшіріп, суретті мәтінді өңдеу құжатына қою үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Экранды ашыңыз.

2. Экранды көшіріңіз:

Тек белсенді терезенің суретін көшіріп алу үшін, **alt+fn+prt sc** пернелер тіркесімін басыңыз.

Экранның толық суретін көшіру үшін, **fn+prt sc** пернелер тіркесімін басыңыз.

3. Мәтіндерді өңдеу құжатын ашыңыз да, **Правка (Өңдеу) > Вставить (Қою)** пәрменін таңдаңыз.

4. Құжатты сақтаңыз.

- Қосымша сыртқы қатты дискіге, желілік дискіге немесе дискілерге ақпараттың сақтық көшірмесін жасаңыз.
- Дискілерге сақтық көшірме жасаған кезде, дискілердің (бөлек сатып алынады) мына түрлерінің кез келгенін қолданыңыз: CD-R, CD-RW, DVD+R, DVD-R немесе DVD±RW. Дискілер компьютерде орнатылған оптикалық жинақтағыш түріне байланысты пайдаланылады.

 ЕСКЕРІМ: Ықшам дискілерге қарағанда, DVD дискілеріне көбірек ақпарат сыятындықтан, сақтық көшірме жасау кезінде, оларды пайдалану дискілер санын азайту үшін пайдаланады.

- Сақтық көшірме жасау кезінде, әрбір дискіні компьютердің оптикалық диск жетегіне салмай тұрып нөмірлеңіз.

Windows жүйесінің сақтық көшірме жасау және қалпына келтіру мүмкіндігін пайдалану

Windows сақтық көшірме жасау және қалпына келтіру мүмкіндігінің көмегімен сақтық көшірме жасау үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

 ЕСКЕРІМ: Сақтық көшірме жасау үрдісін бастамас бұрын, компьютердің айнымалы ток қуатына қосылғандығына көз жеткізіңіз.

ЕСКЕРІМ: Сақтық көшірме жасау үрдісіне файл өлшемі мен компьютер жылдамдығына байланысты бір сағаттан артық уақыт кетуі мүмкін.

1. **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Обслуживание (Қызмет көрсету) > Архивация и восстановление (Сақтық көшірмесін жасау және қалпына келтіру)** тармақтарын таңдаңыз.
2. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде компьютердің қауіпсіздігін жақсартуға арналған пайдаланушы жазбасын басқару мүмкіндігі бар. Бағдарламалық құралдарды орнату, утилиталарды іске қосу немесе Windows параметрлерін өзгерту сияқты тапсырмаларды орындау үшін, сізден рұқсат немесе құпия сөз сұралуы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін, Анықтама және қолдау бөлімін қараңыз.

Жүйені бастапқы қалпына келтіру нүктелерін пайдалану

Жүйенің сақтық көшірмесін жасау кезінде, жүйені қалпына келтіру нүктесін жасайсыз. Жүйені бастапқы қалпына келтіру нүктесі қатты дискінің суретін белгілі бір сәтте сақтайды және атын береді. Одан кейін жүйеге енгізілген қандай да бір өзгертулерді қайтаратын кезде, осы нүктеге дейін қалпына келтіруге болады.

 ЕСКЕРІМ: Бұрынғы қалпына келтіру нүктелеріне қайтару бастапқы қалпына келтіру нүктесі соңғы рет жасалғаннан бері сақталған деректер файлдарына немесе жасалған электрондық пошта хабарламаларына әсер етпейді.

Жүйелік файлдар мен параметрлердің қауіпсіздігін арттыру үшін, қосымша қалпына келтіру нүктелерін жасаңыз.

Бастапқы қалпына келтіру нүктелерін жасау уақыты

Қалпына келтіру нүктелерін мына уақытта жасаңыз:

- Аппараттық немесе бағдарламалық жасақтаманы кеңінен жетілдірер немесе қосар алдында.
- Мерзімді түрде, жүйе оңтайлы жұмыс істеп тұрғанда.

 ЕСКЕРІМ: Егер жүйені қалпына келтіру нүктесіне қайтарып, одан кейін шешіміңізді өзгертсеңіз, қалпына келтірудің күшін жойыңыз.

Жүйені қалпына келтіру нүктесін жасау

Жүйенің қалпына келтіру нүктесін жасау үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Система** (Жүйе) тармақтарын таңдаңыз.
2. Сол жақ аумақта **Защита системы** (Жүйені қорғау) параметрін таңдаңыз.
3. **Защита системы** (Жүйені қорғау) қойыншасын нұқыңыз.
4. **Параметры защиты** (Қорғау параметрлері) тармағының астынан қалпына келтіру нүктесі жасалатын дискіні таңдаңыз.
5. **Создание** (Жасау) түймешігін басыңыз.
6. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Алдыңғы күнге және уақытқа дейін қалпына келтіру

Компьютер оңтайлы жұмыс істеп тұрғанда қалпына келтіру нүктесіне қайту (алдыңғы күн мен уақытта жасалған) үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. **Пуск** (Бастау) > **Панель управления** (Басқару тақтасы) > **Система и безопасность** (Жүйе және қауіпсіздік) > **Система** (Жүйе) тармақтарын таңдаңыз.
2. Сол жақ аумақта **Защита системы** (Жүйені қорғау) тапсырмасын таңдаңыз.
3. **Защита системы** (Жүйені қорғау) қойыншасын нұқыңыз.
4. **Восстановление системы** (Жүйені қалпына келтіру) түймешігін басыңыз.
5. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Қалпына келтіруді орындау

 ЕСКЕРІМ: Бұрын сақтық көшірме жасалған файлдарды ғана қалпына келтіре аласыз. HP компаниясы қалпына келтіру дискілерінің жинағын (түгел дискінің сақтық көшірмесін жасау) жасау үшін, компьютер параметрлері реттеле салысымен Recovery Manager бағдарламалық құралын пайдалануды ұсынады.

Recovery Manager бағдарламалық құралы сізге жүйе ақаулығына немесе тұрақсыздығына тап болған жағдайда, жүйені жөндейді немесе қалпына келтіреді. Recovery Manager бағдарламалық құралы қатты дискідегі арнайы қалпына келтіру бөлімінен (тек таңдаулы үлгілерде) немесе қалпына келтіру дискілерінен жұмыс істейді. Дегенмен, егер компьютерде қатты күйдегі дискі (SSD) орнатылған болса, қалпына келтіру бөлімі болмауы мүмкін. Бұл жағдайда қалпына келтіру дискілері компьютермен бірге жеткізіледі. Бұл дискілерді амалдық жүйені және бағдарламалық құралдарды қалпына келтіру үшін пайдаланыңыз.

 ЕСКЕРІМ: Windows жүйесінде Жүйені қалпына келтіру сияқты жөндеу мүмкіндіктері бар. Егер бұл мүмкіндіктерді әлі сынап көрмеген болсаңыз, Recovery Manager құралын пайдаланбас бұрын оларды сынап көріңіз.

ЕСКЕРІМ: Recovery Manager құралы зауытта алдын ала орнатылған бағдарламалық құралдарды ғана қалпына келтіреді. Осы компьютермен қамтамасыз етілмеген бағдарламалық құралдарды өндірушінің веб-торабынан жүктеу немесе өндіруші қамтамасыз еткен дискіден қайта орнату қажет.

Қалпына келтіру дискілерінен қалпына келтіру

Жүйені қалпына келтіру дискілерінен қалпына келтіру үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Барлық жеке файлдардың сақтық көшірмелерін жасаңыз.
2. Қалпына келтіру дискілерінің біріншісін оптикалық жинақтағыш дискіге салып, одан кейін компьютерді қайта қосыңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Арнаулы қалпына келтіру бөлімінен қалпына келтіру (тек таңдаулы үлгілерде)

 ЕСКЕРІМ: Қатты күйдегі дискісі (SSD) бар компьютерде қалпына келтіру бөлімі болмауы мүмкін. Компьютерде қалпына келтіру бөлімі болмаса, бұл үрдісті пайдаланып, қалпына келтіру әрекетін орындай алмайсыз. Қалпына келтіру бөлімі жоқ компьютерлердің құрамына қалпына келтіру дискілері кіреді. Бұл дискілерді амалдық жүйені және бағдарламалық құралдарды қалпына келтіру үшін пайдаланыңыз. Қалпына келтіру бөлімінің бар-жоғын тексеру үшін, **Пуск (Бастау) > Компьютер** параметрлерін таңдаңыз. Егер бөлім болса, HP қалпына келтіру дискісі терезедегі қатты диск жетектерінің тізімі бөлімінде көрсетіледі.

Кейбір үлгілерде, қалпына келтіруді қатты дискідегі бөлімнен орындауға болады. Ол компьютердің зауыттық күйін қалпына келтіреді.

Жүйені бөлімнен қалпына келтіру үшін, мына әрекеттер орындаңыз:

1. Recovery Manager бағдарламасын мына жолдардың біреуімен бастаңыз:
 - **Пуск (Бастау) > Все программы (Барлық бағдарламалар) > Recovery Manager (Қалпына келтіруді реттеуші) > Recovery Manager (Қалпына келтіруді реттеуші)** тармақтарын таңдаңыз.
– немесе –
 - Компьютерді қосыңыз немесе қайта іске қосыңыз және экранның төменгі жағында «Press the ESC key for Startup Menu» (Бастау мәзірін ашу үшін ESC пернесін басыңыз) хабарламасы бейнеленгенде **esc** пернесін басыңыз. Одан кейін **f11** (HP Recovery құралы) пернесін басыңыз.
2. Recovery Manager терезесінде **Восстановление системы (Жүйені қалпына келтіру)** параметрін таңдаңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Индекс

А

авторлық құқықтар жөніндегі ескерту талаптары 69
ажыратымдылығы жоғары құрылғылар, жалғау 45
аймақ кодтары, DVD 67
Айнымалы ток адаптері
анықтау 15
жалғау 52
ақаулықтарды жою
DVD дискісіндегі фильмді ойнату 106
Windows драйверлері 108
дискілерге жазу 107
дискіні ойнату 105, 106
құрылғы драйвері 107
HP құрылғы драйверлері 108
оптикалық диск салғыш 103
оптикалық дискіні анықтау 104
сыртқы дисплей 106
амалдық жүйе
Microsoft түпнұсқалық туралы куәлігінің жапсырмасы 16
Өнім кілті 16
антенналар 14
Анықтама және қолдау пернесі 32
арнаулы қалпына келтіру бөлімінен қалпына келтіру 126
аудио кіріс (микрофон) ұясы 37
аудио құрылғылар, сыртқа қосу 42
аудио мүмкіндіктері 42
аудио функциялары, тексеру 42

аудио функцияларын тексеру 42
аудио шығыс (гарнитура) ұялары 37
ауыстырылатын графикалық 61

Ә

әдепкі параметрлерді сақтау 113
әкімші құпия сөзі
басқару 93
енгізу 93
жасау 93
әкімші құпия сөзін басқару 93
әкімші құпия сөзін енгізу 93
әрекет пернелері
Анықтама және қолдау 32
аудио ықшам диск, DVD немесе BD дискілерін басқару элементтері 32
дыбыс деңгейі 38
дыбысты реттеу 32
пайдалану 31
сымсыз байланыс 32
үндеткіш дыбысын өшіру 32
экран жарықтығын азайту 32
экран жарықтығын арттыру 32
экран кескінін ауыстырып қосу 32
әрекет пернелері, анықтау 32
әуежай қауіпсіздік құрылғылары 63

Б

бағдарламалар, жаңарту 118
бағдарламалық құрал
Windows медиа ойнатқышы 40

Wireless Assistant 20
вирусқа қарсы 95
Дискіні дефрагментациялау құралы 74
Дискіні тазалау 74
желіаралық қалқан 95
маңызды жаңартулар 96
мультимедиа 40
орнату 41
бағдарламаны немесе драйверді қалпына келтіру 120
бастапқы қалпына келтіру нүктелері 124
батарея
анықтау 15
ауыстыру 60
батареяның төмен деңгейлері 56
жою 60
зарядтау 55, 57
зарядтың бітуі 55
қуатты үнемдеу 59
сақтау 60
салу 54
тексеру 57
шығарып алу 54
батарея қуаты 53
батареяларды зарядтау 55, 57
батареяны босату ысырмасы 12, 54
батареяны сақтау 60
Батареяны тексеру 53
батареяны тексеру 57
батареяның төмен деңгейі 56
батарея орны, анықтау 12
батарея температурасы 60
батарея ұясы 16
бейне, пайдалану 43

- белгішелер
 - Connection Manager 19
 - желі 19, 101
 - сымды желі 19
 - сымсыз байланыс 19
 - бөліктер
 - алдыңғы жағы 10
 - дисплей 13
 - жоғарғы жағындағы 4
 - қосымша жабдық 15
 - оң жағындағы 10
 - сол жағындағы 11
 - түбіндегі 12
 - бөлімдер, жад модулі 12
- В**
- веб-камера 37
 - веб-камера, анықтау 13
 - веб-камера, пайдалану 46
 - веб-камера шамы 37
 - Виртуализация технологиясы 115
 - вирусқа қарсы бағдарламалық құрал 95
- Г**
- графикалық режимдер, ауыстыру 61
- Д**
- Диагностикалау мәзірі 115
 - дискет жетегі 73
 - диск шамы 75
 - дискідегі медиа 47
 - дискілер
 - дискет 73
 - жүктеу реті 115
 - күтім көрсету 63
 - қатты 73, 77, 78
 - оптикалық 73
 - сыртқы 73
 - Оған қоса, қараңыз қатты диск оптикалық диск
 - Дискіні дефрагментациялау бағдарламалық құралы 74
 - Дискіні тазалау бағдарламалық құралы 74
 - дискінің жұмысы 74
 - дыбыс деңгейі
 - дыбысты өшіру 38
 - пернелер 38
 - реттеу 38
 - дыбысты өшіру пернесі
 - анықтау 32
 - пайдалану 38
 - дыбысты өшіру шамы, анықтау 6
- Е**
- eSATA кабелі, қосу 82
 - eSATA құрылғылары
 - жалғау 82
 - сипаттама 81
 - шығарып алу 83
- Ж**
- жад модулі
 - салу 87
 - шығарып алу 87
 - жад модулі бөлімі, анықтау 12
 - жад модулі бөлімінің қақпағы
 - ауыстыру 88
 - шығарып алу 87
 - жад сынағы 115
 - жазылатын медиа 47
 - жапсырмалар
 - Bluetooth 17
 - HP мобильді кең жолақты модулі 17
 - Microsoft түпнұсқалық туралы куәлігі 16
 - WLAN 17
 - заңдық 16
 - сымсыз куәлік беру 17
 - техникалық сипаттама белгішесі 16
 - жауапсыз жүйе 61
 - желдеткіштер, анықтау 12
 - желдеткіш үнемі қосулы 115
 - желіаралық қалқан 22
 - желі белгішелері 19, 101
 - желі қауіпсіздігінің кодтары
 - SSID 101
 - желілік кілт 101
 - желілік кабель
 - жалғау 25
 - кедергіні азайту 25
 - желілік кілт 101
- жергілікті желі (LAN)
 - кабельді қосу 25
 - қажет кабель 25
- жұмысты аяқтау 61
 - жүйе ақпараты 114
 - жүйе ақпаратын көрсету 112
 - Жүйе конфигурациясының мәзірі 114
 - жүйені бастапқы қалпына келтіруді пайдалану 124
 - жүйені бастапқы қалпына келтіру нүктелері 120, 124
 - жүйені қалпына келтіру 125
 - жүйенің ақаулығы немесе тұрақсыздығы 120
 - жүктеу параметрлері 115
 - жүктеу реті 115
 - жылдам пернелер
 - пайдалану 34
 - сипаттама 34
- З**
- заңдық ақпарат
 - сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырмалар 17
 - техникалық деректер жапсырмасы 16
- И**
- Интернет байланысын орнатқыш 21
- К**
- кабельдер
 - eSATA 82
 - LAN 25
 - USB 80
 - қауіпсіздік 96
 - кедергі, төмендеу 102
 - кедергіні азайту, желілік кабель 25
 - кедергіні төмендету 102
 - Колданбалар пернесі, Windows 8
 - компьютерді өшіру 61
 - компьютерді сапарға алып шығу
 - сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырмалар 17
 - концентраторлар 80
 - корпоративтік WLAN қосылымы 23

көрсетілетін кескін, ауыстырып көрсету 32

Күту

қосу 48

өте төмен батарея деңгейі кезінде қосылады 56

шығу 48

күтім

Дискіні дефрагментациялау құралы 74

Дискіні тазалау 74

кірістірілген веб-камера шамы, анықтау 13

Қ

қалқан бағдарламалық құралы 95

қалпына келтіру, жүйе 125

қалпына келтіру бөлімі 120

қалпына келтіру дискілері 120, 121

қалпына келтіру дискілерінен

қалпына келтіру 126

қалпына келтіруді орындау 125

қатты диск

HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы 75

орнату 78

сыртқы 73

қатты диск, ауыстыру 77

қатты диск ұясы, анықтау 12

қатты дискінің өзіндік сынағы 115

қатты күйдегі диск (SSD) 120, 125, 126

қауіпсіздік

құпия сөздер 91

мүмкіндіктер 90

қауіпсіздік, сымсыз 22

қауіпсіздік кабелі 96

қауіпсіздік кабелінің ұясы, анықтау 10

Қауіпсіздік мәзірі 114

қоғамдық WLAN қосылымы 23

қолдау көрсетілетін дискілер 121

қосқыштар, қуат 10

қосу, сыртқы қуат көзі 52

қосылғанда сұралатын құпия сөз басқару 94

енгізу 94

жасау 94

қосылғанда сұралатын құпия

сөзді басқару 94

қосылғанда сұралатын құпия сөзді енгізу 94

қуат

жалғау 52

үнемдеу 59

қуат қосқышы, анықтау 10

қуат сымы, анықтау 15

қуат түймешігі, анықтау 7

қуат шамдары, анықтау 6

құлақаспаптар 37

құлаққап (аудио шығыс)

ұялары 37

құпия сөздер

Setup Utility утилитасында орнатылатын 92

Windows жүйесінде орнатылатын 91

әкімші 92

қосылғанда сұралатын 93

құрылғы драйверлері

Windows драйверлері 108

HP драйверлері 108

М

маңызды жаңартулар,

бағдарламалық құрал 96

медиа басқару элементтері, пернелер 32

медиа белсенділігі пернелері 39

меңзегіш құрылғылар, таңдаулы параметрлерді орнату 26

микрофондар, ішкі 37

монитор, жалғау 44

монитор порты, сыртқы 11

мультимедиа бағдарламалық құралы 40, 41

мультимедиялық бөліктер, анықтау 37

Н

Негізгі мәзір 114

HP мобильді кең жолақты

модулінің сериялық нөмірі бар

жапсырма 17

О

оқылатын медиа 47

оптикалық диск

ойнату 66

шығарып алу 72

орындар

батарея 12, 16

қатты диск 12

Ө

өнім аты және нөмірі,

компьютер 16

Өнім кілті 16

өте төмен батарея деңгейі 56

өшіру шамы, анықтау 6

П

пернелер

esc 8

fn 8

Windows қолданбалары 8

Windows логотипі 8

дыбысты өшіру 38

функционалдық 8

пернетақтадағы жылдам перне, анықтау 34

порттар

eSATA/USB 11

HDMI 11, 45

USB 10, 11, 80

сыртқы монитор 11, 44

проектор, жалғау 44

С

сақтық көшірме жасау

жеке файлдар 122

өзгертілмелі терезе, құралдар

тақтасы және мәзір жолы

параметрлері 122

үлгілер 122

сандық карта

анықталған 84

салу 84

тоқтату 85

шығарып алу 85

сандық қос торлы микрофондар, анықтау 37

саусақ ізін оқу құрылғысы, анықтау 7, 97

саусақ ізін тіркеу 98

- сенсорлы тақта
 - пайдалану 26
 - түймешіктер 5
 - іс-қимылдар 26
- сенсорлы тақта, анықтау 26
- Сенсорлы тақта аймағы
 - анықтау 4
- Сенсорлы тақтаны өшіру
 - көрсеткіші 5
- сенсорлы тақтаның жылжу іс-қимылы 27
- сенсорлы тақтаның масштабтау іс-қимылы 28
- сенсорлы тақтаның шымшу іс-қимылы 28
- сенсорлы тақтаның іс-қимылдары
 - жылжу 27
 - масштабтау 28
 - шымшу 28
- сенсорлы экран
 - әрекеттер орындау 30
 - нұқу және түрту 30
 - таңдаулы параметрлер 31
 - тексеру 29
 - экрандық әрекеттерді орындау 30
- сериялық нөмір, компьютер 16
- сәндіру 61
- сым, қуат 15
- сымсыз антенналар 14
- сымсыз байланыс әрекет пернесі
 - анықтау 32
 - пайдалану 19
- сымсыз байланыс белгішесі 19
- сымсыз байланыс шамы 19
- сымсыз байланыс шамы, анықтау 6
- сымсыз басқару элементтері
 - Connection Manager
 - бағдарламалық құралы 19
 - Wireless Assistant
 - бағдарламалық құралы 19
 - амалдық жүйе 19
 - перне 19
- сымсыз желі (WLAN)
 - жалғау 23
 - жұмыс ауқымы 23
- корпоративтік WLAN
 - қосылымы 23
 - қажет жабдық 21
 - қауіпсіздік 22
 - қоғамдық WLAN қосылымы 23
 - сипатталған 18
- сымсыз куәлік беру жөніндегі жапсырма 17
- сымсыз құрылғылар, түрлері 18
- сыртқы аудио құрылғылар, қосу 42
- сыртқы диск 73
- сыртқы монитор порты 11, 44
- Т**
 - температура 60
 - техникалық сипаттама белгішесі 16
 - толық жүйені қалпына келтіру 120
 - түймешіктер
 - қуат 7
 - Сенсорлы тақтаны қосу/өшіру 5
 - сенсорлы тақтаның оң жағы 5
 - сенсорлы тақтаның сол жағы 5
 - Түпнұсқалық туралы куәліктің жапсырмасы 16
 - түртулер
 - орындау 30
 - параметрлерді өзгерту 30
 - тапсырмаларды жасау 31
 - тапсырмаларды өзгерту 31
 - тексеру 30
 - тығын тәріздес құлақаспаптар 37
 - тілге қолдау көрсету 114
 - тінтуір, сыртқы
 - жалғау 31
 - таңдаулы параметрлерді орнату 26
- Ұ**
 - Ұйқы
 - қосу 47
 - шығу 47
- ұялар
 - RJ-45 (желі) 11
 - аудио кіріс (микрофон) 37
 - аудио шығыс (гарнитура) 37
 - қауіпсіздік кабелі 10
- Ү**
 - үндеткіштер 10, 37
 - үнемдеу, қуат 59
- Ф**
 - функционалдық пернелер, анықтау 8
- Ш**
 - шам, диск 75
 - шамдар
 - caps lock 6
 - веб-камера 13
 - дыбысты өшіру 6
 - қуат 6
 - сенсорлы тақта 6
 - сымсыз байланыс 6
 - шифрлау 22
- Ы**
 - ықшам диск
 - жазу 70, 107
 - көшіру 69
 - ойнату 66
 - шығарып алу 72
 - Ықшам диск жетегі 73
 - ысырма, батареяны босату 12
- І**
 - ішкі микрофондар, анықтау 13
 - ішкі сандық қос торлы микрофондар, анықтау 37
- Э**
 - экран жарықтығы пернелері 32
 - экран кескіні, ауыстырып қосу 32
- А**
 - AutoPlay 67
- В**
 - BD
 - ойнату 66
 - шығарып алу 72

BIOS, жаңарту 117
Bluetooth жапсырмасы 17
Bluetooth құрылғысы 18, 24
Blu-ray ROM DVD+/-RW
SuperMulti DL диск жетегі 65

C

caps lock шамы, анықтау 6
Connection Manager белгішесі 19

D

DVD
аймақтық параметрлерді өзгерту 67
жазу 70, 107
көшіру 69
ойнату 66
шығарып алу 72
DVD диск жетегі 73
DVD дискісінің аймақтық параметрлері 67

E

eSATA/USB порты, анықтау 11
esc пернесі, анықтау 8

F

f11 126
fn пернесі, анықтау 8, 34

H

HDMI, жалғау 45
HDMI порты 11, 45
HP MediaSmart, бастау 40
HP ProtectSmart Hard Drive Protection құралы 75
HP QuickWeb
Setup Utility утилитасы 115
ажырату 110
қосу 110
таныстыру 1
HP TouchSmart, бастау 40

L

LAN қуатын сақтау режимі 115
LightScribe технологиясы бар DVD±R/RW SuperMulti DL дискімен Blu-ray ROM диск жетегі 65

M

Microsoft түпнұсқалық туралы күәлігінің жапсырмасы 16

Q

QuickLock 92

R

Recovery Manager 120, 125
RJ-45 (желі) ұясы, анықтау 11

S

Setup Utility утилитасы, орнатылатын құпия сөздер 92
Setup Utility утилитасынан шығу 114
Setup Utility утилитасын бастау 111
Setup Utility утилитасында таңдау 112
Setup Utility утилитасында шарлау 112
Setup Utility утилитасын пайдалану 111
Setup Utility утилитасының тілін өзгерту 111
SuperMulti LightScribe DVD±RW және DL қолдауымен CD-RW аралас дискісі 64

T

TouchPad шамы, анықтау 6

U

USB кабелі, қосу 80
USB концентраторлары 80
USB құрылғылары жалғау 80
сипаттама 80
шығарып алу 81
USB порттары, анықтау 10, 11, 80

W

Windows, жүйесінде орнатылатын құпия сөздер 91
Windows қолданбалар пернесі, анықтау 8
Windows логотипті перне, анықтау 8

Wireless Assistant

бағдарламалық құралы 19, 20
WLAN жапсырмасы 17
WLAN желісіне қосылу 23
WLAN желісін орнату 21
WLAN құрылғысы 17
WLAN модулі 12

